

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA**  
**V NITRE**  
**FAKULTA EURÓPSKÝCH ŠTÚDIÍ A REGIONÁLNEHO**  
**ROZVOJA**

Evidenčné číslo: 2124911

**TECHNICKÁ A SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA**  
**AKO FAKTOR PRE ROZVOJ MESTA TOPOĽČANY**

**2011**

**Zuzana Božiková, Bc.**

**SLOVENSKÁ POĽNOHOSPODÁRSKA UNIVERZITA**  
**V NITRE**  
**FAKULTA EURÓPSKYCH ŠTÚDIÍ A REGIONÁLNEHO**  
**ROZVOJA**

**TECHNICKÁ A SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA**  
**AKO FAKTOR PRE ROZVOJ MESTA TOPOĽČANY**

(Diplomová práca)

Študijný program:	Regionálny rozvoj
Študijný odbor:	6218800 Verejná správa a regionálny rozvoj
Školiace pracovisko:	Katedra verejnej správy
Školiteľ:	Ing. Denisa Hanáčková, PhD.

**Nitra, 2011**

**Bc. Zuzana Božíková**

## **Čestné vyhlásenie**

Podpísaná Zuzana Božíková vyhlasujem, že som Diplomovú prácu na tému: „Technická a sociálna infraštruktúra ako faktor pre rozvoj mesta Topoľčany“ vypracovala samostatne s použitím uvedenej literatúry.

Som si vedomá zákonných dôsledkov v prípade, ak uvedené údaje nie sú pravdivé.

V Nitre 15. aprila 2011

Zuzana Božíková

## **Pod'akovanie**

Touto cestou vyslovujem pod'akovanie pani Ing. Denise Hanáčkovej, PhD. za pomoc, cenné rady, pripomienky a odborné vedenie pri vypracovaní mojej diplomovej práce.

V Nitre 15. aprila 2011

**Zuzana Božíková**

## Abstrakt

Vybavenosť územia sociálnou a technickou infraštruktúrou je jedným z faktorov rozvoja regiónu. Technická a sociálna infraštruktúra zohráva významné miesto v uspokojovaní potrieb obyvateľstva.

Cieľom mojej diplomovej práce na tému: „Technická a sociálna infraštruktúra ako faktor pre rozvoj mesta Topoľčany“ bolo zhodnotiť úroveň vybavenosti mesta Topoľčany sociálnou a technickou infraštruktúrou. Išlo o analýzu vybavenosti zariadeniami sociálnej a technickej infraštruktúry, ktoré zabezpečujú sociálne a ekonomické funkcie každého odvetvia. Mesto Topoľčany z hľadiska počtu obyvateľov zaradujeme do kategórie stredne veľkých miest.

Predložená diplomová práca bola rozdelená na dve časti. V prvej časti práce bola upriamená pozornosť na vymedzenie základných pojmov k danej problematike. Išlo o vymedzenie regiónu, mesta, infraštruktúry a technickej a sociálnej infraštruktúry. V druhej časti diplomovej práci sme charakterizovali mesto Topoľčany z pohľadu demografie, histórie, prírodných podmienok, ako aj polohy. Analyzovali sme stav sociálnej a technickej infraštruktúry z pohľadu jej dostupnosti, primeranosti, ale aj kvality. Zhodnotili sme jej stav a predložili návrhy k zlepšeniu situácie v tejto oblasti.

Vybavenosť mesta zariadeniami technickej a sociálnej infraštruktúry závisí od finančných prostriedkov, ktoré mesto získava z verejných zdrojov, štátnych dotácií, alebo v neposlednom rade z mestského rozpočtu. Mesto Topoľčany odštartovalo v marci minulého roku projekt pod názvom Regenerácia centra mesta, ktorý bude financovaný z európskych fondov, prostredníctvom Regionálneho operačného programu. Rekonštrukčné práce prebiehajú v týchto dňoch na uliciach Mojzesová a Škultétyho. Projekt pozostáva z rekonštrukcie miestnych komunikácií, chodníkov a verejných priestranstiev za účelom modernizácie a zvýšenia aktivity prostredia. Plánované ukončenie projektu je v marci v roku 2012. Ani ostatné zariadenia technickej infraštruktúry v meste Topoľčany nezaostávajú, ich kvalita a vybavenosť je na dobrej úrovni.

Na modernizáciu zariadení sociálnej infraštruktúry v meste Topoľčany sa v poslednom období nevynaložilo také množstvo finančných prostriedkov, ktoré by ľudia očakávali. Hlavne sociálne a zdravotnícke zariadenia si v poslednom období vyžadujú rekonštrukciu a modernizáciu zariadení. Síce v júni v roku 2006 mesto

postavilo novú Polikliniku, NsP nachádzajúca sa v meste si žiada celkovú rekonštrukciu. Ide o zastaralú budovu, ktorá si vyžaduje nutne modernizáciu tak samotnej stavby, ako aj zariadení v nej. Rekonštruované boli aj niektoré školské zariadenia v meste. V dostatočnom množstve a kvalite sa nachádzajú v meste zariadenia obchodu a stravovania, rekreačné či športové zariadenia.

**Kľúčové slová:** región, mesto, infraštruktúra sociálna (sociálne zariadenia, zdravotnícke zariadenia, zariadenia obchodu a stravovania, kultúrne zariadenia, školské, športové a rekreačné zariadenia), technická infraštruktúra (dopravné siete, energetické siete, odpadové hospodárstvo).

## **Abstract**

The territory which is a part of a social and technical infrastructure is one of the factors of regional development. Technical and social infrastructure plays an important role in meeting the needs of the population.

The goal of my thesis in "Technical and social infrastructure as a factor for the development of the city Topolčany" is to evaluate the level of amenities in the town Topolcany and it's social and technical infrastructure. The main goal is to analyse the existence of technical facilities and social infrastructure, ensuring social and economic features of each sector. Topolčany in terms of population is assigned to categories of medium-sized cities.

This thesis was divided into two parts. The first part concentrates the attention on definitions of basic concepts and questions. It deals with the definition of regions, cities, infrastructure and technical and social infrastructure. In the second part of the thesis we describe Topolčany in terms of demography, history, natural conditions, as well as city's position. We analyzed the state of social and technical infrastructure in terms of its accessibility, adequacy, but also quality. We reviewed the situation and opportunities for improvement in this area.

The level of social infrastructure and technical development depends on the resources that the city receives from public funds, government grants, and also from the city budgets. Last year in March Topolčany launched a project called "regeneration center", which will be financed from European funds through the Regional Operational Programme. Reconstruction works are present those days on the streets on Mojzešová Škultétyho. The project consists of reconstruction of local roads, footpaths and public spaces in order to modernize and increase protection activities. Project completion is scheduled for March 2012. Equipment or other technical infrastructure in Topolcany region, their quality and facilities are on a good level.

In the recent years there was not much money devoted for upgrading of the social infrastructure in Topolcany as it was expected. Social and health facilities in the first place have required reconstruction and modernization in recent years. Although in June 2006 the city has built a new clinic, hospital located in the city calls for a complete reconstruction. This is an outdated building, which

necessarily requires the modernization of the building itself, and the facilities which are part of it. There are also some upgraded school facilities in the city. In sufficient quantity and quality, facilities for trade, catering, recreational and sporting facilities are present.

Key words: region, city, social infrastructure (social, health services, trade and catering facilities, cultural facilities, school, sports and recreational facilities), technical infrastructure (transportation networks, energy networks, waste management).



---

## Obsah

<b>Obsah.....</b>	<b>8</b>
<b>Zoznam použitých skratiek.....</b>	<b>10</b>
<b>Úvod.....</b>	<b>12</b>
<b>1 Prehľad o súčasnom stave riešenej problematike.....</b>	<b>14</b>
<b>1.1 Región, jeho chápanie a vymedzenie.....</b>	<b>14</b>
<b>1.2 Mesto, jeho chápanie a význam.....</b>	<b>15</b>
<b>1.3 Infraštruktúra, jej chápanie, členenie a význam.....</b>	<b>17</b>
<b>1.4 Sociálna infraštruktúra, jej chápanie a zariadenia.....</b>	<b>18</b>
1.4.1 Bývanie, byty a bytové hospodárstvo.....	20
1.4.2 Sociálne služby, zariadenie sociálnej starostlivosti.....	21
1.4.3 Zdravotníctvo, zdravotnícke zariadenia.....	23
1.4.4 Zariadenia obchodu a stravovania.....	24
1.4.5 Kultúrne zariadenia.....	25
1.4.6 Školské zariadenia.....	26
1.4.7 Rekreačné a športové zariadenia.....	27
<b>1.5 Technická infraštruktúra, jej chápanie a zariadenie.....</b>	<b>29</b>
1.5.1 Dopravné siete, chápanie a ich význam.....	31
1.5.2 Energetické siete, telekomunikačné siete a ich význam.....	32
1.5.3 Vodohospodárske siete, ich chápanie a význam.....	34
1.5.4 Odpadové hospodárstvo, klasifikácia a jeho význam.....	35
<b>2 Cieľ práce.....</b>	<b>38</b>
<b>3 Metodika práce.....</b>	<b>39</b>
<b>4 Výsledky práce.....</b>	<b>42</b>
<b>4.1 Charakteristika a história mesta Topoľčany.....</b>	<b>42</b>
<b>4.2 Demografické údaje za mesto Topoľčany.....</b>	<b>43</b>
<b>4.3 Sociálna infraštruktúra v meste Topoľčany.....</b>	<b>47</b>
4.3.1 Byty.....	47
4.3.2 Zariadenia sociálnej starostlivosti.....	50

---

4.3.3 Zdravotnícke zariadenia.....	51
4.3.4 Zariadenia obchodu a stravovania.....	54
4.3.5 Kultúrne zariadenia.....	56
4.3.6 Školské zariadenia.....	58
4.3.7 Športové a rekreačné zariadenia.....	62
<b>4.4 Technická infraštruktúra.....</b>	<b>65</b>
4.4.1 Dopravné siete.....	65
4.4.2 Energetické siete, plynofikácia a telekomunikácie.....	68
4.4.3 Vodohospodárske siete.....	69
4.4.4 Odpadové hospodárstvo.....	70
<b>4.5 Výsledky dotazníkového prieskumu.....</b>	<b>73</b>
<b>5 Návrh na využitie poznatkov.....</b>	<b>85</b>
<b>6 Záver.....</b>	<b>88</b>
<b>7 Zoznam použitej literatúry.....</b>	<b>91</b>
<b>8 Prílohy.....</b>	<b>97</b>

---

## Zoznam skratiek a značiek

<b>AMB</b>	Ambulancia
<b>a.s.</b>	akciová spoločnosť
<b>atď</b>	a tak ďalej
<b>cm</b>	centimeter
<b>ČOV</b>	Čistiareň odpadových vôd
<b>DC</b>	Dialyzačné centrum
<b>ha</b>	hektár
<b>km</b>	kilometer
<b>ks</b>	kusov
<b>LSPP</b>	Lekárska pohotovostná služba pre deti a dospelých
<b>m</b>	meter
<b>m<sup>2</sup></b>	meter štvorcový
<b>ME</b>	Majstrovstva Európy
<b>MHD</b>	Mestská hromadná doprava
<b>MŠ</b>	Materská škola
<b>l/s</b>	liter za sekundu
<b>napr.</b>	napríklad
<b>NL</b>	Nemocničná lekáreň
<b>NsP</b>	Nemocnica s poliklinikou
<b>PHSR</b>	Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja
<b>pod.</b>	podobne
<b>SAD</b>	Slovenská autobusová doprava
<b>SČK</b>	Slovenský červený kríž
<b>SOU</b>	Stredné odborné učilište
<b>SOŠ</b>	Stredná odborná škola

---

<b>SPP</b>	Slovenský plynárenský priemysel
<b>SRD</b>	Stredisko riadiacej dopravy
<b>s.r.o.</b>	spoločnosť s ručením obmedzeným
<b>SvaLZ</b>	Spoločné vyšetrovacie zariadenie
<b>SZZS</b>	Stanica záchranej zdravotnej služby
<b>ŠK</b>	Športový klub
<b>ŠKST</b>	Športový klub stolného tenisu
<b>ŠÚ SR</b>	Štatistický úrad Slovenskej republiky
<b>t</b>	tona
<b>t.j.</b>	to jest
<b>ul.</b>	ulica
<b>ÚPS</b>	Ústavná pohotovostná služba
<b>ÚŽP</b>	Úrad životného prostredia
<b>VÚC</b>	Vyšší územný celok
<b>ZŠ</b>	Základná škola
<b>Z.z</b>	Zbierka zákonov

---

## Úvod

Nevyhnutným predpokladom sociálno – ekonomického rozvoja priestoru a jeho subsystémov je rozvoj infraštruktúry. Pod pojmom infraštruktúra chápeme materiálne – technické zázemie štátu alebo medzinárodnej organizácie, odvetvie zabezpečujúce ekonomické a sociálne systémové funkcie. Štát môžeme charakterizovať ako verejnú ruku, ktorá robí mnohorakými spôsobmi rozhodnutia a je tým hlavným činiteľom pre dosiahnutie rovnováhy. Dôležitou úlohou štátu je poskytovanie rôznych infraštruktúrnych zariadení. Úroveň rozvoja infraštruktúry je veľmi podstatná aj pre perspektívny rozvoj územia i pre priamy vplyv na súčasnú úroveň hospodárskeho i sociálneho života. Z toho vyplýva, že územie je ovplyvňované celým spektrom zariadení, ktoré sa v ňom budujú predovšetkým na využitie prírodných zdrojov, zabezpečovanie chodu priemyslu, poľnohospodárskych aktivít a aktivizáciu činnosti miest a regiónov. V rámci Slovenska vznikla nerovnomernosť v rámci hospodárskeho a sociálneho rozvoja jeho jednotlivých územných celkov. Na jednej strane sa sformovali rozvinuté regióny s prevažne mestskou štruktúrou, so silne rozvinutými ekonomickými aktivitami alebo regióny s intenzívnym poľnohospodárstvom, ktoré vytvárajú prostredie pre investičnú aktivitu, ako aj technickú infraštruktúru. Na druhej strane sa sformovali zaostalé regióny s rastúcim podielom nezamestnaných, málo diverzifikovanou štruktúrou výroby a služieb, nerozvinutou sociálnou a technickou infraštruktúrou.

Infraštruktúra predstavuje celkovú vybavenosť územia v členení na sociálnu a technickú infraštruktúru a úzko súvisí so zlepšovaním životných podmienok ako v mestách, tak i na vidieku. Pod technickou infraštruktúrou rozumieme súbor technických zariadení, sietí na zabezpečenie dopravného spojenia, zásobovania vodou, zásobovania elektrickou energiou, zemným plynom, teplom, vodou alebo zabezpečenie telekomunikačných služieb či odpadového hospodárstva. Medzi činnosti, ktoré sa realizujú cez zariadenia sociálnej infraštruktúry patria hlavne: bývanie, zotavovacie činnosti, rôzne kultúrno – spoločenské činnosti, ako aj faktory podmieňujúce vybavenosť regiónov. Medzi hlavné prvky sociálnej infraštruktúry patria: školské a výchovné zariadenia, byty, kultúrne zariadenia, ako napr. (divadlo, kino, knižnica), zdravotnícke zariadenia, sociálne ako aj športové a rekreačné zariadenia.

---

V posledných rokoch bola infraštruktúra financovaná predovšetkým z verejných zdrojov. Zmena spoločensko – ekonomického systému priniesla pre SR zmeny v prerozdelení zodpovednosti za rozvoj, teda i financovanie infraštruktúry. Významným zdrojom financovania môžu byť poplatky od súčasných majiteľov pozemkov. Pre zaostané lokality je potrebné vytvoriť predpoklady ich rozvoja, čo je najčastejšie spojené s ich vitalizáciou, stabilizáciou a napojením na okolie. Verejné investície sú väčšinou spájané s rozvojom infraštruktúry.

---

# 1 Prehľad o súčasnom stave riešenej problematiky

## 1.1 Región, jeho chápanie a vymedzenie

**Belajová, Fáziková (2005)** vymedzujú región ako priestorovú jednotku, ktorá môže byť formálne (administratívne) alebo neformálne vymedzená na základe konkrétneho účelu, pričom veľkosť priestoru definovaného ako región môže byť rôzna.

Región je územne vymedzený priestor na tvorbu a uskutočňovanie regionálnej a štrukturálnej politiky na úrovni druhého alebo tretieho stupňa podľa klasifikácie štatistických územných jednotiek (**Zákon 503/2001 Z.z o podpore regionálneho rozvoja**).

**Buček (1992)** chápe región ako geograficky ohraničené územie, ktoré disponuje súborom kvalitatívnych a kvantitatívnych podmienok na sformovanie diverzifikovaného územno – hospodárskeho a sociálneho systému, v ktorom je intenzita ekonomických a sociálnych vnútorných väzieb, rozvíja väzby s inými územiami a je schopná redukovať rastové potreby prevažne z vlastných zdrojov.

**Tvrdoň, kol. (1995)** uvádza, že každý región disponuje zdrojmi, ktoré majú dvojaký charakter a pôsobia ako:

- faktory rozmiestňovania – regionálne zdroje vo funkcii faktorov regionálneho rozvoja môžu byť samotné objektom rozmiestnenia (rozmiestnenie obyvateľstva, infraštruktúry)
- faktory regionálneho rozvoja – ten istý zdroj, ktorý vo vzťahu k objektu vystupoval ako faktor jeho rozmiestňovania, vzťahujúci sa na príslušné územia, môže sa skúmať ako faktor regionálneho rozvoja. Súbor týchto faktorov tvorí potenciál regionálneho rozvoja.

Základnými znakmi regiónu sú:

- prírodno - geografické znaky, ktoré v značnej miere určujú dynamiku správania sa regiónu ako subjektu
- vysoká intenzita vnútroregionálnych väzieb
- diverzifikovano územno – hospodárska činnosť podnikateľských i verejných inštitúcií
- schopnosť reprodukovať rastové potreby prevažne z vlastných zdrojov (**Tvrdoň – Hamalová – Žárska, 1995**).

---

Miestny rozvoj má viacero oblastí resp. z hľadiska jeho obsahu ho môžeme skúmať ako ekonomický, sociálny, územný ale aj inštitucionálny personálny rozvoj. Ekonomický rozvoj je spájaný s rastom veľkosti ekonomického potenciálu územia obce. Sociálny rozvoj nie je možné oddeliť od ekonomického – sú navzájom prepojené a podmieňujú sa, no sociálny je orientovaný na rozvoj odvetví človeka – na prvky sociálnej infraštruktúry (**Žárska – Repková – Sekeréšová, 2006**).

**Maier, Tödting (1997)** tvrdia, že jednotlivé regióny samozrejme, majú rôzne lokalizačné predpoklady a priestorové štruktúry dôležité preto, lebo predstavujú predpoklady na rozvoj oblastí. Regióny s vhodnými lokalizačnými predpokladmi a štruktúrami sa budú môcť lepšie rozvíjať ako regióny s nevhodnými predpokladmi.

## **1.2 Mesto, jeho chápanie a význam**

**Jandourek (2001)** definuje mesto ako označenie ľudského sídla s vysokou hustotou obyvateľov a komunikáciou, s rozvinutou deľbou práce a poskytovaním služieb upokojujúcich prevažnú väčšinu potrieb obyvateľov, s vysokou mierou kultúrnej a hmotnej výmeny. Konkrétna podoba mesta sa veľmi mení v závislosti od doby a miesta. Dnes sa často hovorí o mestskej civilizácii, v ktorej sa rozdiel medzi mestom a vidiekom bez ohľadu na veľkosť obce v mnohých životných oblastiach stiera.

Pri vysvetľovaní pojmu mesta rozlišujeme hľadisko geografické a sociologické. Obe sú v súlade a vzájomne sa prelínajú. Z geografického hľadiska je mesto súčasťou Zemského povrchu, líšiace sa od okolitého vidieckého prostredia štruktúrou, ktorá vyplýva najmä z antropogénnych premien a geografického prostredia. Podľa sociologického vysvetlenia je mesto zoskupením ľudí, ktorí žijú odlišným spôsobom života ako obyvatelia na vidieku (**Hamalová, 1995**).

Mesto je pojem, ktorý označuje jednak špeciálnu formu sociálneho spoločenstva ľudí, jednak jej zodpovedajúcu formu vytvoreného prostredia. Pojem mesto zahŕňa takto v podstate dva významy, ktoré sa jednoznačne od seba líšia:

- mesto ako sociálna jednotka
- mesto ako sídelná forma.

Mesto ako sídelná forma predstavuje istý typ, vo vývoji a organizácii obytných a pracovných priestorov človeka a jeho spoločenských zariadení (**Hrúza, 1977**).



---

**Štepánková, Heinschová (2009)** definuje mesto ako živý, stále sa vyvíjajúci organizmus. Je stabilizovaný geograficky vymedzený sídelný útvar s výrazne správnu funkciou, jeho obyvateľstvo pracuje väčšinou mimo poľnohospodárstva, má špecifickú štruktúru a spôsob života, čomu zodpoveda i charakter a spôsob zástavby. Vnútoraná štruktúra je tvorená funkciami, ktoré zabezpečujú uspokojovanie potrieb obyvateľov.

Mestské sídla sa vyznačujú väčšou koncentráciou stavieb a obyvateľstva na určitom priestore, kde možno zaregistrovať vysokú sociálnu a kultúrnu rôznorodosť, rozvinutú deľbu práce, množstvo špeciálnych sociálnych rolí, ako aj prevahu vecných neosobných vzťahov a interakcií. Na druhej strane sú však mestá centrami intelektuálneho a umeleckého života, ich infraštruktúrna vybavenosť umožňuje oveľa širšie spektrum činností týkajúcich sa tak práce a vzdelávania, ako aj sféry voľného času (**Moravčíková – Kučírková, 2006**).

**Buček (1985)** uvádza, že aby mesto mohlo plniť svoje funkcie, je potrebné v plánovaní jeho rozvoja, porovnaní koncepcných variantov, bilancovať plošné územie podľa štruktúry prevažujúceho účelu.:

- obytné územie, t.j. plochy vyhradené bytovej a občianskej výstavbe,
- výrobné – technické územie, t.j. plochy vyhradené výrobe, sklodom a technickým zariadeniam,
- prírodné územie, t.j. plochy intravilánu vyhradené mestskej zeleni a rekreácii,
- dopravné plochy mestského a nadmestského významu,
- špeciálne účelové plochy.

Sídelnú štruktúru Slovenska vytvára 2 867 obcí. Z toho na vidiecke sídla do 2000 obyvateľov pripadá 508, na prechodné sídla od 2000-5000 obyvateľov 237 a na mestské sídla nad 5000 obyvateľov 136 obcí. Na Slovensku má štatút mesta 136 sídel, v ktorých býva približne 3 195 900 obyvateľov (**Lopušný, 2001**).

**Vaishar (2003)** tvrdí, že vnímanie mesta je syntetickou charakteristikou sama o sebe. Subjektom vnímania mesta môže byť sám výskumník, rozhodujúce subjekty (vedenie mesta, vedenie dôležitých podnikov, škôl a pod.), obyvatelia alebo návštevníci.

---

### 1.3 Infraštruktúra, jej chápanie, členenie a význam

Slovo infraštruktúra sa v literatúre definuje ako súhrn zariadení a inštitúcií, najmä v oblasti dopravy a spojov, ktoré sú nevyhnutným podkladom na zabezpečenie náležitého chodu vlastnej výroby v danej krajine (zahrňuje najmä železnice, cesty, mosty, letiská, prístavy, energetické a melioračné zariadenia, telefón, telegraf, rozhlas, televíziu a bezpečnostný aparát a pod. (**Mandysová a kol., 1996**).

**Lacina (2000)** konštatuje, že infraštruktúra ako všeobecný pojem predstavuje celkovú vybavenosť územia, v členení na sociálnu a technickú infraštruktúru, a úzko súvisí so zlepšovaním životných podmienok ako v mestách, tak aj na vidieku.

**Belajová (2002)** hovorí, že infraštruktúra je podmieňujúcim faktorom ekonomického a sociálneho rozvoja regiónov. V posledných rokoch bola v rozhodujúcej prevahe infraštruktúra financovaná z verejných zdrojov. Zmena spoločensko – ekonomického systému, priniesla pre SR zmeny v prerozdelení zodpovednosti za rozvoj a teda i financovanie infraštruktúry. A to medzi:

- štátnu správu
- miestnu a regionálnu samosprávu
- súkromný sektor.

Infraštruktúra je súbor podmienok, ktoré zabezpečujú fungovanie ekonomiky. Je definovaná ako „ spoločensky réžijný kapitál “ a zahŕňa aj potrebné investície do odvetví podmieňujúcich ekonomický rozvoj (**Rektořík a kol., 2002**).

**Falt'an, Pašiak (2004)** tvrdia, že infraštruktúra vo svojom komplexnom fungovaní je zdrojom vnútorných úspor pre mikrosféru. S rastom celkovej ekonomickej a civilizačnej úrovne, s prehĺbovaním integračných tendencií sa zvyšuje význam infraštruktúry v regionálnom rozvoji.

Celý systém infraštruktúry nadväzuje na človeka ako výrobnú silu a jeho výrobky (spotrebné a energetické produkty) smerujú k všestrannému (materiálnemu, zdravotnému, kultúrnemu a politickému ) uspokojovaniu človeka ako konzumenta, ktorý spätne pôsobí na seba ako výrobcu (**Šipka, 1987**).

**Dubecová (2000)** uvádza, že rozvoj regiónov ako aj kvalita života v regiónoch sú výrazne ovplyvňované úrovňou rozvoja zariadení technickej a sociálnej infraštruktúry. Územie a infraštruktúra tvoria navzájom jeden funkčný celok. Na jednej strane charakter územia ovplyvňuje celý komplex zariadení, ktoré sa v ňom budujú a na

---

druhej strane infraštruktúra pôsobí v regióne ako stimulačný nástroj socioekonomického rozvoja. V prípade jej nedostatočnosti sa však prejavuje jej destimulačný charakter.

Výstavbou infraštruktúry môžu ekonomické subjekty – podniky a domácnosti získať úžitok zo zariadení infraštruktúry. Jednotlivé regióny sa stanú prostredníctvom výstavby infraštruktúry prítazlivejšie, nákladovo výhodnejšie pre lokalizáciu podnikov, v porovnaní s inými lokalitami, ktoré takúto výhodnosť nezískali (**Samson a kol., 2001**).

**Dubecová (2000)** člení infraštruktúru z pohľadu rozmiestňovania v priestore a uspokojovania základných potrieb obyvateľstva na dve kategórie:

- technickú infraštruktúru
- sociálnu infraštruktúru.

#### **1.4 Sociálna infraštruktúra, jej chápanie a zariadenia**

Sociálna infraštruktúra je dôležitá pre uspokojovanie potrieb obyvateľstva, ale má vplyv aj na rozmiestnenie niektorých výrobných zariadení. Rozmiestnenie sociálnej infraštruktúry je spojené najmä so štruktúrou obyvateľstva, ako aj veľkosťou sídel mestského typu. Rozmiestnenie sociálnej infraštruktúry má niektoré špecifiká. Administratívno územné členenie krajiny pôsobí na ich rozmiestňovanie nielen ako inštitucionálny faktor, ale ovplyvňuje aj ich kapacitu vo vzťahu k okruhu užívateľov. Prírodné faktory pôsobia na rozmiestňovanie tých zariadení, ktoré sú viazané na prírodné zdroje, napr. rekreačné zariadenia (**Belajová, 2004**).

**Buček (1992)** tvrdí, že vzhľadom k veľkému rozsahu a variabilite sociálnych cieľov sú vybrané rozhodujúce faktory, ktoré korešpondujú s priestorovým správaním sa ľudí. Tendencie k priestorovej koncentrácii obyvateľstva sú ovplyvňované hlavne:

- väčším výberom pracovných príležitostí
- väčším výberom a vyššou úrovňou občianskeho vybavenia
- vyššou úrovňou bývania
- väčším výberom rekreačných zariadení
- znížením časových strát pri cestách za prácou a mimopracovných cestách.

---

Sociálna infraštruktúra by mala zodpovedať potrebám obyvateľstva a mala by byť dostupná primeraným potrebám všetkých obyvateľov. Komplexnosť vybavenosti sídla rastie priamo úmerne s jeho veľkosťou (**Ivanička, 1983**).

Občianska vybavenosť je jedna z najdôležitejších funkčných zložiek mestských a vidieckych sídelných útvarov (**Srna, 1991**).

Sociálna infraštruktúra zaisťuje priestorovú, časovú a proporcionálnu dostupnosť sociálnych služieb a aktivít odvetví zameraných na rozvoj človeka (zdravotníctvo, školstvo, šport, kultúra), bývanie, obchodné siete a sieť verejnej správy (**Rektořík a kol., 2001**).

**Tvrdoň, kol. (1995)** uvádza, že sociálna infraštruktúra má významné miesto v uspokojovaní potrieb obyvateľstva. Pod pojem sociálna infraštruktúra zaraďujeme zariadenia poskytujúce služby obyvateľstvu, ktorému zabezpečujú život, rozvoj a oddych. Jej súčasťou sú zariadenia vzdelávacie, stravovacie, kultúrne, športové, administratívne, no aj domový a bytový fond.

Vybavenosť sociálnou infraštruktúrou vyjadruje kvantitatívne aspekty saturácie územia vybranými prvkami sociálnej infraštruktúry (zdravotníctvo, sociálna starostlivosť...), ktoré vytvárajú časť rozvojových podmienok regiónov a následné podmienky pre možné zvyšovanie úrovne kvality života (**Falt'an – Pašiak, 2004**).

**Dubecová (2000)** podotýka, že objektom rozmiestňovania sociálnej infraštruktúry sú:

- byty,
- zariadenia obchodu a stravovania,
- zdravotnícke zariadenia,
- školské a výchovné zariadenia,
- vedecké, výskumné a projektové zariadenia,
- kultúrne zariadenia,
- administratívno-správne zariadenia,
- rekreačné a športové zariadenia.

Na rozmiestňovanie uvedených zariadení pôsobí niekoľko činiteľov:

- úzko súvisia s rozmiestnením, najmä s koncentráciou obyvateľstva a sídelnou štruktúrou

- 
- na niektoré zariadenia má značný vplyv rozmiestnenie a rozvoj výroby
  - administratívno – správne členenie pôsobí na ich rozmiestnenie nielen ako inštitucionálny faktor, ale ovplyvňuje aj dimenzovanie zariadení čo do veľkosti, okruhu používateľov a pod.
  - prírodné faktory pôsobia na rozmiestňovanie tých zariadení, ktoré sú priamo viazané na prírodné zdroje, napr. rekreačné zariadenie, kúpele,....

#### **1.4.1 Bývanie, byty a bytové hospodárstvo**

Bývať znamená mať primerané prostredie, a to prírodné i vytvorené človekom: dostatok slnka, vzduchu, vody, zelene i dostatok plochy, priestoru na bývanie. Pod pojmom bývanie chápeme vytvorenie takého prostredia pre človeka, v ktorom môže uspokojiť svoje základné životné potreby. V užšom zmysle slova reprezentuje takéto prostredie byt, v širšom zmysle slova obytné prostredie a v najširšom zmysle slova celkové životné prostredie (**Tvrdoň a kol., 1995**).

**Falt'an, Pašiak (2004)** konštatujú, že vybavenosť územia bytmi spolu vytvárajú infraštrukturálne podmienky a určujú sčasti úroveň kvality života jeho obyvateľov.

Bývanie je jednou zo základných ľudských potrieb a patrí zároveň k najzákladnejším funkciám a funkčným zónam mesta. Obytná funkcia sa má výhľadovo rozšíriť predovšetkým do vybraných sídiel podľa kategorizácie Projektu urbanizácie. Cieľom obytnej funkcie je zabezpečiť vyvážené pomery v bývaní, kryť dopyt po bytoch podľa druhovosti bytov s vyrovnaným bytovým štandardom. Obytná funkcia sa neobmedzuje len na samotnú obytnú zónu, ale je zastúpená i v iných zónach mesta (**Buček, 1985**).

Analogicky ako domový fond sa dá aj bytový fond vymedziť ako súbor bytov na istom území. Od domového, sa bytový fond neodlišuje len vyššou početnosťou ale aj ďalšími znakmi. Predovšetkým tvorí bytový fond len časť domového fondu, t.j. patria k nemu len sídelné objekty obytné a z objektov s kombinovanými funkciami len tie časti, ktoré spĺňajú kritériá definície bytov (**Očovský, 1989**).

**Rektořík, kol. (2001)** definuje bývanie ako súbor činností, ktoré súvisia s užívaním obydli. Pritom za obydlie považujú priestor chránený proti nepriaznivým vplyvom prírody a proti nežiadúcim kontaktom s ľuďmi (byty, hotely, penzióny, sanatóriá, internáty a atď.). Štruktúra činností súvisiacich s užívaním obydli tak formuje priamo, alebo sprostredkovane určitý životný štýl, ktorý je ovplyvňovaný

---

kvalitatívnu úroveň bývania. Súčasný človek by bez bývania, bez „ umelého“, technicky vybaveného kultúrneho obytného prostredia, bez jeho socializačných procesov nemohol existovať.

**Majlingová (2002)** tvrdí, že bývanie obecne predstavuje politicky, ekonomicky a sociálne dôležitý komplex činností zabezpečujúcich popri základných biologických potrebách i ďalšie hmotné i kultúrne potreby obyvateľov. Bytom rozumieme základnú jednotku bývania, ktorá spĺňa požiadavku vzájomnej nezávislosti a oddelenosti vzhľadom k ostatným obydliam, skupina miestností s príslušenstvom. Funkcie bytu sú:

- primárna funkcia ( výchova detí, regenerácia, reprodukcia)
- druhotná funkcia ( ochrana majetku, súkromia, bezpečnosť).

Cieľom koncepcie štátnej bytovej politiky je vytvárať rámec pre všetkých účastníkov procesu rozvoja bývania pri riešení čiastkových úloh, participáciu všetkých úrovní rozhodovania, partnerstvo medzi verejným a súkromným sektorom pri rešpektovaní zachovania podmienok pre trvalo udržateľný rozvoj. Pre riešenie rozvoja bývania stanovuje koncepcia nástroje podpory rozvoja bývania a považuje za potrebné upraviť existujúce legislatívne a inštitucionálne podmienky financovania tak, aby motivačne pôsobili na stavebníkov a súčasne aby úverová infraštruktúra bola vhodná pre rôzne príjmové skupiny obyvateľstva (**Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR, 2000**).

#### 1.4.2 Sociálne služby, zariadenie sociálnej starostlivosti

**Buchanan (1998)** uávadza, že každý statok alebo služba, ktorú sa skupina, alebo spoločenstvo jednotlivcov rozhodne z akéhokoľvek dôvodu poskytovať prostredníctvom kolektívnej organizácie, sa definuje ako verejná.

Služba je akákoľvek činnosť, alebo výhoda, ktorú jedna strana môže poskytnúť strane druhej, je v zásade nehmotná a jej výsledkom nie je vlastníctvo. Produkcia služby môže, ale nemusí byť spojená s hmotným produktom (**Kotler – Armstrong, 2004**).

**Matoušek, kol. (2005)** tvrdí, že sociálne služby chránia občana tým, že v jeho prospech niečo konajú. Poskytujú ich inštitúcie verejnoprávne alebo súkromné. V druhom prípade je však štát ako garant dodržiavania základných ľudských práv povinný formou periodického preverovania činností týchto súkromných objektov

---

a prideľovaním licencií zaručiť občanom, že tieto inštitúcie budú vykonávať to, k čomu sa zaviazali. Sociálnodemografická analýza umožňuje rýchly a podložený odhad potrebných sociálnych služieb.

Vybavenosť sídel zariadeniami sociálnej starostlivosti je v priamom vzťahu k počtu obyvateľov sídla. Patria sem predovšetkým domovy dôchodcov, kluby dôchodcov a pod. Geografické rozmiestnenie týchto zariadení a názory na toto rozmiestnenie sú jednotné. Podľa niektorých názorov majú byť tieto zariadenia, predovšetkým domovy dôchodcov, zriaďované na okraji mestských sídel, alebo dokonca v sídlach vidieckych. Názory niektorých urbanistov, podporované názormi psychológov a lekárov, vychádzajú z presvedčenia, že domovy dôchodcov, by mali byť budované v prostredí, v ktorom dôchodca žil, pokiaľ bol v pracovnom procese. Rozmiestnenie týchto zariadení musí rešpektovať požiadavku pokoja a kultúrneho prostredia. Tieto požiadavky dobre spĺňajú predmestia (**Benčo, 1988**).

**Levická (2008)** konštatuje, že koncepcia sociálnej starostlivosti v SR bola v rámci štátnej sociálnej politiky vypracovaná a realizovaná pred rokom 1989. Jej hlavnou normou bol zákon 100/1988 Z.z o sociálnej starostlivosti. Táto koncepcia vychádzala z dvoch základných úvah:

- štát je povinný postarať sa o všetkých svojich občanov
- štát, prostredníctvom svojich zástupcov, štátnych úradníkov a iných zamestnancov, najlepšie rozumie problémom svojich občanov, a preto je to on, kto rozhoduje o forme pomoci. Ide teda o úvahu, ktorá v praxi znamená prevzatie kontrolnej i rozhodovacej činnosti za občana.

Sociálna politika v sebe zahŕňa systém nástrojov a opatrení, ktoré smerujú k zabezpečeniu základných podmienok občana v prirodzenom prostredí, zabraňujú príčinám vzniku, prehĺbovania alebo opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu občana a zabezpečeniu jeho integrácie do spoločnosti (**Dubecová, 2000**).

**Žárska (2007)** hovorí, že obce sú zodpovedné za hospodársky a sociálny rozvoj svojho územia a táto skutočnosť vymedzuje význam a postavenie sociálneho rozmeru ich pôsobenia. Sociálny rozmer aktivít miestnej samosprávy je neoddeliteľnou súčasťou jej fungovania. Pôsobnosti z oblasti zabezpečovania cieľov sociálnej politiky patria k základným kompetenciám obce.

---

### 1.4.3 Zdravotníctvo, zdravotnícke zariadenia

**Dubecová (2000)** uvádza, že zdravie nie je len cieľom života, ale predovšetkým prostriedkom k uskutočňovaniu osobných plánov, životných cieľov a naplneniu šťastného a spokojného života. Zdravie je v prvom rade záležitosťou každého jednotlivca. Spôsob života ľudí ho ovplyvňuje cca 40 %, životné a pracovné prostredie cca 20 %, genetické faktory prispievajú tiež asi 20 % a zdravotníctvo svojimi výkonmi je schopné zlepšiť zdravotný stav občanov iba v 20 %. Na podpore zdravia je samozrejmy podiel zdravotníkov, a to najmä zvýšením kvality poskytovanej starostlivosti

Zdravotníctvo nie je len dôležitý sociálny fenomén, ale významne určuje aj ekonomický rozvoj štátu a priamo či nepriamo súvisí s postavením pracovnej sily na trhu práce. Hlavnou úlohou je riešiť krízu vo financovaní zdravotníctva, ktorá bezprostredne ohrozuje poskytovanie zdravotníckej starostlivosti a spomaľuje transformačný proces (**Mihálik a kol., 1994**).

Služby zdravotníctva a sociálnej starostlivosti uspokojujú potrebu starostlivosti o zdravie a sociálne zabezpečenie obyvateľstva, udržujú a obnovujú jeho pracovné schopnosti a tým prispievajú k rozvoju pracovných síl. Vo sfére týchto služieb majú zvláštny význam tie činnosti, ktoré súvisia so starostlivosťou o mladú generáciu, so starostlivosťou o obyvateľstvo v produktívnom veku so zameraním na predĺženie pracovných a spoločenských aktivít, na zlepšovanie pracovných podmienok, znižovanie chorobnosti, úrazovosti a invalidity. Významnú úlohu hrá zdravotníctvo aj pokiaľ ide o vytváranie zdravých životných a pracovných podmienok v starostlivosti o životné prostredie, správnu výživu obyvateľstva, aj o zdravý vývoj detí a mládeže (**Duben a kol., 1987**).

**Makovický (1981)** konštatuje, že dôležitejšia je zdravotnícka vybavenosť charakteristická pre mestské sídlo. Je to obyčajne nemocnica s poliklinikou. Svetové veľkomestá, hlavné mestá štátov a mestá polyfunkčné majú špeciálne kliniky pre jednotlivé druhy chorôb. Zdravotnícka infraštruktúra je však z hľadiska požiadavky liečby často umiestňovaná do areálov, ktoré ležia mimo mestského sídla a často sú značne vzdialené od sídel vidieckych. Tieto články zdravotníckej infraštruktúry však významne dopĺňujú mestskú vybavenosť. Využívajú pritom oblasti s nadpriemernou dĺžkou slnečného svitu, oblasti s čistejším ovzduším, oblasti ticha a podobne.



---

Zdravotný stav obyvateľstva je odrazom ich životných podmienok. Slovenská republika zaznamenáva v poslednom desaťročí rapidný pokles starostlivosti o zdravie a to najmä zo strany občanov. Táto skutočnosť je vlastne dôsledkom nielen klesajúcej reálnej priemernej mzdy, ale aj nárastu objemu úhrad za základnú lekársku starostlivosť a nárastu cien liekov, prípadne ich nedostupnosť. Zlý zdravotný stav obyvateľstva má negatívny dopad na zvýšenú úmrtnosť v porovnaní so štátmi západnej Európy, vysokú chorobnosť a relatívne vysoký výskyt invalidity, najmä v populácii v produktívnom veku (**Dubecová, 2000**).

**Rektořík (2001)** delí zdravotnícke služby podľa zdravotníckych zariadení, v ktorých sú poskytované sa delia nasledovne:

- zariadenia ambulantnej starostlivosti – ambulancie a polikliniky
- nemocnice poskytujú obyvateľom ambulantnú a lôžkovú základnú a špecializovanú diagnostickú a liečebnú starostlivosť, ich súčasťou sú aj nevyhnutné preventívne opatrenia
- odborné liečebné ústavy.

V nemocnici sa nepretržite poskytuje neodkladná zdravotná starostlivosť, špecializovaná zdravotná starostlivosť a s ňou súvisiaca ambulantná zdravotná starostlivosť a lekárenská starostlivosť v nemocničnej lekárni. Vo všeobecnej nemocnici sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť na pracoviskách rôznych špecializovaných odboroch. V špecializovanej nemocnici sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť prevažne v jednom špecializovanom odbore, prípadne aj v odboroch s ním súvisiacich (**ŠÚ SR, 2007**).

#### **1.4.4 Zariadenia obchodu a stravovania**

**Ivanička, kol. (1983)** uvádza, že rozsah týchto zariadení sa v období od II. svetovej vojny sa mimoriadne rozšíril a to aj pokiaľ ide o tradičné zariadenia, ako sú bufety, reštaurácie, hotely ale hlavne o zariadenia nového typu, ako sú motely, penzióny, sezónne budované kempingy. Mimoriadne dôležitá je táto vybavenosť v mestských sídlach. Zvláštne postavenie má s rekreačnou alebo liečebnou funkciou.

Obchod na jednej strane ako činnosti, ktoré zabezpečujú kúpu a predaj statkov a služieb, na druhej strane ako podnikateľské subjekty, ktoré vykonávajú obchodnú

---

činnosť. Maloobchod predstavuje činnosti, zamerané na predaj tovaru konečným spotrebiteľom a na ich použitie. Malobchodné predajne sa členia nasledovne:

- špecializované predajne
- menšie samoobsluhy
- pultové predajne
- obchodné domy
- supermarkety
- hypermarkety
- diskontné predajne (**Orbánová – Velichová, 2008**).

**Duben, kol. (1987)** členia služby podľa rôznych hľadísk. Najobvyklejšie je členenie na služby osobné a vecné. V poslednej dobe sa služby veľmi často členia na voľné a viazané. Viazané služby sú tie, ktoré sú nevyhnutné pre život v sídle. Do tejto skupiny patria hygienické a technické služby. Voľné služby zjednodušujú a spríjemňujú život obyvateľov, avšak pre život v sídle nie sú nevyhnutné (kozmetika, pedikúra).

Koncentrácia a špecializácia týchto zariadení je priamo spojená s ich racionálnou dostupnosťou a minimalizáciou stratových časov pri využívaní zariadení sociálnej infraštruktúry. Na efektívnosť zariadení má vplyv aj spôsob ich využívania, ktoré je často veľmi nízke a nepravidelné (**Duben – Jírová – Sova, 1987**).

#### **1.4.5 Kultúrne zariadenia**

Dôraz sa kladie na miestnu kultúru, resp. spoločensko – kultúrny život. Návrat k lokálnym kultúrnym hodnotám, renesancia miestnych tradícií, ako aj aktivizácia lokálnej kultúry a sociálnej pamäti sú všeobecne považované za nevyhnutný predpoklad i súčasť procesov celkovej revitalizácie vidieckych sídel. Týka sa to predovšetkým menších obcí a zvlášť marginálnych sídel, kde je miestna kultúra na úpadku. Kritický stav sa tu spája nielen s horšími objektívnymi podmienkami, ale aj s vysokou mierou nespokojnosti obyvateľstva kultúrneho vyžitia za súčasnej vysokej miery ich občianskej pasivity. O to nástojčivejšie vystupuje v týchto obciach potreba vysokej miery ich občianskej pasivity (**Malíková, 1997**).

**Lehoczká (2006)** píše, že vo vzťahu k socializácii sa stretávame s definíciou kultúry ako celistvého systému významov, hodnôt a spoločenských noriem, ktorými sa členovia určitej spoločnosti riadia a odovzdávajú ich prostredníctvom socializačného

---

procesu ďalších generáciám. Kultúra je dedičstvom minulosti. Úlohu však zohráva aj prostredie, meniace sa životné podmienky a nové spôsoby správania ľudí a kultúrnej činnosti, ktorými reagujú na nové podmienky a novo vzniknuté potreby.

Všeobecná kultúrna a vzdelanostná úroveň i kvalifikácia ľudí ako rozhodujúcej výrobnéj sily má podstatný vplyv na celkovú úroveň spoločenskej produktivity práce. Činnosti na úseku školstva a kultúry upokojujú potreby v oblasti vzdelania a kultúrnej úrovne a sú teda dôležitým činiteľom rozvoja životnej úrovne, faktorom ovplyvňujúcim spôsob života a podmienkou ďalšieho spoločenského rozvoja. Takéto možnosti by mal mať človeka denne a preto ich je potrebné zahrnúť do rozšíreného pojmu bývania **(Duben a kol., 1987)**.

**Kučírková (2000)** konštatuje, že sídelné životné podmienky vidieckych obcí poskytujú v porovnaní s obcami menšie možnosti pre vzdelávanie, spoločensko – kultúrne vyžitie a ich celková infraštruktúra (technická, sociálna, informačná a ekologická) a vybavenosť je nižšia, niekedy až podpriemerná. Významným predpokladom sociálno – ekonomického napredovania obcí sa stáva nakladanie s finančnými prostriedkami na úrovni jednotlivých obcí. Jedným z možných kritérií posúdenia efektívnosti vynakladania finančných prostriedkov na rozvoj obce, môžu byť výdaje na rozvoj technickej infraštruktúry, kultúry a školstva.

Kultúra je významným faktorom života občianskej spoločnosti a prispieva k rozvoju intelektuálnej, emocionálnej a morálnej úrovne každého človeka. Preto jedným z cieľov regionálnej politiky je podpora rozvoja kultúry, a to nielen v oblasti kultúrnych pamiatok, ale aj v oblasti rozvoja spoločenského života **(Rektořík – Šelešovský a kol., 2002)**.

**Manda (1993)** podotýka, že rast životnej úrovne je spojený a to predovšetkým vo vyspelých krajinách, s rastom a uspokojovaním kultúrnych potrieb. To vedie ku zmene životného štýlu. Kultúrne potreby rýchlo rastú a v dôsledku toho sa zvyšujú nároky na kvalitu vybavenosti vo všetkých typoch sídel.

#### **1.4.6 Školské zariadenia**

Ústava Slovenskej republiky zabezpečuje právo na vzdelanie každému jednému občanovi SR. Povinná školská dochádzka je stanovená na 10 rokov. Vyvážený sociálno – ekonomický rozvoj všetkých regiónov Slovenska je možné zabezpečiť len dobre kordinovanou regionálnou politikou realizovanou cez sústavu regionálnych plánov

---

programov a projektov so súčasným prepojením so sektorovými a odvetvovými politikami jednak po vertikálnej a jednak po horizontálnej úrovni riadenia územných celkov.

Princípy regionálneho plánovania sú úzko prepojené s povinnou školskou dochádzkou a ďalším vzdelaním obyvateľov. Oblasť služieb, úloha zdrojov, možnosti zamestnania, alokácia základných škôl, stredných odborných škôl, či univerzít sú v podstate záležitosťou regionálnou. Vzdelanostná úroveň ekonomicky aktívneho obyvateľstva indikuje odborný potenciál pracovnej sily pre ekonomický rozvoj regiónov (**Dubecová, 2000**).

**Smatanová (1997)** konštatuje, že treba jednoznačne a jasne vymedziť poslanie jednotlivých typov stredných škôl a podľa toho zamerať celý výchovno – vzdelávací proces a profil absolventa. Gymnázium má byť predovšetkým prípravou na vysokoškolské štúdium. Stredná odborná škola má pripravovať stredné kádre pre prax. Stredné odborné učilište a odborné učilište má pripravovať svojich absolventov pre robotnícke povolanie. Viac ako vychovávať úzko zameraných špecialistov je potrebné, aby absolventi vysokých škôl boli harmonické osobnosti, ktoré sa budú schopné počas celého svojho života prispôsobovať zmenám spoločnosti, v ktorej budú pracovať, vyrábať a žiť. Bude to spoločnosť založená na vzdelaní. Oveľa viac ľudí ako v súčasnosti bude mať prístup k obrovskému množstvu informácií. Pravdepodobne najväčšou devíziou takýchto krajín ako Slovensko bude vzdelanie. Poskytovať kvalitné vzdelanie si však vyžaduje premyslený systém jeho previazanosti na ostatné zložky spoločnosti a jeho financovania. Aj keď nebude jednoduché a pravdepodobne ani možné, výrazne zvýšiť objem priameho financovania vysokých škôl zo štátneho rozpočtu, je tu šanca vytvoriť legislatívne podmienky na financovanie školstva aj z iných ako priamych štátnych zdrojov. Viazdrojové financovanie, tak ako aj vnútorná flexibilita vysokých škôl a ich previazanosť medzi sebou, či už na báze profesorov, programov, alebo výmenou študentov, by mali byť spôsoby, ktoré vysoké školy rozohýbajú a nasmerujú ďalej na cestu, ktorá bude platformou na rozvoj Slovenska v rámci vyspelých štátov Európy a sveta (**Dado, 1999**).

#### **1.4.7 Rekreačné a športové zariadenia**

**Buček (1985)** definuje rekreáciu ako spoločensko – ekonomický fenomén uspokojujúci potrebu odpočinku, ako základnú podmienku regenerácie pracovnej sily,

---

potrebu relaxácie, ktorej uspokojovanie zohráva významnú úlohu v adaptácii človeka na zmenené pracovné a životné podmienky a zdravotnú potrebu, ktorá sa uspokojuje upevňovaním zdravia prostredníctvom rekreačných aktivít. Rekreácia je forma odpočinku vo voľnom čase. Rekreácia predstavuje rôznorodý celok s množstvom činností, ktoré majú spoločné ohraničenie časové a priestorové. Z hľadiska časového sa rekreácia člení na dennú, týždennú a dovolenkovú. Z hľadiska priestoru sa rekreačné činnosti umiestňujú do určitých lokalít, v ktorých sú vhodné podmienky pre rozvoj.

Zotavovacie činnosti sú v jednotlivých regiónoch zastúpené diferencovane pokiaľ ide o šírku poskytovaných foriem (poznávacia turistika, rekreácia, liečba). Každodenné formy zotavenia by malo zabezpečovať miesto bydliska, ostatné sa sústreďujú v prírodnom prostredí mimo sídla. Dlhodobé formy zotavenia sa sústreďujú vo vybraných regiónoch s prevládajúcou funkciou liečenia a zotavenia (**Tvrdoň a kol., 1995**).

**Gučík (2000)** charakterizuje vidiecky cestovný ruch ako súbor činností spojených s cestovaním a pobytom ľudí vo vidieckom prostredí. Zvyčajne ide o činnosti spojené s návratom k prírode, s možnosťou ubytovania vo vidieckých domoch, kde súčasťou ponuky je aj možnosť stravovania sa alebo vlastnej prípravy stravy a vykonávanie rozličných činností spojených s pobytom na vidieku.

Optimálne riešenie zotavenia možno dosiahnuť budovaním areálov voľného času v hierarchickej skladbe pri zohľadňovaní väzieb na:

- bývanie (najmä dostupnosť obyvateľov)
- občianskú vybavenosť (združovanie zariadení telovýchovy, športu, kultúry, verejného stravovania)
- zeleň (lokalizácia areálov v zeleni alebo v nadväznosti na zeleň) (**Buček, 1985**).

**ŠÚ SR (2007)** označuje ubytovacie zariadenia cestovného ruchu ako zariadenia, ktoré pravidelne poskytujú prechodné ubytovanie návštevníkom. Patria sem hotely, motely, penzióny, turistické ubytovne, chatové osady, kempingy, ostatné hromadné zariadenia a ubytovanie na súkromí. Za ubytovacie zariadenia v chatových osadách a kempingoch sa nepovažujú jednotlivé chaty, zruba, alebo stany prevádzkovateľa, ale iba chatové osady a kempingy ako celky.

---

Základné zariadenia telovýchovné a športové, ako aj viacúčelové ihrisko, alebo telocvične by mali mať k dispozícii všetky sídla. S rastom počtu obyvateľstva sídla rastie i špecializácia jednotlivých zariadení. U mestských sídel pribúdajú k týmto základným zariadeniam ešte detské ihriská, otvorený alebo krytý bazén, krytá hala, fitnesscentrá, zimný štadión a pod. Z hľadiska geografického rozmiestnenia je dôležité otvorené telovýchovné a športové zariadenia budovať vždy s ohľadom na čistotu ovzdušia. Pri budovaní krytých športových zariadení nie je nutné túto požiadavku dodržiavať tak striktné (**Benčo, 1988**).

## 1.5 Technická infraštruktúra, jej chápanie a zariadenia

**Belajová, Fáziková (2004)** uvádzajú, že technická infraštruktúra je rozvojovým faktorom bezprostredne podmieňujúcim alokáciu firiem, ich výkonnosť a efekty. Je rovnako dôležitá aj pre kvalitu života obyvateľov. Je závažným a veľmi rozsiahle členeným rozmiestňovacím a rozvojovým faktorom regiónu.

Úroveň a stav technickej infraštruktúry je vyjadrením a odzrkadlením civilizačnej úrovne spoločnosti. Veď význam technického vybavenia sa odzrkadľuje i v posudzovaní úrovne a kvality bývania. Kvalita a úroveň technickej infraštruktúry súvisí s radom ekologických problémov súčasnosti (**Nemec, 2001**).

**Ivanička, kol. (1987)** vymedzujú technickú infraštruktúru ako komplex technických zariadení, ktoré na území určitého regiónu alebo sídla vytvárajú nevyhnutné materiálne – technické podmienky pre rozmiestnenie podnikov, zariadení občianskej vybavenosti.

Pod technickou infraštruktúrou rozumieme zásobovacie a odvádzacie siete energie, prívod a odvod vody, dopravnú infraštruktúru (cesty, železnice, lodná a vzdušná doprava) a telekomunikačnú infraštruktúru (telefón, telefax a počítačové siete (**Maier - Todling, 1998**).

Odvetvia technickej infraštruktúry sa odlišujú vlastnosťami:

- sú technicky nedeliteľné
- podmienkou rozvoja územia je, aby bol vybudovaný celý komplex ich odvetví (dopravy, ciest, spojov, energetiky, odpadového hospodárstva, vodného hospodárstva a pod. )

---

- vo väzbe na priestorovú dislokáciu priemyselných a ostatných výrobných a nevýrobných aktivít sa formujú infraštrukturálne komplexy, ktoré sa môžu spájať do systémov vyšších radov na úrovni regiónov, krajín a na úrovni medzinárodných komplexov

- môžu pôsobiť stimulačne a v prípade jej nedostatočnosti destimulačne na rozvoj regiónov

- jej prítomnosť, najmä základných sietí, tvorí jednu zo základných podmienok celkovej aktivizácie regionálnych zdrojov, vrátane vstupu zahraničného kapitálu **(Hamalová a kol., 1996).**

**Belajová, Fáziková (2005)** uvádzajú, že technická infraštruktúra zahŕňa:

- dopravné siete – považujú sa za dôležitý faktor lokalizácie ekonomických aktivít a regionálneho rozvoja pretože, iba funkčné cestné, železničné, vodné, letecké prepravné siete umožňujú prepravovať materiály, tovary i obyvateľstvo a izolované oblasti vťahovať a približovať k rozvojovým oblastiam

- energetické siete – sú prezentované elektrickými, plynovými a tepelnými rozvodmi

- vodovodné siete – budovanie vodovodov, kanalizácií a ČOV sú nevyhnutnou podmienkou rozvoja regiónu, avšak ich budovanie je investične vysoko náročné

- telekomunikačné siete

- odpadové hospodárstvo – domácnosti, firmy, organizácie sú priducenti odpadu každého druhu a preto je dôležité hľadanie spôsobu jeho likvidácie.

Technická infraštruktúra je závažným faktorom rozvoja. Rozvoj dopravy spôsobuje v regióne dve hlavné tendencie:

- umožňuje rozvoj odľahlejších regiónov, prispieva k sociálno – ekonomickému uspokojovaniu potrieb obyvateľstva

- umožňuje zabezpečiť koncentráciu výroby, prepravu obyvateľstva do uzlov, a tým vytvára predpoklady na rozvoj a zvyšuje efektívnosť výroby **(Tvrdoň a kol., 1995).**

Dôležitá je tiež lokalizácia sídel z hľadiska dopravnej infraštruktúry, či sa tieto nachádzajú pri hlavných alebo mimo hlavných urbanizačných osí, komunikačných a dopravných koridorov, čo komplikuje alebo umožní zapájanie sa regiónov alebo obcí na rozvojové aktivity viazané na tieto média **(Namerová, 1996).**

---

**Markuš, kol. (1991)** podotýka, že rozvoj služieb všeobecne a infraštruktúrnych služieb osobitne patrí v súčasnom období k nevyhnutným a nesporným determinantom civilizačného pokroku v ekonomickej a sociálnej oblasti. Je to dané zmenenými, ale i neustále sa meniacimi výrobnými – technickými podmienkami a spotrebiteľskými požiadavkami všetkých účastníkov spoločenského reprodukčného procesu. Rozvoj infraštruktúrnych kapacít a služieb vystupuje ako dôsledok i nevyhnutný predpoklad zvyšovania efektívnosti spoločenskej výroby, životnej úrovne obyvateľstva.

### 1.5.1 Dopravné siete, chápanie a ich význam

Významnú skupinu zariadení technickej infraštruktúry tvorí dopravná sieť. Doprava sa od začiatkov priestorovej teórie považuje za dôležitý faktor ekonomických aktivít a regionálneho rozvoja. Základným problémom budovania dopravnej siete je ich veľká „ fyzická zotrvačnosť“, a na druhej strane veľká menlivosť v sociálno – ekonomických systémoch a ich prvkov. Táto dynamika sociálno – ekonomických systémov sa odráža v nárokoch na dopravu (**Tvrdoň – Hamalová – Žárska, 1995**).

**Belajová, Fáziková (2004)** tvrdia, že priestorové rozloženie výroby a obyvateľstva vyžaduje prekonávanie vzdialeností. Vybudované cestné, železničné, vodné, letecké, prepravné siete umožňujú približovať materiály, tovary i obyvateľstvo a izolované oblasti vťahovať a približovať k rozvojovým pólom.

Dopravná infraštruktúra je chrbticou fungovania celej ekonomiky, tak ako peniaze sú jej srdcovou krvnou sústavou. Strategickou úlohou dneška i blízkej budúcnosti je vybudovanie komplexnej dopravnej infraštruktúry Slovenskej republiky a jej prepojenie na európske koridory (**Rezeš, 1997**).

**Jurová (1999)** píše, že prudký rozvoj dopravy spôsobuje v regióne dve hlavné tendencie:

1. Umožňuje rozvíjať a vťahovať do hospodárskeho rozvoja odľahlejšie regióny bez výraznejšej surovinovej základne a prispieva k sociálno – ekonomickému uspokojeniu potrieb obyvateľstva príslušných regiónov. To vyvoláva určitú tendenciu k rozptylu ekonomických aktivít do priestoru.
2. Umožňuje zabezpečovať dominantnú tendenciu – koncentráciu výroby, prepravu pracovníkov do priemyselných uzlov a tým vytvára predpoklady na uplatňovanie technického pokroku a zvyšuje efektívnosť výroby. Dopravná sieť vždy podmieňovala



---

sociálnu a ekonomickú integráciu ekonomiky, významne ovplyvňuje životný štýl obyvateľov regiónu. Vplyvom dopravnej siete možno približovať periférne regióny k centráram rozvoja.

**Svetlík (1978)** člení dopravu v územnom plánovaní nasledovne:

- cestnú ( diaľkovú, miestnú)
- železničnú
- vodnú
- leteckú
- nekonvenčnú ( lanovky, ropovody, monorail)

Popri železnici sú najdôležitejšími cestami pre nákladnú dopravu splavné rieky a prieplavy. Vodná doprava rozvíja hospodársky život sídla a dáva prepoklad pre výstavbu priemyslu. Svojou lacnou prepravou a veľkou kapacitou je vhodná na prepravu surovín, ropy, uhlia a pod. Osobná vodná doprava je málo výhodná, pomalá a využíva sa na rekreačné účely.

Dlhodobé investičné opatrenia v doprave musia vychádzať z :

- redpokladaných zmien v dopravnom vybavení regiónu (výstavba alebo likvidácia významnejších dopravných ciest, závažnejšie zmeny v kapacite dopravných ciest a zariadení napr. elektrifikácia, zdvojkolaženie, predĺženie splavnosti vodných tokov, rozšírenie alebo výstavba prístavov, prekladísk, atď.)

- zo zmien v doprave a preprave v regióne (v dôsledku zmien vo výrobe, v rozmiestnení distribučných zariadení, napr. skladov, atď.)

- zo zmien v tranzitnej doprave a preprave (vnútroštátna a medzinárodná).

Je preto veľmi dôležité správne stanoviť:

- vznik a smerovanie prepravných ťahov,
- optimálnu sieť dopravnej štruktúry,
- ekonomickú náročnosť návrhu dopravnej siete (**Tvrdoň – Hamalová – Žárska, 1995**).

### **1.5.2 Energetické siete, telekomunikačné siete a ich význam**

Energetické siete sú prezentované elektrickými, plynovými a tepelnými rozvodmi. Rozvoj energetických sietí v regióne je potrebné zabezpečiť podľa druhov

---

(elektrina, tepelná energia, plyn), pričom druhová skladba by mala vychádzať z efektívnosti ich zhodnocovania vo vzťahu k výrobnej štruktúre. V tejto súvislosti je potrebné uvažovať o racionálnej substitúcii energetických zdrojov (**Belajová – Fáziková, 2004**).

**Hamalová, Tvrdoň, Žárska (1997)** píše, že zabezpečenie energie sa uskutočňuje prostredníctvom siete energetických zariadení, pričom je potrebné ich rozvoj koordinovať s rozvojom ekonomických aktivít a potrebou obyvateľstva v regióne. Rozvoj týchto sietí v regióne je potrebné zabezpečovať jednak podľa jednotlivých druhov a jednak je potrebné uvažovať s ich realizáciou vyvolanou zmenou ekonomických podmienok pre spotrebiteľov a tým i zmenou štruktúry výroby. Veľký význam vo vidieckych sídlach má zásobovanie plynom. Zdrojom plynu sú tlakové plynárne, koksovne a náleziská zemného plynu. K spotrebiteľovi sa dopravuje pomocou plynovodu. Pri rozhodovaní o napojení sídel na plynovú sústavu sa prihliada na kritéria:

- význam plynofikácií
- efektívnosť plynofikácie
- rentabilita vynaložených prostriedkov
- veľkosť koncentrácie odberu a rovnomernosť ročných odberov.

**Jurová (1996)** vymedzuje energetickú základňu ako súhrn kapacít energetických zdrojov spoločnosti. Zdroj energie delí na :

- prvotné (primárne) medzi ktoré patria Slnko, Zem, Mesiac, ale hlavne ropa, zemný plyn, uhlie, drevo, jadrová energia a vodná energia,
- druhotné (sekundárne) zdroje sú také, ktoré vznikli premenou prvotných zdrojov ako napríklad: bioplyn.

Podľa **Belajovej (2004)** popri základných energetických zdrojoch (tepelné, jadrové) sa kladie dôraz aj na využívanie alternatívnych zdrojov energie:

- geotermálnej energie podľa odhadu je potencionálne na Slovensku najviac tejto energie vo vodách,
- slnečná energia je v našich klimatických podmienkach sezónnej nerovnomernosti intenzity slnečného svitu sa slnečná energia využije na ohrievanie tepelnej úžitkovej vody v letnom období. V zimnom období iba ako doplnkový tepelný zdroj.

---

- ostatné netradičné druhy energie, ako využitie tepelných čerpadiel, ktoré odoberajú tepelnú energiu okolitému prostrediu.

Energetické siete na Slovensku zohrávajú významnú úlohu. Z medzinárodného hľadiska je to najmä transport energetických surovín ďalej do Západnej Európy, a z domáceho hľadiska je najdôležitejšie zabezpečenie bezpečnej, spoľahlivej a cenovo dostupnej dodávky energetických surovín. (**Ministerstvo životného prostredia, 2001**)

Komunikácia umožňuje spojenie ľudí a objektov informačnými a dopravnými prostriedkami, dopravnými cestami a zariadeniami. Delí sa na dve základné odvetvia:

1. Doprava – zahrňuje všetkú činnosť, ktorá umožňuje premiestňovať osoby a tovar

2. Spoje – obstarávajú odosielanie a prijímanie správ a informácií. Obe činnosti úzko súvisia a navzájom sa prelínajú. Zahŕňa do nich: poštu, telegraf, telefón, rozhlas a televíziu (**Ivanička, 1987**).

### **1.5.3 Vodohospodárske siete, ich chápanie a význam**

**Tvrdoň, Hamalová, Žárska (1995)** tvrdia, že významným limitujúcim zdrojom rozvoja regiónov sú i vodné zdroje. Nároky na vodné zdroje rastú po kvantitatívnej stránke (úžitková voda pre priemyselné použitie) ako i po kvalitatívnej stránke (voda pre potravinársky priemysel a obyvateľstvo).

Verejný vodovod je súbor objektov a zariadení na hromadné zásobovanie obyvateľstva vodou a na krytie potreby vody pre náročné hospodárstvo. Vodovodná prípojka je potrubie, ktorým sa privádza voda z verejného vodovodu do nehnuteľností, tesne za vodomer. Verejná kanalizácia je súbor objektov a zariadení na odvádzanie, prípadne aj zneškodňovanie odpadových a zrážkových vôd z obcí a sídlisk (**Zákon č. 154/1978 Zb. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciach**).

Podľa **Svetlíka (1978)** je vybavenie sídel vodovodom a kanalizáciou nerozlučnou súčasťou technickej infraštruktúry. Zásobovanie vodou rozoznávame:

- miestne – voda sa získava bezprostredne z prameňa
- centrálné – vodu získavame z povrchových alebo podzemných prameňov a sieťou potrubí sa privádza na miesto spotreby.

Z vodných zdrojov privádzame vodu prírodnými sústavami, ktoré môžu byť gravitačné a výtlačné. V sídle sa voda rozvádza rúrkovou sieťou. Uloženie

---

vodovodného potrubia v uličnom profile určuje norma. Voda sa má privádzať k miestam spotreby k najkratším smerom a s najmenšími tlakovými stratami.

Kvalitné vybudovanie vodovodov a s tým súvisiacich zariadení je prínosom k zhospodáreniu dodávky vody. Vybudovanie kanalizačnej siete a k tomu potrebných objektov má zase veľký význam z hľadiska zabezpečenia zdravia obyvateľstva. Každý vodovod sa skladá z prívodu vody od zdroja po vodojem a rozvodnej sieti. Zdroj vody patrí medzi najdôležitejšie časti vodovodu. Najskôr sa musí preveriť výdatnosť a kvalita zdroja vody. Najkvalitnejšia je pitná voda, ktorá musí vyhovovať norme **(Martinček, 1979)**.

**Belajová, Fáziková (2004)** uvádzajú, že vodné zdroje a technické zariadenia súvisiace s ich úpravou a odvodom použitej vody, sú pre využitie investične vysoko náročné. Ich budovanie je však nevyhnutnou podmienkou rozvoja, dôležitou rovnako pre firmy, ako aj pre obyvateľstvo. Najmä zdroje pitnej vody sa stávajú čoraz strategickejším rozvojovým faktorom, o tom svedčí skutočnosť, že cena pitnej vody v niektorých štátoch je regionálne diferencovaná v závislosti od toho, či región má vlastné zdroje pitnej vody alebo čerpá zdroj z iného regiónu.

Budovanie vodárenských systémov je vážny ekonomický problém, pretože veľké množstvo vody, ktoré sa v súčasnosti spotrebujú, treba dopravovať zo vzdialených zdrojov, niekedy i stovky kilometrov pri veľkých mestských aglomeráciach. Podľa funkčného hľadiska sa vodovodná sieť delí na:

- prírodnú
- gravitačnú
- výtlačnú
- zásobovaciu
- hlavnú
- rozvodnú **(Krajský úrad Žilina, 2000)**.

#### **1.5.4 Odpadové hospodárstvo, klasifikácia a jeho význam**

**Ústredný portál verejnej správy SR (2007)** charakterizuje odpadové hospodárstvo ako činnosť zameraná na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov a znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie a nakladanie s odpadmi v súlade so zákonom o odpadoch. Jeho účelom je predchádzať:

- 
- vzniku odpadov a obmedzovať ich tvorbu najmä rozvojom technológií šetriacich prírodné zdroje
  - zhodnocovať odpady recykláciou, opätovným použitím alebo inými procesmi umožňujúcimi získavanie druhotných surovín
  - využívať odpady ako zdroj energie
  - zneškodňovať odpady spôsobom neohrozujúcim zdravie ľudí a nepoškodzujúcim životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.

Odpadom je huteľná vec, ktorej sa jej držiteľ zbavuje, chce sa jej zbaviť alebo je v súlade s týmto zákonom alebo inými osobitnými predpismi povinný sa jej zbaviť. Pôvodcom odpadu je každý, koho činnosťou odpad vzniká, alebo ten kto vykonáva úpravu, zmiešanie alebo iné úkony s odpadmi, ak ich výsledkom je zmena povahy alebo zloženie. Držiteľ odpadu je pôvodca odpadu alebo fyzická osoba alebo právnická osoba u ktorej sa odpad nachádza (**Zákon č. 223/2001 Z.z o odpadoch**).

**Belajová, Fáziková (2004)** píšú, že produkcia odpadu každého druhu si vyžaduje hľadanie spôsobu jeho likvidácie, s čím sú spojené vysoké náklady (odvoz, ukladanie, likvidácia). Výsledným efektom je zlepšená kvalita životného prostredia. Producentom odpadu sú rovnako domácnosti ako firmy či organizácie. Len sporadicky je riešená likvidácia odpadu cez separovanie odpadu.

Súčasťou technickej infraštruktúry sú aj zariadenia pre odstraňovanie pevných odpadov. V dôsledku stúpajúceho množstva pevných odpadov je stále viac pociťovaný ich negatívny dopad na životné prostredie. Pevné hromadné odpady sa zhromažďujú v zberných nádobách a tie sú v pravidelných časových cykloch vyprázdňované. Na zhromažďovanie odpadov nadväzuje likvidácia odpadov riadeným skládkovaním, spaľovaním, triedením alebo kompostovaním. Do odpadového hospodárstva patrí aj čistenie sídel. Čistenie sídel zahŕňa odstraňovanie nečistoty z verejných priestranstiev a plôch, ich odvoz na skládku alebo iné miesto likvidácie (**Zásady a pravidlá územného plánovania, 1981**).

**Svetlík (1978)** delí odpadky v sídle na dve skupiny:

- uličné odpadky
- pevné odpadky – z domácnosti a menších závodov

Množstvo odpadkov sa zvyšuje so stúpajúcou životnou úrovňou obyvateľov. Čistenie sídel sa skladá z troch častí:

- 
1. Čistenie ulíc, v ktorom je zahrnuté kropenie, zametanie a odstraňovanie snehu
  2. Zber pevných odpadkov z domácnosti a malých závodov
  3. Odvoz pevných odpadkov a uličných smetí.

Odpady sa členia podľa ich vlastností a z hľadiska požiadaviek na manipuláciu s nimi a na zabezpečenie ochrany životného prostredia už len na kategórie:

- nebezpečné odpady, označené písmenom N
- ostatné odpady označené písmenom O (**Vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z.z**)

**Marcus (1996)** klasifikuje odpady do nasledovných skupín:

- pevné domové odpady z domácností a služieb
- pevné odpadové látky z priemyslu
- vraky motorových a iných vozidiel
- pevné odpady zo živočíšnej výroby
- pevné zbytky z čistiarní odpadových vôd

Osobitný problém tvoria priemyselné odpady, kde treba vyhodnotiť skladbu odpadu po stránke chemickej a urobiť také opatrenia, aby nedošlo k nežiadúcim reakciám a kontaminácií podložia. Odpad z čistenia komunikácií sa najčastejšie používa ako prísada do kompostov. Odpad zo stavebnej činnosti je najmenej nebezpečný čo do chemického pôsobenia a môže tvoriť zásypové vrstvy na skládkach, pretože hlavným komponentom tohto odpadu býva stavebná sut' (**Sklenár, 2002**).

---

## 2 Cieľ práce

Cieľom mojej diplomovej práce je zhodnotiť úroveň vybavenosti mesta Topoľčany zariadeniami sociálnej a technickej infraštruktúry.

Ide o analýzu primeranosti, dostupnosti a kvality zariadení sociálnej a technickej infraštruktúry, ktoré zabezpečujú sociálne a ekonomické funkcie každého odvetvia.

Cieľom je porovnať úroveň vybavenosti infraštruktúrou za minulé roky so súčasným stavom. Z pohľadu technickej infraštruktúry sme skúmali a posudzovali úroveň dopravnej, energetickej, vodohospodárskej, telekomunikačnej siete ako aj zabezpečenie odpadového hospodárstva v meste Topoľčany. Z hľadiska sociálnej infraštruktúry sme sa zaoberali dostupnosťou a kvalitou zdravotníckych, sociálnych, kultúrnych, školských, športových a rekreačných zariadení, ale riešili sme aj problematiku bytovej výstavby a počtu bytov v meste.

Využitie dotazníkového prieskumu nám dopomohlo k dosiahnutiu samotného cieľa. Cieľom samotného dotazníka bolo zistiť spokojnosť, či nespokojnosť ľudí so zariadeniami sociálnej a technickej infraštruktúry, názory ľudí na dostupnosť a kvalitu poskytovaných služieb v meste Topoľčany.

---

### 3 Metodika práce

Vypracovaná diplomová práca sa zaoberá zhodnotením stavu zariadení sociálnej a technickej infraštruktúry. Objektom skúmania je mesto Topoľčany. Pre splnenie cieľa bolo potrebné vychádzať z určitých postupov.

Prvým a zároveň základným krokom je preštudovanie a výber literárnych zdrojov potrebných k danej problematike. Ďalším postupom je získanie potrebných podkladov a materiálov k danej téme, výber cieľovej priestorovej jednotky. Posledným krokom je vypracovanie a vyhodnotenie dotazníka a doplnenie práce o návrhy riešenia na danú problematiku. Predložená diplomová práca hodnotí mesto Topoľčany z pohľadu vybavenosti infraštruktúrou.

V prvej časti práce bola upriamená pozornosť na vymedzenie základných pojmov k danej problematike. Išlo o vymedzenie pojmov región, mesto, infraštruktúra a technická a sociálna infraštruktúra. Zariadenia sociálnej a technickej infraštruktúry, ako aj ich vybavenie sú dôležité pre všestranný rozvoj regiónu ako takého.

V druhej časti mojej diplomovej práce sme sa zamerali na charakteristiku mesta Topoľčany. Ide o mesto s počtom obyvateľov 28 159 k 4.1.2011. Mesto je charakterizované ako „medzikrajské ložisko osídlenia“. V porovnaní s inými mestami z hľadiska počtu obyvateľov, zaradujeme mesto Topoľčany na 24. miesto v SR a 5. miesto v rámci Nitrianskeho kraja. Jeho rozloha je 2 757,59 ha. Kataster mesta sa rozprestiera v Nitrianskej pahorkatine s hustotou obyvateľov 1042 na km<sup>2</sup>.

Lopušný (2001) rozdeľuje mestá do jednotlivých kategórií z hľadiska počtu obyvateľov. Predložená diplomová práca sa pridržiavala spomínanej klasifikácie, ktorá spočívala na rozdelení miest na základe 4 veľkostných skupín:

1. malé mestá (od 5000 – 20 000 obyvateľov)
2. stredne veľké mestá (od 20 000 – 50 000 obyvateľov)
3. veľké mestá (od 50 000 – 100 000 obyvateľov)
4. veľkomestá s počtom obyvateľov nad 100 000

Na základe uvedenej klasifikácie môžeme zaradiť mesto Topoľčany do kategórie stredne veľké mestá. Urbanizačný proces prináša rast metského obyvateľstva, šírenie mestského spôsobu obyvateľov.



---

V druhej časti sme upriamili pozornosť aj na problematiku zariadení socialnej a technickej infraštruktúry. Skúmali sme jej stav, vybavenosť, dostupnosť, ale i kvalitu týchto zariadení.

Medzi indikátory hodnotiace stav a kvalitu technickej infraštruktúry zaraďujeme:

- dopravné siete - stav cestnej siete, miestnych komunikácií, parkovacích miest, autobusovej dopravy, železničnej a cyklistickej dopravy
- energetické siete, plynofikácia a telekomunikácie - zásobovanie elektrickou energiou, zásobovanie plynom, zásobovanie teplom, stav telekomunikačnej siete, stav verejného osvetlenia
- vodohospodárske siete - napojenosť na verejný vodovod, napojenosť na kanalizačnú sieť, riešenie ČOV
- odpadové hospodárstvo - množstvo vyprodukovaného odpadu, množstvo komunálneho odpadu

Medzi indikátory hodnotiace stav a kvalitu sociálnej infraštruktúry zaraďujeme:

- byty - vybavenie trvale obývaných bytov, stav domového a bytového fondu, výstavba trvale obývaných bytov, prírastky bytov
- zariadenia sociálnej starostlivosti - vybavenosť sociálnych zariadení, ich stav a počet
- zdravotnícke zariadenia - vybavenosť zdravotníckych zariadení, ich stav a počet
- zariadenia obchodu a stravovania - stav a počet obchodov, supermarketov, reštauračných zariadení
- kultúrne zariadenia - stav a počet kultúrnych zariadení
- školské zariadenia - štruktúra a počet detí v materských, základných, stredných školách, stav školských zariadení
- športové a rekreačné zariadenia - stav a počet športových a rekreačných zariadení).

Podkladové údaje pre diplomovú prácu sme čerpali z internetovej stránky mesta, ako aj zo samotnej PHSR mesta Topoľčany. Nápomocné nám boli informácie z Štatistického úradu SR. Ročný výkaz mesta v rámci technickej infraštruktúry poskytovaný Mestským úradom tiež zohrával dôležitú úlohu. Údaje boli získané a spracované predovšetkým nasledovnými metódami:

- analýzou
- metódou skúmania

---

- metódou vedeckej abstrakcie

---

## 4 Výsledky práce

### 4.1 Charakteristika a história mesta Topoľčany

Mesto Topoľčany sa nachádza v severnej časti Nitrianskeho kraja. Vzdialené je 34 km od krajského mesta Nitra. Hustota obyvateľstva je 1 042 na km<sup>2</sup>. Kataster mesta sa rozprestiera v Nitrianskej pahorkatine, jeho rozloha je 2 757, 59 ha. Z Trábeča mimo územia mesta tu vyčíňa časť hlavného hrebeňa medzi Javorovým vrchom a Medvedím vrchom. Obklopený je žulami, ale aj kremennými dioritmi. Do Podunajskej panvy, presnejšie Rišňovskej priehlbiny a Bánovskej kotliny sa zaraďuje aj územie Topoľčan. Územím mesta Topoľčany preteká aj významný tok rieky Nitry. V rámci katastra mesta tu nájdeme aj stredne ťažké pôdy. Dominujú tu hlavne pôdny typy ako sú hnedozeme a nivné pôdy. Nájdeme tu aj ložiská štrkov a štrkopieskov, ktoré vznikli výsledkom akumulácie náplavov potokov a riek. V katastrálnom území Topoľčany sa nachádzajú aj rudné suroviny, ktoré sú geneticky viazané na prejavy mineralizácií. Tie zasahujú do celého regiónu.

**Tab. 1**

**Štruktúra pôdneho fondu v meste Topoľčany za rok 2009**

<b>Orná pôda</b>	18 020 274 m <sup>2</sup>
<b>Záhrada</b>	1 127 236 m <sup>2</sup>
<b>TTP</b>	94 690 m <sup>2</sup>
<b>Lesný pozemok</b>	393 570 m <sup>2</sup>
<b>Vodná plocha</b>	991 715 m <sup>2</sup>
<b>Zastavaná plocha s nádvorím</b>	4 979 485 m <sup>2</sup>
<b>Ostatná plocha</b>	1 968 920 m <sup>2</sup>

*Zdroj: ŠÚ SR*

V tabuľke 1 jasne vidíme, že v rámci pôdneho fondu najväčšiu časť tvorí poľnohospodárska pôda. Poľnohospodárska pôda predstavuje 19 242 200 m<sup>2</sup>. Z celkovej výmery pôdy nepoľnohospodárska pôda zaberá 8 333 690 m<sup>2</sup>, čo predstavuje podstatný rozdiel v porovnaní s poľnohospodárskou pôdou. Najväčšie zastúpenie z poľnohospodárskej pôdy má orná pôda, ktorá predstavuje 18 020 274 m<sup>2</sup>, minimálne zastúpenie tu majú trvalé trávnaté porasty, ktoré predstavujú 94 690 m<sup>2</sup>.

---

V rámci nepoľnohospodárskej pôdy dominuje zastavaná plocha s nádvorím, ktorá predstavuje 4 979 485 m<sup>2</sup>.

Územie mesta spadá do vymedzenej geotermálnej oblasti topolčiansky záliv. V rámci Nitrianskeho kraja plní hlavne funkciu terciárneho centra, ktoré zabezpečuje vyššiu a špecifickú obslužnú infraštruktúru pre všetkých obyvateľov všetkých obcí okresu Topolčany. Mesto Topolčany prostredníctvom svojich pozitívnych predpokladov môže naplniť autonómnou funkciou regionálneho centra. Vzájomné zosúladenie medzi ostatnými sídelnými pólmi záleží hlavne aj od dobudovania komunikačnej infraštruktúry. Mesto Topolčany je charakterizované ako „medzikrajské ťažisko osídlenia“ v rámci iných ťažísk osídlenia a centier, kde je zaručená úspešná spolupráca s mestami Bánovce nad Bebravou a Partizánske.

Topolčany sa stali už v polovici 13. storočia známym miestom na diaľkovej ceste vedúcej Ponitriím. Výsledkom tatárskeho vpádu (1241) sa na Ponitrií uchytil aj tretí magnátsky rod – Čákovci. Mesto Topolčany takmer na celé 14. storočie sa stali kráľovským majetkom po smrti Matúša Čáka 18. marca 1321. V roku 1389 celé mesto Topolčany spolu s hradom a hradným panstvom prešlo do dedičnej držby Frankovi a Šimonovi, ktorí patrili k popredným veľmožom krajiny. Priamy kontakt s husitským vojskom mesto zažilo v roku 1431.

Topolčany sa stále vyvíjali ako hospodárske centrum stredného Ponitria aj v 15. storočí. Koncom stredoveku sa mesto zaraďovalo k stredne veľkým mestám. Postupne nadobúdalo veľkosť, ktorá sa neskôr vyrovnala staršej Nitre. Prvé z protihabsburských povstaní pod vedením Štefana Bočkaja vypuklo v roku 1604. Rok 1872 bol významným rokom zrušenia cechov a rozšírenia princípu voľnej konkurencie. V roku 1904 sa začalo s výstavbou kanalizácie. Stavba mestských kasární sa začala realizovať v roku 1936. Výstavba nových budov závodu Elektrokarbon bola úspešne dokončená v roku 1965.

## 4.2 Demografické údaje za mesto Topolčany

Na základe údajov, ktoré boli zistené na Štatistickom úrade SR, mesto Topolčany spolu s integrovanými časťami Malé a Veľké Bedzany zaznamenalo k 4.1.2011 28 159 obyvateľov. V porovnaní v rámci iných miest patrí mestu Topolčany 24. miesto v Slovenskej republike a 5. miesto v rámci Nitrianskeho kraja

vzhľadom k počtu obyvateľov. Do mesta sa prisťahovalo od 1.1 2010 do 31.12 2010 307 obyvateľov, čo je menej v porovnaní s ľuďmi, ktorí sa odsťahovali z mesta Topoľčany. V roku 2010 v meste Topoľčany mortalita prevládala nad natalitou.

**Tab. 2**

**Prehľad demografických ukazovateľov mesta Topoľčany za roky 2003 - 2009**

<b>Roky</b>	<b>2003</b>	<b>2004</b>	<b>2005</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	<b>2008</b>	<b>2009</b>
<b>Živonarodení</b>	259	249	260	280	267	315	318
<b>Zomrelí</b>	280	241	250	277	267	248	279
<b>Prirodzený prírastok</b>	-21	8	10	3	0	67	39
<b>Prisťahovaní</b>	411	373	454	505	468	367	327
<b>Vystťahovaní</b>	488	472	501	514	480	541	468
<b>Migračné saldo</b>	-77	-99	-47	-9	-12	-174	-141
<b>Celkový prírastok</b>	-98	-91	-37	-6	-12	-107	-102
<b>Počet obyvateľov celkom</b>	28 819	28 728	28 691	28 685	28 673	28 566	28 464

*Zdroj: ŠÚ SR*

V tabuľke 2 môžeme sledovať vývoj obyvateľstva mesta Topoľčany za roky 2003 – 2009. Ako si môžeme všimnúť, demografický vývoj v meste Topoľčany má stále negatívny trend. Tieto zmeny môžu byť vyvolané v odčlenení katastrálnych území obcí Nemčice a Kuzmice. Podľa prognóz už v roku 2005 bol predpokladaný nárast

---

obyvateľstva na 40 340. Táto prognóza vychádzala zo stanoveného Územného plánu mesta Topoľčany. Ako môžeme vidieť, nedošlo k naplneniu prognózy. Z tabuľky môžeme sledovať pokles vo vývoji počtu obyvateľov od roku 2003 – 2009. Najväčší počet prisťahovaných ľudí môžeme sledovať v roku 2006, v roku 2008 bol zaznamenaný výrazny pokles. Už od roku 2001 podľa štatistických údajov bol zaznamenaný prirodzený prírastok. V rámci neho počet zomrelých prevýšil počet narodených. Takýto trend môžeme sledovať aj od roku 2003 – 2009. V roku 2007 môžeme sledovať, že prirodzený prírastok je nulový.

V nasledujúcej tabuľke 3 si môžeme všimnúť vekové zloženie obyvateľstva k 31.12.2009. Vekovej štruktúre obyvateľstva by sme mali upriamiť väčšiu pozornosť ako vývoju celkového počtu obyvateľov. Z celkového počtu obyvateľov v roku 2009 bolo zastúpenie obyvateľov v predproduktívnom veku oveľa nižšie ako v porovnaní s produktívnym vekom. Najväčšie zastúpenie obyvateľov v produktívnom veku tu má veková kategória 25 – 29 rokov. Rozdiel zastúpenia žien a mužov v spomínanej vekovej kategórii je minimálny.

Počet ľudí vo vekovej kategórii 65 a viac rokov výrazne rastie. Z toho vyplýva, že dochádza k zvyšovaniu indexu starnutia a k nárastu priemerného veku. Priemerný vek obyvateľstva za rok 2009 je 39 rokov.

**Tab. 3****Veková štruktúra obyvateľov mesta Topoľčany k 31.12.2009**

<b>Vek</b>	<b>Muži</b>	<b>Ženy</b>	<b>Spolu</b>
<b>0</b>	150	167	317
<b>1 - 4</b>	533	520	1053
<b>5 - 9</b>	631	560	1191
<b>10 - 14</b>	637	622	1259
<b>15 - 19</b>	852	824	1679
<b>20 - 24</b>	1179	1035	2211
<b>25 - 29</b>	1372	1389	2761
<b>30 - 34</b>	1356	1233	2589
<b>35 - 39</b>	1060	1074	2134
<b>40 - 44</b>	875	975	1850
<b>45 - 49</b>	1015	1145	2160
<b>50 - 54</b>	1126	1231	2357
<b>55 - 59</b>	1019	1188	2207
<b>60 - 64</b>	754	857	1611
<b>65 - 69</b>	460	592	1052
<b>70 - 74</b>	289	471	760
<b>75 - 79</b>	230	429	659
<b>80 - 84</b>	129	246	375
<b>85 - 89</b>	47	140	187
<b>90 - 94</b>	10	30	40
<b>95 - 99</b>	7	1	8
<b>100 +</b>	2	5	7
<b>Spolu</b>	<b>13730</b>	<b>14734</b>	<b>28464</b>

*Zdroj: ŠÚ SR*

---

## 4.3 Sociálna infraštruktúra v meste Topoľčany

### 4.3.1 Byty

Súčasnú nepriaznivú situáciu v meste v rámci demografických trendov s priamym dopadom na vekovú štruktúru obyvateľov, ako aj jeho migráciu môžeme vyriešiť tým, že sa vytvoria dostatočne vhodné podmienky pre bývanie. Keďže posledné sčítanie v rámci bytového fondu bolo realizované v roku 2001, tak vychádzame podľa týchto údajov.

V roku 2001 v meste Topoľčany v rámci domového fondu bolo zaznamenaných 1 822 rodinných domov, 513 bytových domov a 43 ostatných budov. Priemerný vek rodinných domov bol 32 rokov, bytových domov bol 29 a ostatných budov 28 rokov. V rámci domového fondu najväčšie percento zastúpenia mali rodinné domy a byty vo vlastníctve fyzických osôb, čo predstavovalo 76,30 %. Vo vlastníctve štátu sa nachádzalo 2,07 %, vo vlastníctve mesta 1,29 % a vo vlastníctve bytového družstva 5,24 %. V roku 2001 predstavovala priemerná veľkosť obytnej plochy na 1 osobu 16,1 m<sup>2</sup>. V roku 2004 pripadalo 2,79 obyvateľov na 1 byt, kde v porovnaní s rokom 2001 bol zaznamenaný nárast na 2,85 obyvateľov na 1 byt. Za rok 2001 bolo zaznamenaných 169 neobývaných rodinných domov, 205 neobývaných bytov, z ktorých 7 bolo nespôsobilých na bývanie. Neobývaných bytov z celkového počtu domového fondu bolo 547. U viac ako 80,07 % nie sú uvedené dôvody ich neobyvateľnosti.

V porovnaní s rokom 2010 išlo o pokles priemerného počtu obyvateľov na 1 byt, čo predstavovalo 2,71. V roku 2010 sa počet rodinných domov zvýšil na 2 709, počet bytoviek bolo 576. K 5.1.2010 bolo v meste Topoľčany celkom 8 632 bytov. V rámci výstavby bytov sa do popredia dostáva výstavba malých, na údržbu nenáročných bytov, ktoré budú slúžiť hlavne mladým rodinám. Plánuje sa s pokračovaním rozvoja bývania na sídlisku „Mravenisko“ za Malinovou ulicou v katastrálnom území Malých a Veľkých Bedzian. S bývaním sa uvažuje v priestoroch medzi železničnou traťou, riekou Chotinou a vybudovanou časťou obchvatu smerom na Chrabrany.



---

**Tab. 4****Vybavenie trvale obývaných bytov v meste Topolčany za rok 2001**

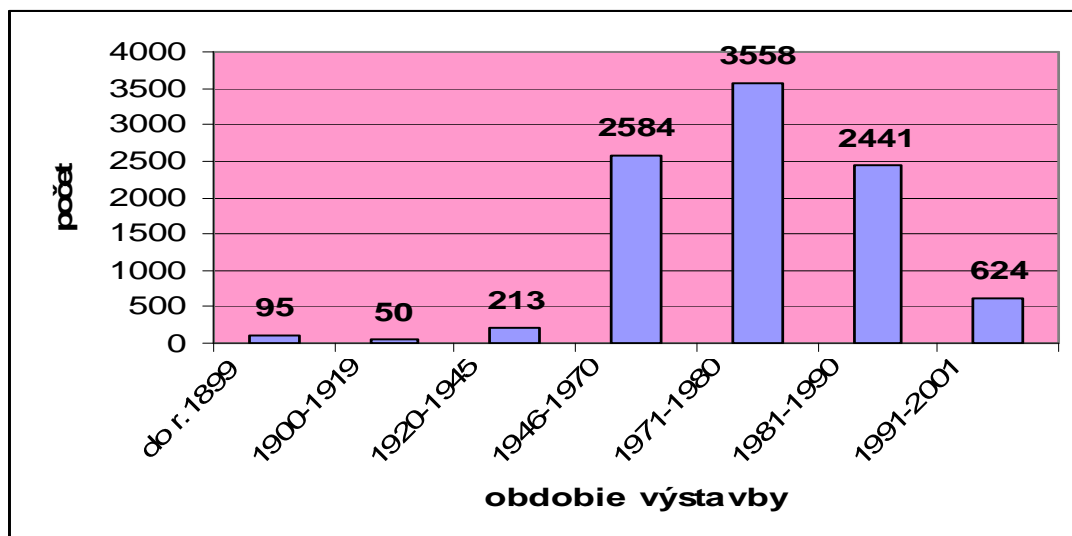
<b>Vybavenie bytov</b>	<b>Počet</b>	<b>%</b>
<b>Bytov spolu</b>	9 565	100
<b>Z toho: s plynom zo siete</b>	8 797	91,97
<b>s vodovodom</b>	9 474	99,04
<b>s prípojkou na kanalizačnú sieť</b>	9 139	95,54
<b>so septikom ( žumpou)</b>	331	3,46
<b>so splachovacím záchodom</b>	9 445	98,74
<b>s kúpeľňou alebo sprchovacím kútom</b>	9 411	98,38

*Zdroj: Mestský úrad Topolčany + vlastné spracovanie*

V tabuľke 4 môžeme sledovať vybavenie trvale obývaných bytov v meste Topolčany v roku 2001. Vysoký stupeň vybavenosti predstavuje bytový fond. Z celkového počtu 9 565 obývaných bytov je 91,97 % napojených na plyn. Z toho vyplýva, že plynifikácia nebola na zlej úrovni. 95,54 % obývaných bytov je napojených na kanalizáciu, 99,04 % je napojených na vodovod a 3,46 % je napojených na žumpu. Z celkového počtu obývaných bytov má 98,74 % splachovací záchod a o niečo menej obyvateľov, konkrétne 98,38 % sú vybavení kúpeľňou alebo sprchovacím kútom.

**Graf 1**

**Obdobie výstavby trvale obývaných bytov v meste Topoľčany od roku 1899 – 2001**



*Zdroj: Mestský úrad Topoľčany + vlastné spracovanie*

V grafe 1 sledujeme obdobie výstavby trvale obývaných bytov v meste Topoľčany za roky 1899 - 2001. Vidíme, že najväčší nárast bytovej výstavby bol zaznamenaný v rokoch 1971 – 1980, kedy bolo postavených 3 558 bytov. V nasledujúcich rokoch 1991 - 2001 bol zaznamenaný výrazný pokles výstavby bytov. V tomto období počet obývaných bytov v meste poklesol až o 2 934 bytov.

**Tab. 5**

**Prírastky bytov podľa vybraných foriem výstavby k 31.12.2009**

<b>Prírastky bytov</b>	75
<b>z toho formou výstavby (obecnou)</b>	44
<b>z toho formou výstavby (družstevnou)</b>	-
<b>z toho formou výstavby (individuálnou)</b>	31

*Zdroj: ŠÚ SR*

V tabuľke 4 môžeme pozorovať prírastky bytov podľa vybraných foriem výstavby k 31.12.2009. Ako si môžeme všimnúť v meste Topoľčany bola zaznamená

---

výstavba 44 bytov formou obecnej resp. štátnej výstavby, čo je o niečo viac ako formou individuálnej výstavby. V roku 2009 bol celkový prírastok bytov 75. Družstevná výstavba bytov v roku 2009 v meste Topoľčany nebola realizovaná.

#### **4.3.2 Zariadenia sociálnej starostlivosti**

V meste Topoľčany zohrávajú dôležitú úlohu v rámci poskytovania sociálnej starostlivosti organizácie Slovenský červený kríž a Občianske združenie Spokojnosť. Slovenský červený kríž prostredníctvom prevádzkovania sociálneho strediska, poskytuje dôchodcom s nízkymi príjmami, ale aj sociálne odkázaným občanom potrebné odevy a obuv, ktoré patria k základným potrebám každého jednotlivca. Slovenský červený kríž sa zaoberá hlavne bezpríspevkovým darcovstvom krvi. Poskytuje hlavne vzdelávacie rekvalifikačné kurzy akreditované Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR, ako aj kurzy poskytovania prvej pomoci. Významné projekty ako sú „sociálny taxík“ alebo asistenčná služba v poliklinike, môžu dopomôcť k rozširovaniu škály v poskytovaní služieb.

Dôchodcovia a sociálne odkázaní občania, ktorí z hľadiska zlého zdravotného stavu sa nemôžu sami stravovať, využívajú formy stravovania prostredníctvom vývarovne alebo rozvozu stravy. Mesto Topoľčany začalo od roku 2008 ponúkať príspevok dôchodcom, ktorý spočíval v poskytovaní jedného teplého jedla v pracovných dňoch v jedálni z Územného spolku SČK v Topoľčanoch. V roku 2009 výška príspevkov bola 1,33 €. Táto suma sa nemenila oproti minulému roku, ostala rovnaká. Najväčším problémom, ktorý nastáva v meste Topoľčany je integrácia marginalizovanej rómskej komunity, neúplných rodín, ale aj dlhodobo nezamestnaných. Rómska komunita často nevyužíva služby zdravotnej starostlivosti. Z toho vyplýva, že väčšina z nich trpia zlou životosprávou, ale aj infekčnými či chronickými ochoreniami.

Systém poskytovania sociálnej starostlivosti, ako aj sociálnych služieb je predovšetkým zameraný na tradičné typy služieb. V meste Topoľčany je poskytovaná sociálna starostlivosť v nasledujúcich sociálnych zariadeniach:

- detské jasle
- domovy – penzióny pre dôchodcov
- zariadenia pre seniorov
- domovy sociálnych služieb pre dospelých

- 
- domovy sociálnych služieb pre seniorov/ detí
  - detský domov
  - kluby dôchodcov
  - jedálne pre dôchodcov
  - ostatné zariadenia sociálnych služieb

Mesto Topoľčany v roku 2009 malo 3 domovy dôchodcov a tento počet sa od roku 2006 nemenil. V roku 2006 mesto Topoľčany zaznamenalo celkovo 256 obsadených miest v domovoch dôchodcov. V roku 2007 bol celkový počet miest 262 a v roku 2008 sa zvýšil na 274 miest. V roku 2009 bol zaznamenaný nárast na 280 miest. V meste Topoľčany boli prevádzkované aj domovy sociálnych služieb pre dospelých. V roku 2006 sme mohli evidovať 1 domov sociálnych služieb s počtom miest 108. Tento trend sa nemenil ani v roku 2007. Obrat však nastal od roku 2008, kedy boli na území Topoľčan evidované 3 takéto typy zariadení, v ktorom sa počet miest zvýšil na 112. V porovnaní s rokom 2009 došlo opäť k zvýšeniu a to až na 375 miest. Domov sociálnych služieb pre deti bol tiež vytvorený. V roku 2009 sa počet miest znížil na 23, oproti roku 2008, v ktorom bolo evidovaných 27 miest. Zariadenie pre seniorov začalo fungovať v meste Topoľčany až v roku 2009 s počtom miest 50.

V meste Topoľčany je využívaná aj opatrovateľská služba, ktorá poskytuje svoje služby aj ďalším 10 obciam. Táto služba sa v meste poskytuje od roku 1.1.2003 a zatiaľ zožala veľký úspech. Seniori si môžu spríjemniť svoje dlhé voľné chvíle v 5 denných centrách. Prostredníctvom týchto centier si môžu seniori vyplniť svoj voľný čas, vykonávať svoje záujmy ako aj podeliť sa o svoje zážitky so svojimi rovesníkmi. Mesto financuje tieto zariadenia formou hradenia energie, nájomného. Mesto Topoľčany organizuje pre seniorov tiež rôzne poznávacie zájazdy, ktoré sú zamerané hlavne na krásy Slovenska, ako aj samotnú históriu.

Žiaľ zatiaľ mesto Topoľčany nedisponuje zariadením ako je nocľaháreň so strediskom osobnej hygieny. Pre tento zámer sa uvažuje o záhrade, ktorá sa nachádza za domom Červeného kríža na Stumerovej ulici. Túto výstavbu by muselo financovať mesto z mestského rozpočtu.

### **4.3.3 Zdravotnícke zariadenia**

Dôležitú úlohu v rámci poskytovania zdravotnej starostlivosti zohráva v meste Topoľčany Nemocnica s poliklinikou, v ktorej bola celková kapacita v roku 2003 410

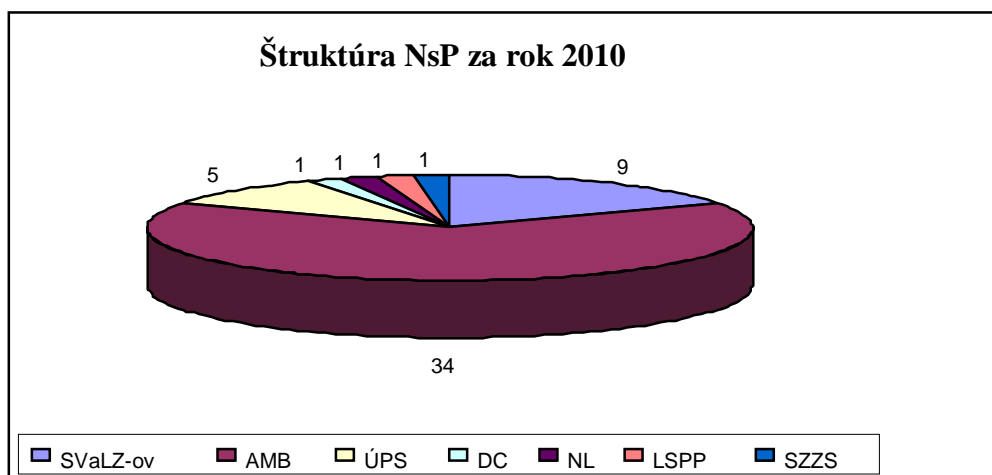
lôžok a ktorej zriaďovateľom je od 1.1.2003 Nitriansky samosprávny kraj. V roku 2005 sa počet lôžok zvýšil na 427. Za rok 2010 bolo evidovaných 14 lôžkových oddelení, na ktorých pracujú rôzni špecialisti. Zabezpečuje zdravotnícku starostlivosť na 371 lôžkach s takmer 630 členným personálom. NsP poskytuje zdravotnú starostlivosť obzvlášť pacientom z okresov Topoľčany, Bánovce nad Bebravou, Partizánske. Svoje služby poskytuje pre cca 160 tisíc obyvateľov. Všetky oddelenia v rámci nemocnice s poliklinikou sú zaradené do nemocníc II.typu. Nemocnica je rozdelená do dvoch základných lôžkových pavilónov a areálu samostatných budov.

Tam sa nachádzajú jednotlivé pracoviská. V rámci každého vyšetrenia vykonáva NsP:

- laboratórne testy
- diagnostické procedúry
- monitorovanie
- elimináciu duplicitných vyšetrení
- ošetrovateľskú starostlivosť
- vonkajší servis

**Graf 2**

**Štruktúra NsP v Topoľčanoch za rok 2010**



*Zdroj: Mestský úrad Topoľčany + vlastné spracovanie*

Z grafu 2 môžeme sledovať štruktúru nemocnice s poliklinikou v meste Topoľčany za rok 2010. Pôsobí tu 9 spoločných vyšetrovacích zariadení (SvalZ-ov), 5

ústavných pohotovostných služieb (ÚPS), lekárska pohotovostná služba pre deti a dorast (LSPD), 34 ambulancií (AMB), nemocničná lekáreň (NL), stanica záchranej zdravotnej služby (SZZS) a dialyzačné centrum (DC).

V areáli nemocnice je zriadené súkromné dialyzačné centrum firmy Eurocare, spol. s.r.o., ktoré patrí k neštátnym zdravotníckym zariadeniam. Toto dialyzačné centrum patrí k popredným európskym poskytovateľom služieb pacientom s chronickým ochorením obličiek. Súčasťou tohto dialyzačného centra je aj nefrologická ambulancia, v ktorej ľudí s ochorením obličiek komplexne vyšetrí a lieči. Svoje služby poskytuje 40 pacientom denne z celého regiónu, ktorí navštevujú centrum trikrát do týždňa a pobudnú v ňom vždy štyri až päť hodín.

V meste Topoľčany pôsobí sieť 17 lekární: Lekáreň HERBA, lekáreň MERIDIES, s.r.o., lekáreň GWG – SANAS, s.r.o., lekáreň Na Korze, lekáreň VERBENA, lekáreň R.M.N., s.r.o., lekáreň Pharm. Dr. Miroslava Gulika, lekáreň PHARMEXPO, s.r.o., lekáreň RDG Stredisko SK, s.r.o., lekáreň KORUNKA, s.r.o., lekáreň KAMEA, lekáreň ALEA, lekáreň Horná NB, s.r.o., lekáreň MEDICOMFORT, s.r.o., lekáreň NOVA, lekáreň Top Pharmex Topoľčany, Nemocničná lekáreň

**Tab. 6**

**Prehľad a počet zdravotníckych zariadení v roku 2010 v meste Topoľčany**

<b>Zdravotnícke zariadenia</b>	<b>Počet zariadení</b>
<b>Ambulancie praktického lekára pre deti</b>	10
<b>Ambulancie pre dospelých</b>	15
<b>Stomatologické ambulancie</b>	18
<b>Gynekologické ambulancie</b>	7
<b>Ambulancie lekárov špecialistov</b>	80
<b>Spolu</b>	130

*Zdroj: Mestský úrad Topoľčany + vlastné spracovanie*

V tabuľke 6 môžeme sledovať prehľad a počet zdravotníckych zariadení v meste Topoľčany. Zdravotnú starostlivosť v meste Topoľčany zabezpečuje 130 samostatných ambulancií, z toho je 15 ambulancií pre dospelých, 10 ambulancií

---

praktického lekára, ale aj 18 stomatologických ambulancií, 80 ambulancií lekárov špecialistov a 7 gynekologických ambulancií.

Od 1. júna 2006 bola v Topoľčanoch uvedená do prevádzky Nová Poliklinika. Jej plocha je 2 700 m<sup>2</sup>. V nej sa nachádza 22 ambulancií, 1 lekáreň, očná optika a squash centrum.

#### **4.3.4 Zariadenia obchodu a stravovania**

Mesto Topoľčany ponúka svojim obyvateľom sieť obchodov rôzneho druhu, v ktorých ponúkajú svojim zákazníkom rôzny sortiment. Ide prevažne o malé predajne s predajnou plochou do 30 m<sup>2</sup>. Výnimku tvoria veľkokapacitné predajne potravín a drogérie. Za posledné obdobie došlo k rastu v počte prevádzok obchodu, ako aj samotných služieb. V rámci špecializácie určitého druhu tovaru nezaostávajú ani súkromné obchodíky. Tieto predajne sa nachádzajú hlavne na pešej zóne, kde sa zoskupuje najväčšie množstvo ľudí. Pešia zóna je ohraničená nasledujúcimi ulicami:

- Hollého ulica
- Ulica 17. novembra
- Obchodná ulica
- Pribinová ulica – od Ulice T. Vansovej
- Štúrová ulica

V meste Topoľčany sa stále do popredia dostávajú supermarkety. Obyvatelia Topoľčan tu môžu vykonávať nákupy každodennej spotreby. V meste Topoľčany sa nachádzajú nasledovne supermarkety:

- Kaufland Slovensko v.o.s.,
- Tesco Stores a.s.,
- Lidl Slovenská republika v.o.s.,
- Billa s.r.o.,
- Supermarket – COOP Jednota

Supermarket Kaufland sa nachádza v centre najväčšieho sídliska Juh, neďaleko od hypermarketu Tesco. Ide o supermarket, ktorý ponúka svojim zákazníkom sortiment tovarov pre dennú spotrebu. Ide o označenie ponuky výrobkov s logom „ najnižšia cena“. Kaufland preferuje dodržiavanie 10 záruk predaja (záruka trvalo nízkych cien, záruka domácej produkcie, záruka čerstvého tovaru). Otváracie hodiny sú od 7:00 – 22:00 hod. od pondelka do nedeľe.

---

V hypermarkete Tesco Topoľčany na 3000 m<sup>2</sup> predajnej plochy okrem potravín nájdeme tovar širokého sortimentu. Ide o označenie produktov s logom „ najlacnejšie v meste“. Otváracie hodiny sú od 6:00 – 22:00 hod. od pondelka do nedele.

Supermarket Lidl ponúka svojim zákazníkom široký sortiment tovaru dennej spotreby, v čo najlepšej kvalite, za priaznivé ceny. Základným pilierom jeho úspechu je orientácia na zákazníka a jeho spokojnosť, ako aj jednoduchosť – vo vybavení predajne, prezentácie tovaru. Prezentuje sa pod sloganom „ Značková kvalita – vždy lacno“. Otváracie hodiny sú od 7:00 – 20:00 hod.

V meste Topoľčany sa nachádzajú aj dva supermarkety, ktoré prevádzkuje COOP Jednota. Ponúkajú potraviny širokého sortimentu od ovocia a zeleniny, mäsových výrobkov, mliečnych výrobkov, nápojov až po drogistický tovar. Odlišujú sa od ostatných supermarketov tým, že ponúkajú hlavne slovenské výrobky pod vlastnou značkou. Riadia sa reklamným sloganom „ Bližšie znamená lacnejšie, „ Jednota – obchod plný života“. Otváracie hodiny sú od 7:00 – 21:00 hod.

Na území mesta pôsobí niekoľko reštauračných zariadení. Cieľom týchto reštauračných zariadení je ponúknuť svojim zákazníkom okrem príjemného prostredia, personálu aj kvalitné stravovacie služby. Medzi najznámejšie zariadenia tohto typu patria:

- Nevada pub
- Penzión Koruna
- Reštaurácia Fontána di Trevi
- Hotel Koruna
- Penzión Batavya
- Pizzéria Florida
- Reštaurácia Keltský dom
- Reštaurácia Alfrédo
- Reštaurácia u Bizóna



---

#### 4.3.5 Kultúrne zariadenia

Mesto Topoľčany ponúka svojim obyvateľom dostatočné množstvo kultúrnych zariadení a podujatí..

K rozvoju kultúry predovšetkým prispieva činnosť Tribečského osvetového strediska, Tribečského múzea a Tribečskej knižnice. Zriaďovateľom týchto kultúrnych zariadení je samotná VÚC Nitra. Súkromná galéria, ktorá sa nachádza v meste Topoľčany sa tiež svojou činnosťou podieľa na rušnom kultúrnom dianí. Prezentovaná je predovšetkým výtvarným umením. Pod správu mesta Topoľčany patrí aj kultúrne stredisko, ktoré organizuje kultúrne podujatia a prevádzkuje kino s kapacitou 365 sedadiel. V meste sa nachádza aj Dom kultúry. K dispozícii su aj Kultúrne domy v Malých Bedzanoch a Veľkých Bedzanoch. Svoju úlohu tu zohráva aj Spoločenský dom a Spoločenské centrum Východ.

Mestské kultúrne stredisko v Topoľčanoch pôsobí v oblasti osvetovej činnosti. K rozvoju kultúry prispieva predovšetkým vlastnou kultúro – vzdelávacou a informačnou činnosťou. Organizuje a usporadúva kultúrne podujatia, súťaže, výstavy, prehliadky, festivaly ako aj iné aktivity v rôznych odboroch osvetovej činnosti. Svoju činnosť upriamuje hlavne na všeobecné, odborné a polytechnické vzdelávanie dospelých a mládeže, poriadaním rôznych vzdelávacích aktivít (kurzy, odborné semináre, školenia). Vyznačuje sa tým, že spolupracuje s orgánmi štátnej správy, s cirkvou, so sponzormi ako aj s ostatnými kultúrnymi organizáciami. Toto mestské kultúrne stredisko má v ponuke aj inzertnú činnosť. Mestské kultúrne stredisko organizuje činnosť záujmových kolektívov a krúžkov ako sú:

- Tanečný súbor mažoretiek TOSUMA
- Tanečná skupina NOVUM ( Novumáčik I, Novumáčik II, Novum Junior)
- Dychová hudba Poľana
- Hifi klub
- Mestský žiacky spevokol

Zriaďovateľom Tribečského múzea je Nitriansky samosprávny kraj. Zriaďovacia listina múzea určuje smerovanie poslania Tribečského múzea. Táto inštitúcia vykonáva hlavne dokumentačnú, prezentačnú, vzdelávaciu činnosť v jednotlivých odboroch prírodovedného a spoločenskovedného zamerania v regióne Topoľčan.

---

História knižnice sa píše od roku 1920, kedy bola založená na návrh Pavla Jantauschla verejná knižnica v Topolčanoch. Prvým knihovníkom bol Ján Boček. V roku 1985 boli rozšírené priestory knižnice o prístavbu. V roku 1996 bola integrovaná do Tribečského kultúrneho centra a premenovaná na Tribečskú knižnicu. V roku 1999 zriaďovateľom bol Krajský úrad v Nitre, ale od roku 2002 sa ním stal Nitriansky samosprávny kraj. Tribečská knižnica plní funkciu regionálnej a mestskej knižnice.

V meste Topolčany pôsobí aj niekoľko hudobných kolektívov ako sú:

- Hudobná skupina Profil
- Hudobná skupina Orion
- Hudobná skupina Disk
- Hudobná skupina Dukát
- Dychová hudba Topvarka
- Spevácky zbor Úsmev
- Folklorná skupina Žochárik
- Komorná spevácka skupina Žochárik

Pôsobia tu aj divadelné súbory. Najznámejšie z nich sú:

- Divadelný súbor LDO
- Divadelný súbor Modré Traky
- Divadelný súbor TRÚD
- Divadelný súbor Drevoindustrie

Na území mesta Topolčany sa nachádza aj centrum voľného času, ktoré plní predovšetkým funkciu výchovno - vzdelávacieho zariadenia pre deti a mládež. Taktiež vytvára priestor pre rozvíjanie praktických zručností detí a mládeže, talentu ale i tvorivosti. Táto inštitúcia existuje v meste už od roku 1954 a odvtedy neustále rozvíja svoju činnosť. Celkový počet záujmových krúžkov v tejto inštitúcii sa vyšplhal na 34. Celkový počet členov v záujmových krúžkoch je 633. Organizuje predovšetkým pre deti a mládež aj rôzne športové a kultúrne podujatia ako napr: šachová liga žiakov a študentov, súťaž v malom futbale o pohár primátora mesta alebo TOP TALENT.

Kultúra zahŕňa aj starostlivosť o historické pamiatky Topolčan. Medzi najznámejšie patria:

- Kaplnka Karmelskej Panny Márie
- Socha sv. Jána Nepomuckého

---

- Betónový kríž padlým občanom M. Bedzian v 1. svetovej vojne na miestnom cintoríne z roku 1918

- Socha sv. Floriána
- Prícesná socha Piéty
- Kaplnka na Václavskej ulici

Mesto je bohaté na organizovanie rôznych spoločenských podujatí, ktoré slúžia hlavne k nadväzovaniu medzil'udských vzťahov. K nim zaraďujeme hlavne:

- Stretnutie osamelých
- Pochovávanie basy
- Medzinárodný deň žien
- Topdancing – celoslovenská súťaž
- Stavanie mája
- Challenge day
- Topolčiansky deň detí

#### **4.3.6 Školské zariadenia**

V roku 2010 bolo v meste Topolčany prevádzkovaných 8 materských škôl, ktorých počet sa od roku 2005 nemenil. Materská škola na Gagarinovej ulici v Topolčanoch sa ako jediná venuje deťom, ktoré trpia opakovanými infekciami horných dýchacích ciest. Táto materská škola podporuje zdravie u detí formou preventívnych cvičení ako sú napr. inhalácie, dýchacie cvičenia, zdravotné cvičenia s prvkami jógy, aromaterapia a otužovanie. Materská škola vo Veľkých Bedzianoch má otvorenú jednu triedu, kde bolo evidovaných v roku 2010 21 detí. V porovnaní s rokom 2009 sa počet detí zvýšil o 3. Materská škola na ulici Ľ. Fullu ako jediná sa môže prezentovať detskými jaslami, ktorú navštevujú deti od 1 – 3 rokov.

Na území Topolčan sa nachádzajú nasledovné materské školy: MŠ Gagarinova ul., MŠ Lipová ul., MŠ I., Tribečska ul., MŠ Škultétyho ul., MŠ II., Tribečská ul., MŠ Ul. J. Kráľa, MŠ Ul. Ľ. Fullu, MŠ Veľké Bedzany.

---

**Tab. 7****Štruktúra a počet detí v materských školách v meste Topoľčany**

<b>Roky</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	<b>2008</b>	<b>2009</b>
<b>Materské školy spolu</b>	8	8	8	8
<b>Počet detí spolu</b>	711	749	748	770

*Zdroj: ŠÚ SR*

V tabuľke 7 môžeme vidieť celkový počet materských škôl a celkový počet detí navštevujúcich MŠ v meste Topoľčany za roky 2006 – 2009. Vidíme, že počet materských škôl sa od roku 2006 vôbec nemenil, ostával na počte 8. Počet detí za jednotlivé roky kolísal. Ako vidíme z tabuľky, najvyšší počet detí v materských školách v meste Topoľčany bol zaznamenaný v roku 2009 a najmenej detí v MŠ bol v roku 2006.

V Topoľčanoch bolo v roku 2010 evidovaných 7 základných škôl. Od roku 2005 sa tento trend v počte škôl nemenil. Najväčší počet žiakov v tomto roku mala ZŠ na Tribečskej ulici, v ktorej bolo evidovaných 651 žiakov s počtom tried 31. Ide o najväčšiu školu v okrese Topoľčany, ktorá v roku 2010 oslávila 43. výročie. V roku 1984 táto základná škola ako prvá otvorila triedu, ktorá bola zameraná na rozšírenú výučbu matematiky a prírodovedných predmetov. V roku 2006 došlo k revitalizácii školských knižníc, výsledkom ktorých vznikla školská knižnica pre žiakov. Podporovaná bola MŠ SR. MŠ SR podporilo aj vznik školského laboratória, ktoré bolo využívané od septembra roku 2007.

Naopak najmenší počet žiakov bol evidovaný v ZŠ na Tovarníckej ulici, kde počet žiakov bol len 131 s počtom tried 8. Ide o športovú školu, ktorá ako jediná sa zameriava na nádejných hokejistov. Táto základná škola vydáva už 8 rokov školský časopis *Tovarníček*, ktorý publikuje rôzne rubriky, ako napr. „Zo života našej školy“, „Žiacka tvorivosť“. Tento časopis je doplnený športovými výsledkami a zážitkami žiakov zo športových súťaží. V meste Topoľčany sa nachádza aj ZŠ na Tribečskej ulici, ktorá rozvíja u detí plavecký talent. V posledných rokoch sa väčšina základných

---

škôl zameriava na zavádzanie informačných a komunikačných technológií do vyučovania ako aj na výučbu cudzích jazykov.

Na území Topoľčian sa nachádzajú nasledovné základné školy: ZŠ Gagarinova ul., ZŠ Škultétyho ul., ZŠ Hollého ul., ZŠ Tovarnícka ul., ZŠ Tribečská ul.. V meste nájdeme aj 2 cirkevné základné školy ako sú: CZŠ sv. Ladislava a CZŠ sv. Don Bosca.

Tieto cirkevné základné školy ponúkajú svojim žiakom výchovu a vzdelávanie v duchu kresťanskej etiky.

V meste sa nachádza aj základná umelecká škola Ladislava Mokrého, ktoré navštevovalo v roku 2010 762 žiakov. Z toho individuálnu formu vyučovania uplatňovalo 450 žiakov, skupinovú formu vyučovania uplatňovalo 312 žiakov. Ide o školu, ktorá je zameraná hlavne na hudobný, tanečný, výtvarný a literárno – dramatický odbor. Zameriava sa na vzdelávanie žiakov so zvýšeným záujmom a predpokladmi o umeleckú tvorbu. Meno školy pochádza od slovenského, známeho muzikológa a pedagóga Doc. PhDr. Ladislava Mokrého, CSc. V roku 2005 ako prvá umelecká škola otvorila nový predmet „ Hudba a počítač“. Táto škola patrí tiež aj medzi najvýznamnejšie školy v rámci regionálneho školstva.

**Tab. 8**

**Štruktúra a počet žiakov v základných školách v meste Topoľčany**

<b>Roky</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	<b>2008</b>	<b>2009</b>
<b>Základné školy spolu</b>	7	7	7	7
<b>Počet detí spolu</b>	3 239	2 954	2 856	2 758

*Zdroj: ŠÚ SR*

V tabuľke 8 sledujeme celkový počet základných škôl, ako aj celkový počet žiakov za jednotlivé roky v meste Topoľčany. Tu môžeme sledovať opačný trend ako pri materských školách, pri ZŠ dochádza k poklesu počtu žiakov na školách. Najvyšší počet študentov bol v roku 2006, v ktorom bolo zaznamenaných 3 239 žiakov. Počas

---

ostatných rokov evidovali pokles v počte žiakov. Najmenší počet žiakov bol v roku 2009, konkrétne 2 758 žiakov.

V meste pôsobia aj 3 gymnázia: Gymnázium na ul. 17 novembra, ktoré je predovšetkým zamerané na spoločenskovedné a prírodovedné predmety. Druhé v poradí je Gymnázium sv. Vincenta de Paul. Jeho prioritou je vychovávať študentov v duchu Evanjelia a pripraviť ich na zvládnutie rôznych životných situácií, ako aj rozvíjať ich tvorivú činnosť. Od roku 2008 tu pôsobí aj Súkromné gymnázium, ktoré sa špecializuje hlavne na nemecký jazyk. V Topoľčanoch nájdeme aj 9 iných stredných škôl: Stredná zdravotnícka škola sv. Vincenta de Paul. Nájdeme tu aj Strednú odbornú školu (bývalú Združenú strednú školu poľnohospodársku), Strednú odbornú školu (bývalú Združenú strednú školu drevársku a nábytkárstva). Stredná odborná škola na ul. Tovarníckej ponúka absolventom uplatnenie v rôznych odboroch ako napr. autoopravár – mechanik, lakovník, murár, kaderník, kuchár alebo elektromechanik. Ďalšou v poradí je Stredná odborná škola obchodu a služieb, ktorá zahŕňa hlavne odbory ako su: čašník, predavač alebo aranžér. V meste Topoľčany sú zastúpené aj 3 súkromné stredné školy. Súkromná stredná odborná škola na ul. Tovarníckej, Cirkevná škola úžitkového výtvarníctva a Súkromné konzervatórium Dezidera Kardoša. Študenti na tejto škole sa môžu venovať hlavne spevu, estetike, (dejinám umenia, dejinám divadla), hre na rôznych hudobných nástrojoch (hra na gitare, klvíri, harfe, husliach). Toto konzervatórium pripraví študentov aj na dráhu budúcich hercov. V meste pôsobia aj 2 stredné odborné učilišťa, a to Stredné odborné učilište potravinárske a Stredné odborné učilište obchodné.

**Tab. 9**

**Celkový počet žiakov v gymnáziách a stredných odborných školách v  
Topoľčanoch**

<b>Roky</b>	<b>2006</b>	<b>2007</b>	<b>2008</b>	<b>2009</b>
<b>Gymnázia – počet žiakov</b>	890	920	958	939
<b>SOŠ – počet žiakov</b>	1199	1168	3308	3209

*Zdroj: ŠÚ SR*

---

V tabuľke 9 pozorujeme celkový počet žiakov v gymnáziách a stredných odborných školách za roky 2006 – 2009 v meste Topoľčany. Z tabuľky vidíme, že dominujú v počte žiakov stredné odborné školy a gymnázia zaostávajú. V prípade gymnázií môžeme sledovať stúpajúci trend v počte žiakov v období 2006 – 2008. V roku 2009 bol zaznamenaný pokles oproti roku 2008. V rámci stredných odborných škôl môžeme pozorovať takú istú situáciu.

#### **4.3.7. Športové a rekreačné zariadenia**

Mesto Topoľčany je bohaté aj na množstvo športových zariadení, ktoré sa v meste nachádzajú. Bohatá športová tradícia je predovšetkým upriamená na stolný tenis, hádzanú, kulturistiku, vodné pólo, hokej, basketbal.

K dispozícii je aj niekoľko športových zariadení, ktoré slúžia nielen pre potreby samotných športovcov, ale aj obyvateľov mesta Topoľčany. K nim zaraďujeme:

- futbalový štadión
- zimný štadión
- športová hala
- stolnotenisová hala
- tenisové kurty
- bowling
- krytá plaváreň
- letné kúpalisko
- squashové kurty
- skolské telocvične
- fitnescentrá
- jazdecký western klub

Futbalový klub MFK Topvar Topoľčany bol založený v roku 1912. Je účastníkom druhej futbalovej ligy. Futbalový štadión sa nachádza na ulici Dr. Adamiho s rozmermi 105 x 68 m a s celkovou kapacitou 12 000 divákov. Vlastníkom štadiónu je mesto Topoľčany.

Zimný štadión sa nachádza na Puškinovej ulici s celkovou kapacitou 3 400 miest, kde je 3 000 miest na sedenie. Postavený bol už v roku 1968 – 1969. Hokejový klub HC VTJ Topoľčany bol založený už v roku 1932. Investícia finančných

---

prostriedkov za posledné obdobie smerovala hlavne do úprav mantinelov, chladiarenského zariadenia. V roku 2004 bola vykonaná renovácia strechy na štadióne, v tomto roku získal hokejový klub grant, ktorý čiastočne pokryl náklady na zakúpenie novej rolby. Okrem hokejových zápasov, ktoré sa konali v TOPVAR ARÉNE, boli poriadané aj dvakrát ME juniorov a kadetov v stolnom tenise. V rámci zimného štadiónu sa tu nachádza aj Ice Hockey kaviareň, kde si môžu fanúšikovia vychutnávať zážitky z hokeju priamo na veľkoplošnej obrazovke. Vlastníkom tohto štadiónu je mesto Topolčany.

Možnosti pre športovanie poskytuje aj Športová hala v Topolčanoch, ktorej kapacita hľadiska je 1 000 miest. Táto športová hala slúži predovšetkým pre účely hadzanárskeho klubu HC THP TOPVAR Topolčany.

Stolnotenisová hala bola postavená v roku 1979 a v roku 1988 k nej pribudla ďalšia stolnotenisová hala a regeneračné zariadenia. Ide o športovú halu s kapacitou pre 200 divákov, ktorá je vlastníctvom ŠK stolného tenisu. Okrem stolnotenisovej haly sa v areáli ŠKST TOPVAR Topolčany nachádza aj fitness centrum, esspreso, ubytovňa a sauna. Stolný tenis patrí k najpopulárnejším športom v meste Topolčany, v ktorom hráči dosahujú výborné výsledky nielen na Slovensku, ale aj v Európe.

Súčasťou športových zariadení sú aj obľúbené tenisové kurty, ktoré ponúkajú nové možnosti pre športovanie. Areál tenisových kurtov sa rozprestiera na Agátovej ulici, jeho súčasťou je 8 antukových dvorcov. Nachádza sa tu aj tréningová stena a hala slúžiaca na tréningy v zime. V rámci tohto areálu sa nachádza aj bufet, ktorý slúži nielen pre potreby návštevníkov klubu, ale aj pre širokú verejnosť. Na kondičnú prípravu slúži betónová plocha, ktorá sa rozprestiera asi 50 m od príslušného areálu. Zážitky z diania na tenisových kurtoch si môžeme obohacovať priamo v tenisovom bare, z ktorého je krásny výhľad na tenisové kurty. Časť dvorcov, pozemkov a sociálnych zariadení je vo vlastníctve mesta.

Posedenie pri výbornom jedle a nápojoch, v klimatizovanej reštaurácii a bare s možnosťou zahrať si bowling ponúka podnik Bowling 33. Tento priestor je vymedzený aj pre množstvo večierkov, rodinných akcií či stretávok.

Krytá plaváreň s kapacitou pre 3000 divákov je situovaná na Továrnickej ulici, ktorá je vo vlastníctve mesta Topolčany. Pozostáva z 25 – metrového plaveckého bazénu, v ktorom hĺbka vody dosahuje 190 cm vody. Súčasťou je aj detský bazén s maximálnou hĺbkou 60 cm.



---

Kapacita letného kúpaliska v Topoľčanoch je pre 2 500 návštevníkov. Kúpalisko pozostáva z 50 – metrového plaveckého bazénu, z 25 – metrového neplaveckého bazénu a detského bazénu s hĺbkou vody do 45 cm. Situovaný je tu aj tobogán s odpadovým bazénom. Súčasťou kúpaliska sú aj tenisové kurty, plážové volejbalové ihriská, futbalové ihrisko ale, aj nohejbalové ihrisko s umelou trávou. Kúpalisko je vo vlastníctve mesta.

V meste Topoľčany sa nachádzajú aj dva squashové kurty. Súčasťou týchto squashových kurtov je aj solárium, predajňa športového náčinia, požičovňa a bar.

K športovým zariadeniam zaraďujeme aj školské telocvične. Ide konkrétne o 15 telocviční, z toho 8 školských telocviční je súčasťou základných škôl. Od 1.7.2002 prešli do vlastníctva mesta.

V meste Topoľčany sa nachádzajú aj 4 fitnesscentrá, ktoré ponúkajú svojim zákazníkom okrem relaxu, zábavy aj možnosť športového vyžitia. V každom fitnesscentre je situované cardio centrum, solárium. Svojim zákazníkom poskytujú služby v podobe aerobiku, spinningu, masáží, orientálnych tancov a obzvlášť populárna je aj zumba, ktorá svojimi kreáciami strhne do pohybu takmer každého.

Veľké Bedzany sa môžu pyšiť aj jazdeckým western klubom, ktorý ponúka svoje služby hlavne deťom od 5 rokov, ale i dospelým. Ide hlavne o jazdecký výcvik, víkendové a prázdninové pobyty – tábory, aerobné cvičenia na koni, vozenie detí mimo areálu ako aj prechádzky na koni.

V meste Topoľčany sa nachádza aj niekoľko ubytovacích zariadení. V centre mesta je situovaný Penzión Korzo s kapacitou 25 lôžok. Ide o podkrovné, nadštandardné, vkusne vybavené izby s možnosťou pripojenia na internet. V penzióne sa usporadúvajú aj firemné a rodinné oslavy. V areáli zimného štadiónu sa nachádza Hotel Puk, v príjemnom prostredí parku. Celková kapacita hotela je 43 lôžok. Hotelové služby zahŕňajú okrem podávania raňajok, studeného občerstvenia aj zmenárenské služby a čistenie šatstva. V okolí 300 m sa nachádza zimný štadión, stolnotenisová hala, plaváreň či solárium. V priestoroch futbalového štadiónu sa nachádza Hotel Kopačka s kapacitou 34 lôžok. Pre hostí je k dispozícii piváreň s terasou, reštaurácia s kapacitou 45 miest, ako aj rokovacia miestnosť s kapacitou 30 miest. V blízkosti nákupných centier, bánk a iných služieb je situovaný Hotel Koruna s celkovou kapacitou 28 lôžok. Raňajky sú podávané vo forme bufetových stolov, alebo z ponuky raňajkového menu. Nachádza sa tam aj kaviareň s kapacitou 32 miest. V letných

---

mesiacoch ponúkajú príjemné posedenia na terase. Usporiadávajú sa tu aj spoločenské podujatia. Ďalší v poradí je Penzión Hubert, ktorý ma k dispozícii kapacitu lôžok 22. Poskytuje bohatý výber slovenských špecialít, jedlá z diviny a rýb. Súčasťou penziónu je salónik s kapacitou miest pre 20 osôb, ktorý slúži hlavne pre svadby, promócie či rodinné oslavy.

V meste Topoľčany sa rozprestiera aj mestský park, ktorý zaručuje svojim návštevníkom oddych, ako aj krátkodobú rekreáciu. Ponúka možnosť trávenia voľného času. Mestský park Topoľčany ponúka aj najmenším návštevníkom zábavu v podobe rôznych pieskovísk, šmýkاليek alebo preliezačiek. Stretnúť tu môžeme hlavne rodiny s malými deťmi.

## **4.4 Technická infraštruktúra**

### **4.4.1 Dopravné siete**

Doprava okrem toho, že zabezpečuje prepravu tovaru, surovín a materiálu, zabezpečuje aj spojenie obyvateľov vidieckych obcí s mestom. Obyvatelia žijúci na vidieku sú predovšetkým závislí od pracovných príležitostí, ktoré nájdu hlavne v meste. Ľudia z vidieku dochádzajú do miest nielen za prácou, ale aj za kultúrou, zábavou, vzdelaním, či zdravotnou starostlivosťou.

Kvalitná dopravná infraštruktúra pôsobí na životnú úroveň obyvateľov, ako aj na ich spôsob života. V meste Topoľčany pôsobí cestná, hromadná, železničná, cyklistická ako aj pešia doprava. Územie mesta Topoľčany je tvorené nasledovnou cestnou sieťou:

- cesta I / 64 v celkovej dĺžke 2, 423 km
- cesty II / 499 v celkovej dĺžke 2, 957 km
- cesty III. Triedy v celkovej dĺžke 1, 542 km

Cieľom vybudovania obchvatu bolo vytvoriť dopravnú trasu cesty I / 64, ktorá by prechádzala mimo mesta Topoľčian. Ide o štátnu cestu I / 64 Nové Zámky – Prievidza, ktorá je obzvlášť významná. Išlo hlavne o odstránenie negatívnych dopadov dopravy na životné prostredie, rozdelenie regionálnej dopravy, ktorá je vedená v súčasnom období cez mesto. Ďalším zámerom bolo odkloniť tranzitnú dopravu z centra mesta. S výstavbou sa začalo vo februári v roku 2008 a v januári v roku 2011

došlo k ukončeniu stavby. V súčasnosti ešte stále nedošlo k otvoreniu obchvatu. Predpokladané celkové náklady na stavbu boli 12 431 978 €. Spomínaná štátna cesta I /64 je súčasťou prepojenia cestného ťahu Žilina – Prievidza – Nitra – Komárno. Medzinarodné trasy Poľsko – Slovenská republika – Maďarsko sú súčasťou spomínanej štátnej cesty I / 64. V centre mesta je na cestný ťah I / 64 napojený dopravný ťah II / 499 Topoľčany – Piešťany, ktorý je súčasťou dopravného ťahu D1. Cieľom celkového zlepšenia dopravnej situácie v meste Topoľčany je obzvlášť potrebné dokončiť II. etapu obchvatu mesta Topoľčany smerom na Krušovce. K úplnému vylúčeniu tranzitnej dopravy by došlo len v prípade, keby sa obchvat štátnej cesty II / 499 napojil na existujúcu cestu I / 64. Takýto obchvat je navrhnutý v územnom pláne Veľkého územného celku Nitrianskeho kraja.

**Tab. 10**

**Stav objektov na miestnych komunikáciach v meste Topoľčany za rok 2009**

<b>Typy miestnych komunikácií</b>	<b>Spolu</b>
Miestne komunikácie	63 km
Miestne komunikácie - bezprašné	63 km
Mosty na miestnych komunikáciach - počet	9
Lávky pre peších - počet	4
Vybudované chodníky	125 km

*Zdroj: ŠÚ SR*

V tabuľke 10 môžeme sledovať celkový stav a dĺžku miestnych komunikácií v meste Topoľčany za rok 2009. Ako si môžeme všimnúť v meste sa nachádzalo v roku 2009 63 km miestnych komunikácií, ktoré sú v horšom technickom stave. V meste bolo evidovaných zároveň 63 km bezprašných miestnych komunikácií. Celkový počet mostov na miestnych komunikáciach za rok 2009 bol 9. Lávok pre peších bolo evidovaných 4. V meste Topoľčany sa nachádza aj 125 km chodníkov.

Mesto Topoľčany odštartovalo v marci minulého roku projekt pod názvom Regenerácia centra mesta, ktorý bude financovaný z európskych fondov, prostredníctvom Regionálneho operačného programu. Rekonštrukčné práce prebiehajú

---

v týchto dňoch na uliciach Mojzesová a Škultétyho. Projekt pozostáva z rekonštrukcie miestnych komunikácií, chodníkov a verejných priestranstiev.

V meste Topoľčany sa nachádza istá kapacita parkovacích miest, ktoré nestačia na pokrytie potrieb parkovania všetkých motorových vozidiel. Najviac parkovacích miest nájdeme hlavne v centre mesta, pri autobusovej a železničnej stanici, pri rôznych reštauráciach a pohostinstvách, pri spoločenskom dome, pri dome dôchodcov alebo mestskom úrade. Ide o verejné parkoviská, fungujúce na základe zakúpenia si parkovacieho lístka či karty, na základe zakúpenia si čipovej karty alebo vyhradené parkoviská. Na státie a parkovanie slúžia hlavne v meste tieto druhy plôch:

- parkoviská s organizovanou prevádzkou – (napr. parkovisko na ul. Bernolákovej pri stanovištiach SAD, parkovisko po pravej strane ulice sv. Cyrila a Metóda a ulice Štúrovej, parkovisko na ul. Krušovskej pri SOU – Zelený rínok)
- miestne a účelové komunikácie a verejné priestranstvá, ak to nevyklučujú ustanovenia zákona č. 8 /2009 Z. z

Ťažisko dopravy je presunuté hlavne na autobusovú dopravu. Mesto Topoľčany zabezpečuje verejnú dopravu prostredníctvom SAD, Veolia transport Nitra. Táto prevádzkuje 36 liniek autobusovej linkovej osobnej dopravy, ide hlavne o diaľkové a medzištátne linky. Prevádzkuje aj 32 liniek miestneho významu. Mestská hromadná doprava je zabezpečená tiež prostredníctvom SAD, Veolia transport Nitra. Tá poskytuje svoje služby prostredníctvom 6 autobusovestskej hromadnej dopravy (MHD). Obyvatelia mesta sú prepravovaní prostredníctvom 3 liniek, ktoré sú im k dispozícii.

Železničné stredisko Topoľčany patrí pod stredisko riadenia dopravy (SRD) Trnava. Železničná trať prichádza do Topoľčian z juhu a spája tento kraj s južným a západným Slovenskom. Rozdelenie železničného strediska Topoľčany je spojené aj so vznikom Strediska osobnej prepravy, kde hlavnú úlohu zohrávajú sprievodcovia osobných vlakov a vlakvedúci. Na európsky železničný systém nie je územie priamo napojené. Hlavná trať, ktorá prechádza cez mesto Topoľčany je železničná trať č. 140, Nové Zámky – Prievidza.

Cyklistická doprava zohráva dominantnú úlohu v presune ľudí. Mesto Topoľčany uvažuje o vybudovaní cyklistických chodníkov, ktoré by občanom mali slúžiť v budúcnosti. Podmienky pre ich vybudovanie sú priaznivé. Najbližšie cyklistické chodníky sa nachádzajú:

1. trasa Záhrady – sedlo Priešky – Teleznice – Duchonka (celková dĺžka 16 km)

---

2. trasa Jacovce – Tvrdomestice – Nemečky – Kulháň (celková dĺžka 15,5 km)

3. trasa Jacovce – Tesáre – Závada – Duchonka – Kulháň (celková dĺžka 19,5 km)

#### **4.4.2 Energetické siete, plynofikácia a telekomunikácie**

Elektrickou energiou je mesto Topoľčany zásobované cez 110/22 kV transformovňu, do ktorej sú zaústené napájacie vedenia 2x 110 kV. V rámci územného plánu mesta Topoľčany mesto uvažuje o prekládke spomínanej 22 kV siete. Uvedená sieť prechádza cez katastrálne územie mesta Topoľčany, cez obytnú a priemyselnú zónu. V rámci obytných zón sa uvažuje, že spomínaná sieť bude vedená v zemi a vedenie u priemyselnej zóny bude vzdušné. Rozvody elektrickej energie v častiach mesta ako je napr. výmena stĺpov, energetické závody postupne modernizujú.

Obyvatelia mesta Topoľčany boli zásobovaní plynom za rok 2009 na 99,5 %. Zemným plynom je mesto Topoľčany zásobované z vysokotlakového plynovodu na trase Nitra – Prievidza DN 300, PN 2,5 MPa. Rozvodná sieť plynu bola v meste v roku 2009 zaznamenaná jedna. Rekonštrukcia rozvodu plynu je pravidelne zabezpečovaná Slovenským plynárenským podnikom. Medzi riekou Nitra a juhovýchodným okrajom mesta Topoľčany sa nachádza VTL plynovod. Plynofikácia v meste sa začala realizovať koncom 60. rokov. Realizovaná bola hlavne z ocelových izolovaných rúr. Začiatkom 80. rokov sa začalo s realizáciou plynovodov a prípojok z IPE. Súčasťou novej výstavby v meste je rozšírenie plynovodov. To je podmienené zámermi prevádzkovateľa distribučných sietí (SPP, a.s.), záujmami a požiadavkami palivového trhu, ako aj samotným zámerom mesta.

Zásobovanie teplom na vykurovanie, príprava teplej úžitkovej vody, vzduchotechnika, je v meste Topoľčany v súčasnosti realizované dvoma spôsobmi. Obyvatelia, ktorí obývajú činžiákové domy, sú zásobovaní teplom z centrálného tepelného zdroja. Budovanie domových výmenníkových staníc, ako aj postupná výmena tepelných rozvodov prebieha od roku 2001. V roku 2010 došlo k ich ukončeniu, čo malo za následok, že došlo k výraznému udržaniu tepla pri jeho transporte. Cca 87 % bytovej sféry zabezpečuje podnik tepelného hospodárstva TOMA s.r.o.. K realizácii dochádza prostredníctvom jeho 4 tepelných zdrojov, z ktorých sú do objektov vedené tepelné rozvody. Prebieha to cez domové výmenníkové stanice. Zásobovanie zo samostatných zásobníkov prebieha v rámci výrobnjej a nevýrobnjej sféry.

---

V meste Topoľčany je vybudovaná aj verejná telekomunikačná sieť. Správcom spomínanej siete je Slovak Telekom, a.s.. Neustále rozširovanie služieb prostredníctvom Slovenských telekomunikácií je v meste dominantný a citelný. V poslednom období došlo hlavne k zvýšeniu počtu odberateľov vo sfére internetového pripojenia. Došlo aj k zvýšeniu v počte vlastníkov mobilných operátorov Orange Slovensko, a.s., a T - mobile, a.s. V súčasnosti je mesto pokryté signálom tretieho mobilného operátora O2 Slovensko, a.s. V meste Topoľčany sa nachádza aj pošta, ktorej hlavné sídlo je situované na pešej zóne. Mestom Topoľčany prechádza aj diaľkový OPTO kábel zo smeru Bratislava na smer Prievidza. Kvalitný televízny signál poskytuje firma SATRO prostredníctvom systému MMDS priamo z vysielача Zobor. V súčasnosti sa v meste nachádza už len málo domácnosti, ktoré služby danej firmy nevyužívajú.

V meste je vybudované aj verejné osvetlenie. Prostredníctvom neho sú svetelné body ovládané súmrakovým snímačom, čo má za následok, že dochádza k zníženiu spotreby elektrickej energie. V meste sa nachádza celkovo 2 301 ks svetelných bodov. Dochádza aj k postupnej výmene svietidiel za úspornejšie typy.

#### **4.4.3 Vodohospodárske siete**

Skupinový vodovod Topoľčany zásobuje mesto pitnou vodou, ktorý využíva vlastné zdroje pitnej vody. Lokalizované sú hlavne v oblasti Závada. Ide o skupinový vodovod, ktorý zásobuje mesto pitnou vodou z pramennej oblasti Podhradie – Závada – Záhrady. Skupinový vodovod Topoľčany je zásobovaný tiež z Ponitrianskeho skupinového vodovodu, ktorý je vedený cez vodojem Krušovce, z pramennej oblasti Bánovce nad Bebravou, Slatina – Slatinka. Pramene Lúky, Zľavy a Zvernice boli evidované a využívané v oblasti Závada – Záhrady. Prameň Rybníček I a II sa využíva hlavne v Závade, v Podhradí je využívaný obzvlášť Beňovský prameň. Zásobované sú v rámci celej pramennej oblasti odberné miesta ako Partizánske, Bánovce nad Bebravou, Topoľčany a Nitra. Celková využiteľná kapacita vodných zdrojov je 250 až 450 l/s. Centrálny dispečing zohráva dve podstatné úlohy. Prvá spočíva v tom, že riadi trvalo celý systém a druhá vychádza z toho, že distribuuje vodu podľa aktuálnej požiadavky spotreby. V roku 2009 dosiahla spotreba pitnej vody 1 755 tis.m<sup>3</sup>, z toho domácnosti spotrebovali 914 m<sup>3</sup>. Mesto Topoľčany, ktoré je zásobované vodou zo zdrojov, má vyhovujúce zloženie. Upravuje sa len chlorovaním, ktoré prebieha vo

---

vodojemoch. Poľnohospodárska výroba ako aj miestny priemysel je zásobovaný tiež z vodovodu v Topoľčanoch. Ten okrem uvedeného zásobuje samozrejme aj občiansku vybavenosť a samotných obyvateľov.

K hlavným cieľom mesta Topoľčany patrí aj riešenie kanalizácie ako aj vybudovanie ČOV. Dĺžka kanalizačnej siete je 53 km. Obce ako sú Tovarníky, Jacovce a Nitrianská Streda sú napojené na kanalizačnú sieť mesta Topoľčany. Ide o jednotnú stokovú kanalizačnú sieť. Zo stokovej kanalizačnej siete, priteká odpadová voda do čistiarne odpadových vôd Topoľčany. Tu je dovádzaná po prečistení do recipienta rieky Nitry. ČOV sa nachádza približne 300 m pod ústím rieky Chotiny. V meste Topoľčany za rok 2009 bolo vybudovaných celkovo 2 478 prípojok kanalizačnej siete. V súčasnom období sa uvažuje nad intenzifikáciou kanalizácie, pri ktorej pôjde o dobudovanie tretieho stupňa čistenia. Miestnu kanalizačnú sieť zatiaľ nemajú vybudovanú mestské časti Malé a Veľké Bedzany. Tieto mestské časti likvidujú odpadové vody cez vlastné žumpy. Častokrát odvádzanie odpadovej vody je riešené cez septiky do Bedzianského potoku. Toto riešenie má za následok, že dochádza k výraznému zhoršeniu životného prostredia. V meste Topoľčany prevádzkuje samostatnú čistiacu stanicu odpadových vôd Elektrokarbon a NsP. Demulgačná stanica je situovaná v areáli Topoľčianskych strojární Tovarníky. Trvalý zdroj kontaminácie povrchových a podzemných vôd predstavujú divoké skládky odpadov.

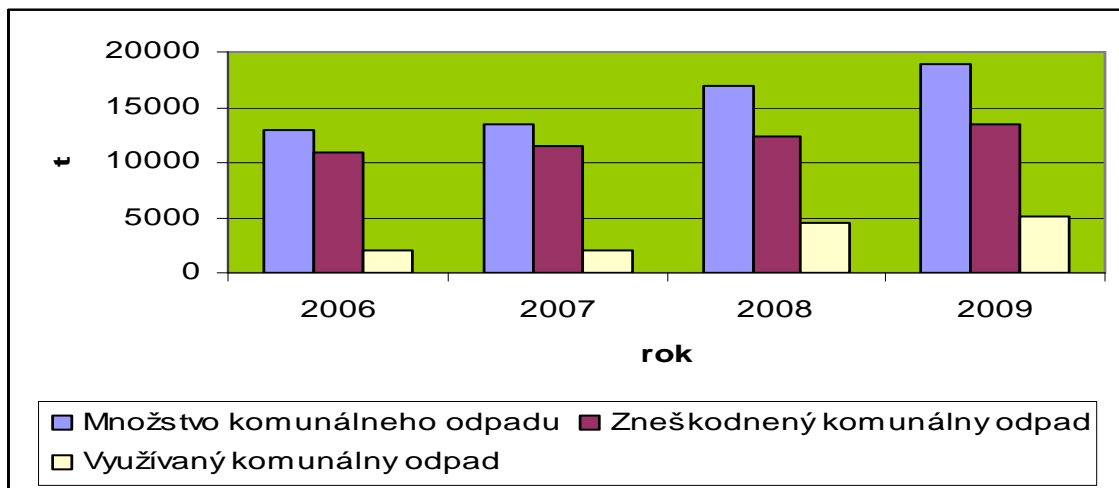
#### **4.4.4 Odpadové hospodárstvo**

Mesto Topoľčany zabezpečuje prostredníctvom firmy SCHWARZ – EKO, s.r.o zber komunálneho odpadu a separovaný zber. Komunálny odpad je uložený na riadenej skládke TKO v katastrálnom území obcí Livinské Opatovce – Chudá Lehota, ktorej kapacita umožní jej využívanie do roku 2025. Mesto Topoľčany tiež zabezpečuje systém separovaného odpadu. Rieši sa tu hlavne problematika zberu, triedenia odpadov od pôvodcu odpadu pred konečným zhodnotením a to vybraných druhov odpadov v meste Topoľčany. S podporou Recyklačného fondu bola vybudovaná separačná hala. Tu je odpad na separačnej linke dotriedený a lisovacou technikou upravený podľa požiadaviek odberateľov. Zmluvne likvidovaný je odvoz nebezpečných odpadov spoločnosťou ENZO, a.s. Žilina. V meste je v súčasnosti vybudovaná aj kompostáreň, prostredníctvom ktorej, sa bude realizovať zneškodňovanie biologicky rozložiteľného odpadu. Mesto Topoľčany uvažuje nad myšlienkou dobudovania stojísk pre zberné

nádoby na komunálny odpad a vyseparované zložky komunálneho odpadu. Ďalšou myšlienkou je realizácia skladu na zhromažďovanie nebezpečných odpadov.

**Graf 3**

**Množstvo komunálneho odpadu v meste Topoľčany v rokoch 2006 - 2009**

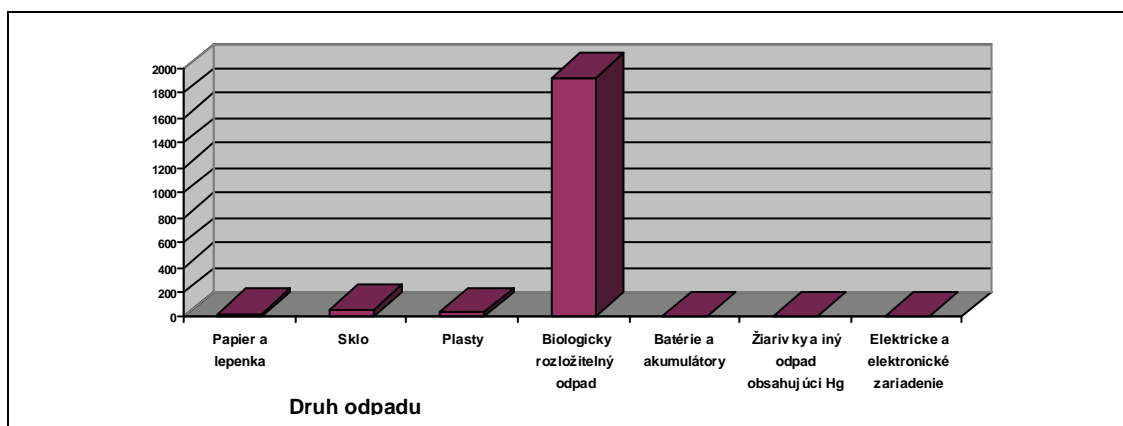


*Zdroj: ŠÚ SR*

V grafe 3 môžeme sledovať množstvo komunálneho odpadu v meste Topoľčany za roky 2006 – 2009. Ako môžeme pozorovať, najväčšie množstvo komunálneho odpadu bolo vyprodukované v roku 2009 a to konkrétne 18 875 ton komunálneho dopadu. Najväčšie množstvo zneškodneného komunálneho odpadu bolo zaznamenané tiež v roku 2009 a to 13 367 t.

**Graf 4**

**Množstvo vyprodukovaného odpadu v roku 2010 v meste Topoľčany**



*Zdroj: ÚŽP Topoľčany + vlastné spracovanie*



---

V grafe 4 vidíme množstvo vyprodukovaného odpadu podľa druhu v meste Topoľčany za rok 2010. Ako môžeme sledovať, najmenšiu položku odpadu tvorili žiarivky a iný odpad obsahujúci Hg, množstvo spomínaného odpadu bolo 0,3 t. Približne na rovnakej úrovni je položka batérie a akumulátory s vyprodukovanou hodnotou 0,5 t. Naopak, z grafu vidíme, že najväčšiu položku vyprodukovaného odpadu za rok 2010 tvoril biologicky rozložiteľný odpad s celkovou vyprodukovanou hodnotou 1922,28 t. Druhú v poradí tvorí položka sklo, kde sa vyprodukovalo 57,64 t odpadu. O niečo menšiu položku odpadu tvorili plasty, ktorých sa vyprodukovalo 32,38 t.

---

## 4.5 Výsledky dotazníkového prieskumu

Prostredníctvom dotazníka sme uskutočnili prieskum medzi obyvateľstvom žijúcim v meste Topoľčany, ako aj medzi vidieckym obyvateľstvom žijúcim v okolí mesta Topoľčany. Do dotazníkového prieskumu sa zapojili aj respondenti, ktorí migrovali z mesta Topoľčany do okolitých obcí, či už z dôvodu lepšej zárobkovej činnosti, osobných dôvodov, ale pravidelne navštevujú svoje rodné mesto.

Uvedený dotazník bol štylizovaný tak, aby zahŕňal otázky týkajúce sa technickej a sociálnej infraštruktúry, ako aj celkového rozvoja mesta. Prvé tri otázky sa týkali pohlavia, veku a vzdelania. Ďalších 8 otázok bolo nasmerovaných na zhodnotenie stavu technickej a sociálnej infraštruktúry, jej kvality a dostupnosti. Úvodné dve otázky boli orientované na rozvojovú úroveň samotného mesta, jeho nedostatky, ako aj spokojnosť, či nespokojnosť obyvateľov s poskytovanými službami. Dotazník bol zameraný na všetky vekové kategórie, rovnako sa do prieskumu zapojili muži ako aj ženy. Do samotnej ankety sa zapojilo celkovo 50 respondentov. Štruktúra opýtaných respondentov je zobrazená v tabuľke 11.

**Tab. 11**

### **Štruktúra respondentov dotazníkového prieskumu**

<b>Počet respondentov</b>		
spolu	50	100%
ženy	27	54%
muži	23	46%
<b>Veková štruktúra respondentov</b>		
15 – 25 rokov	11	22%
26 – 45 rokov	19	38%
46 – 60 rokov	12	24%
65 a viac rokov	8	16%
<b>Vzdelanostná štruktúra respondentov</b>		
základné	7	14%
učňovské	10	20%

stredné s maturitou	16	32%
vysokoškolské	17	34%

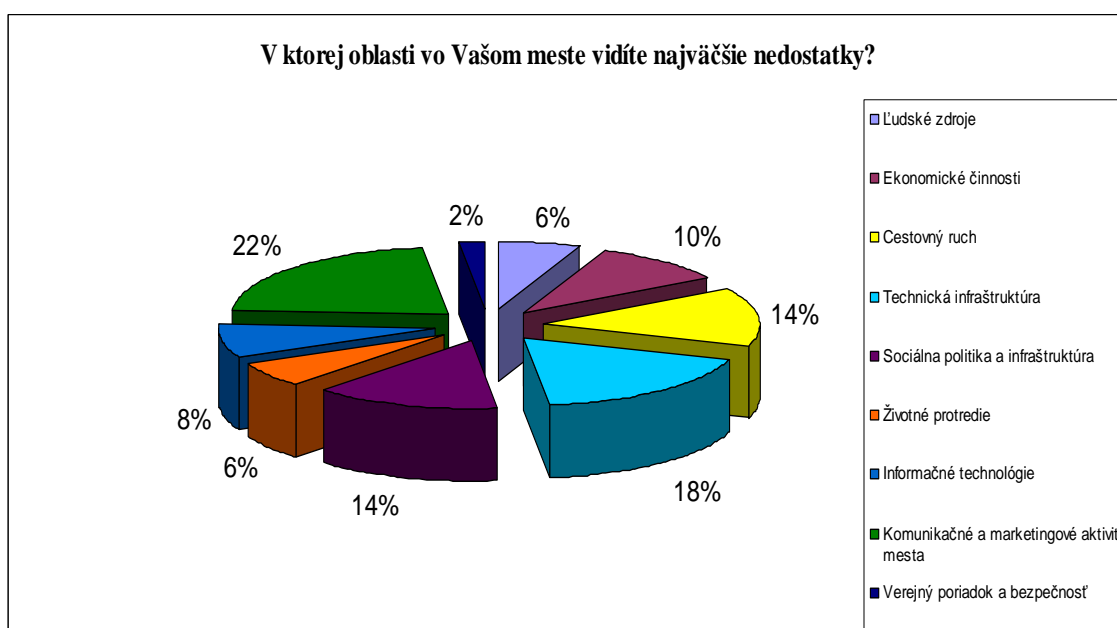
*Zdroj: vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu*

### Otázka 1: V ktorej oblasti vo Vašom meste vidíte najväčšie nedostatky?

Prvá otázka v uvedenom dotazníku sa týkala oblasti, v ktorej obyvatelia mesta Topoľčany vidia najväčšie nedostatky.

**Graf 5**

#### Oblasti s najväčšími nedostatkami v meste Topoľčany



*Zdroj: vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu*

Respondenti vidia najväčšie nedostatky v oblasti Komunikačné a marketingové aktivity mesta. Túto možnosť uviedlo 22 % respondentov. Druhou variantou, ktorú respondenti najčastejšie uvádzali bola Technická infraštruktúra (18 % respondentov). Naopak najmenšie nedostatky prevládajú v oblasti Verejný poriadok a bezpečnosť, ktorú označilo 2 % opýtaných respondentov.

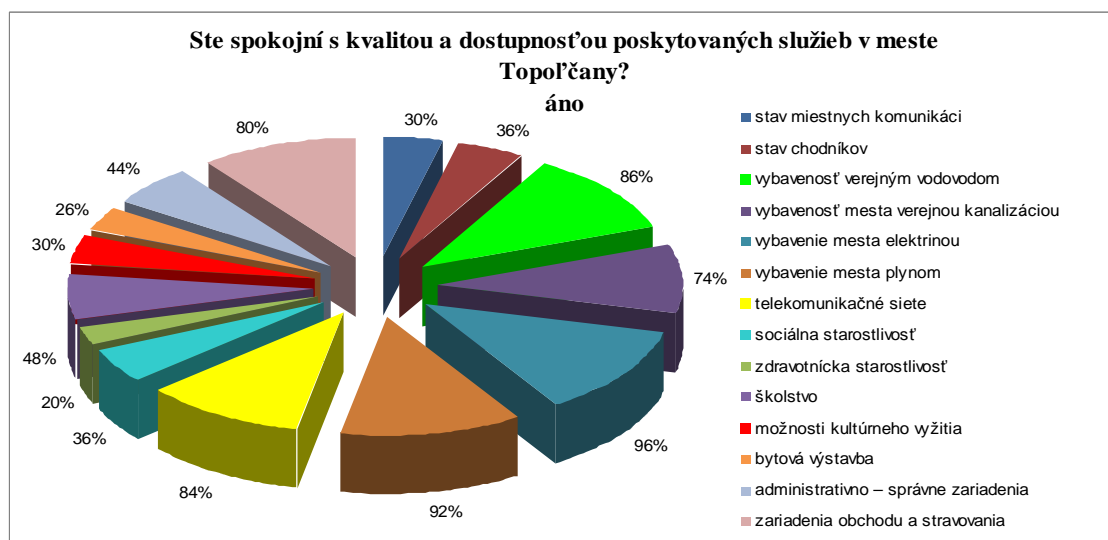
---

## Otázka 2: Ste spokojní s kvalitou a dostupnosťou poskytovaných služieb v meste Topoľčany?

Zlý technický stav zariadení, nedostatok finančných prostriedkov, slabá úroveň kvalifikácie pracovníkov, či obmedzená dostupnosť niektorých služieb, spôsobuje to, že ľudia sú nespokojní. Zistovali sme, s ktorými poskytovanými službami v meste sú ľudia spokojní z hľadiska dostupnosti a kvality, naopak, ktoré absentujú alebo sú v neprimeranom objeme a kvalite.

**Graf 6**

### Spokojnosť obyvateľov s kvalitou a dostupnosťou poskytovaných služieb v meste

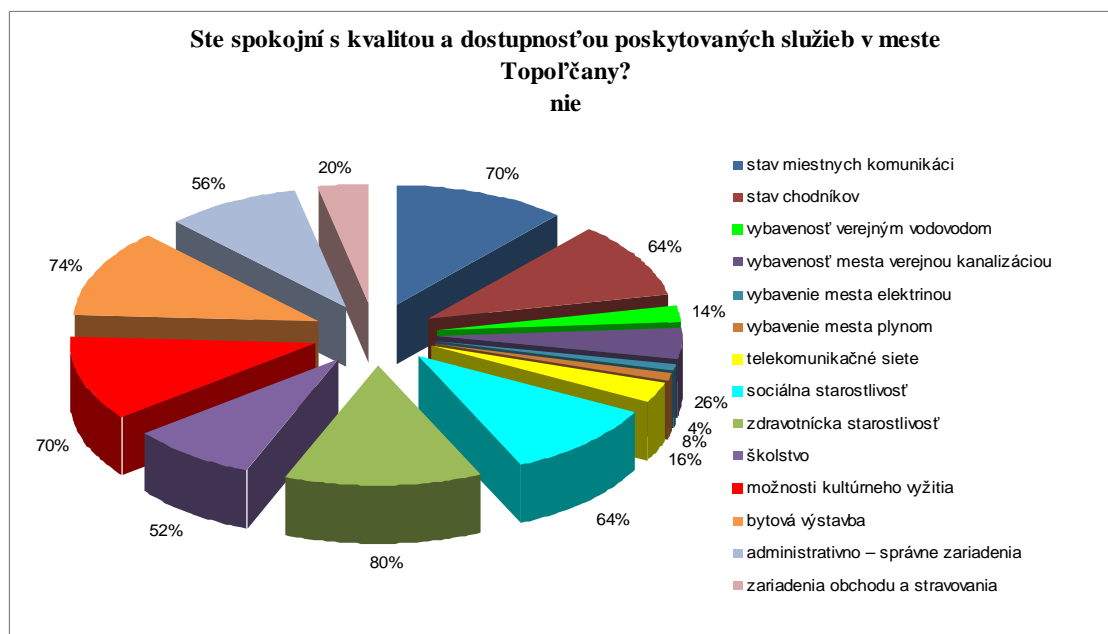


*Zdroj: vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu*

Najväčšiu spokojnosť občania vyjadrili s vybavením mesta elektrinou. Z 50 respondentov, sa pozitívne vyjadrilo 96 % opýtaných. Veľmi dôležité je aj vybavenie mesta plynom. Spokojnosť s uvedenou službou vyjadrilo 92 % respondentov. V zdravotníckej starostlivosti vidia občania najväčšie nedostatky. Svoju nespokojnosť s poskytovanými službami v rámci tejto oblasti vyjadrilo len 20 % respondentov.

## Graf 7

### Nespokojnosť obyvateľov s kvalitou a dostupnosťou poskytovaných služieb v meste



Zdroj: vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu

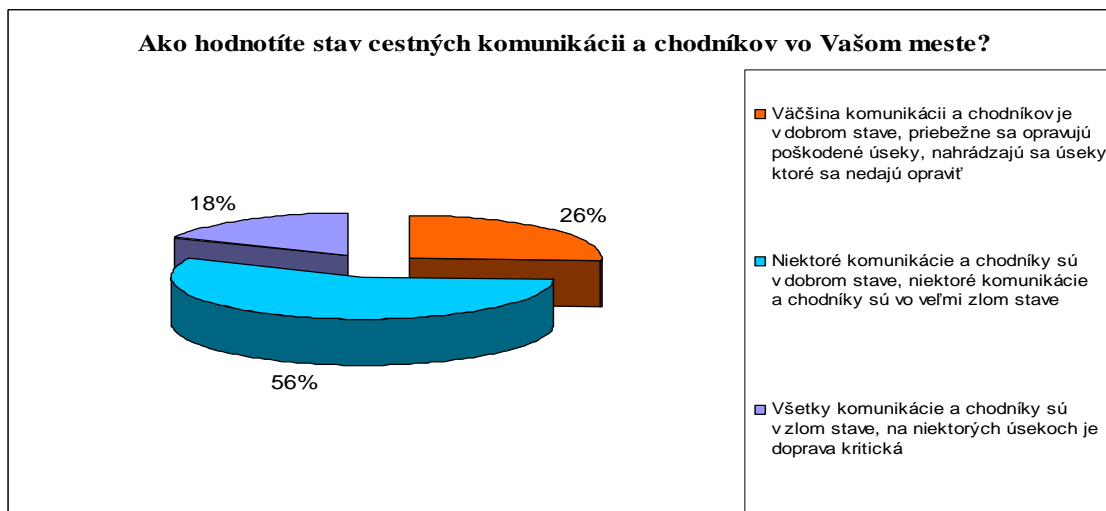
Graf 7 vyjadruje nespokojnosť opýtaných respondentov s kvalitou a dostupnosťou poskytovaných služieb v meste Topoľčany. Najviac nespokojných respondentov sa priklonilo k možnosti Zdravotnícka starostlivosť v meste. Vidíme, že až 80 % opýtaných účastníkov vyjadrilo svoju nespokojnosť práve s uvedenou službou.

### Otázka 3: Ako hodnotíte stav cestných komunikácií a chodníkov vo Vašom meste?

V roku 2010 mesto odštartovalo program regenerácie centra mesta. V marci tohto roku začalo mesto Topoľčany s rekonštrukciou chodníkov, ako aj verejného osvetlenia. Ďalšia otázka sa dotýkala problematiky stavu cestných komunikácií a chodníkov v meste Topoľčany.

## Graf 8

### Hodnotenie stavu cestných komunikácií a chodníkov v meste Topoľčany



Zdroj: vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu

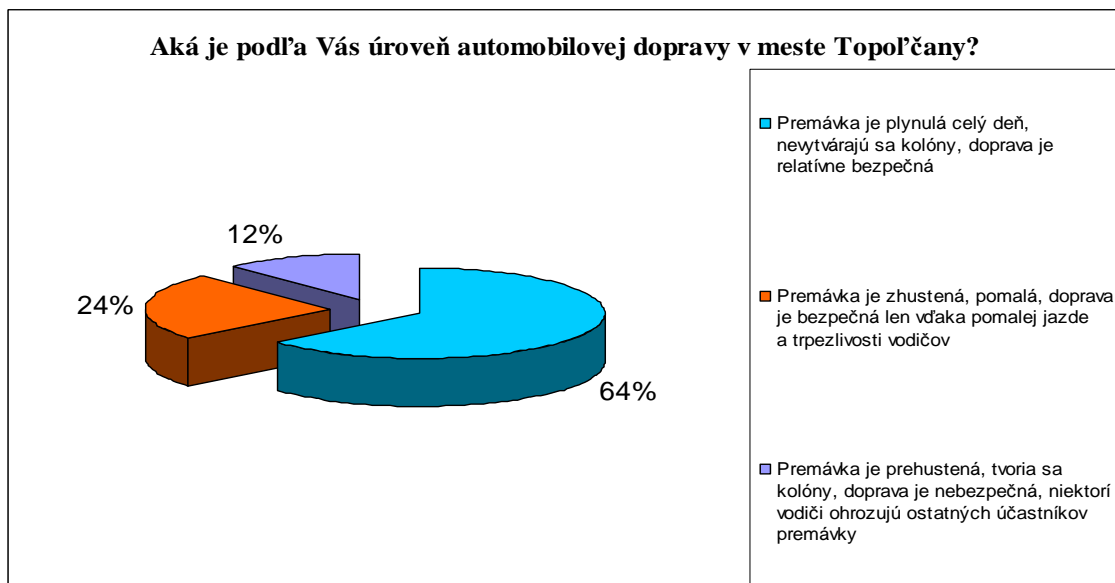
Odpovede na uvedenú otázku sú znázornené v grafe 8. Z 50 vyplnených sa až 56 % opýtaných priklonilo k možnosti, že niektoré komunikácie a chodníky sú v dobrom stave, niektoré zas vo veľmi zlom stave. Dotazníkový prieskum ukázal, že 18 % oslovených vidia situáciu kriticky. Uvedomujú si, že chodníky sú v zlom stave, ako aj komunikácie, dokonca si myslia, že na niektorých úsekoch je doprava kritická.

#### Otázka 4: Aká je podľa Vás úroveň automobilovej dopravy v meste Topoľčany?

Čoraz viac sa stretávame s negatívnymi výrokmi ľudí z hľadiska bezpečnosti dopravy, plynulosti premávky, či rýchlej a neprispôsobilej jazdy vodičov na cestných komunikáciach. Inak to nie je ani v meste Topoľčany, kde sa v poslednom období zvýšila nehodovosť. Opýtaní respondenti sa mali vyjadriť k úrovni automobilovej dopravy v meste, jej plynulosti, bezpečnosti ako aj k jazde vodičov na cestných komunikáciach.

## Graf 9

### Hodnotenie úrovn automobilovej dopravy v meste Topoľčany?



Zdroj: vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu

Z uvedeného grafu vyplýva, že až 64 % opýtaných hodnotilo úroveň automobilovej dopravy v meste Topoľčany kladne. Dopravu považujú za relatívne bezpečnú, plynulú s možnosťou obmedzenia kolón. Negatívny postoj zastávalo 12 % oslovených.

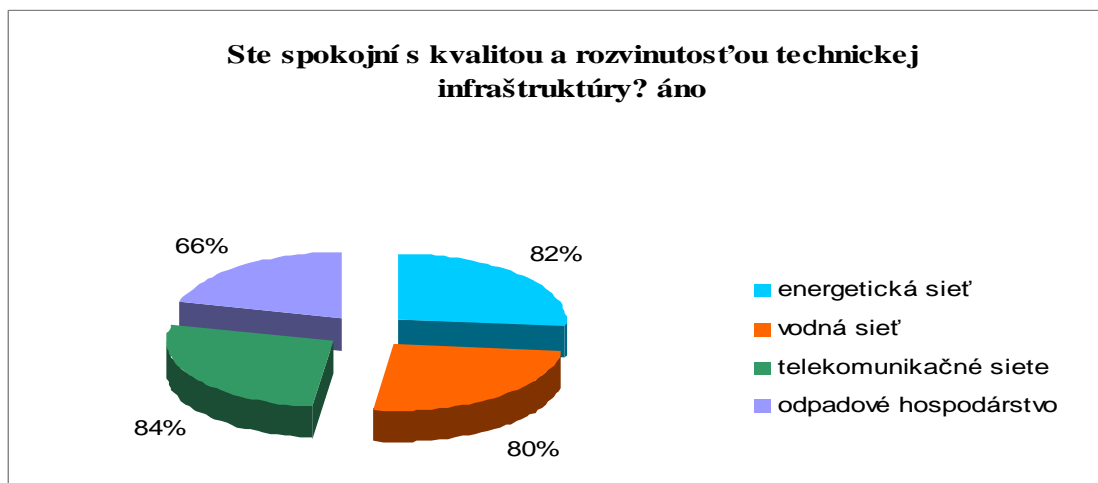
#### Otázka 5: Ste spokojní s kvalitou a rozvinutosťou technickej infraštruktúry?

Naša ďalšia otázka bola nasmerovaná na kvalitu a rozvinutosť technickej infraštruktúry v meste. Respondenti vyjadrili svoj názor, ktorý sa týkal hlavne stavu energetickej siete, vodovodnej siete, telekomunikačnej, či odpadového hospodárstva. Oslovení vyjadrili svoju spokojnosť, alebo nespokojnosť so stavom technickej infraštruktúry v meste Topoľčany.

---

**Graf 10**

**Spokojnosť so stavom technickej infraštruktúry v meste**



*Zdroj: vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu*

Z grafu 10 môžeme sledovať nakoľko boli opýtaní respondenti spokojní so stavom technickej infraštruktúry z hľadiska kvality a rozvinutosti. Najväčšiu spokojnosť vyjadrili respondenti s telekomunikačnou sieťou v meste (84 % spokojných respondentov). Najmenšiu spokojnosť vyjadrilo 66 % opýtaných k možnosti odpadového hospodárstva v meste.

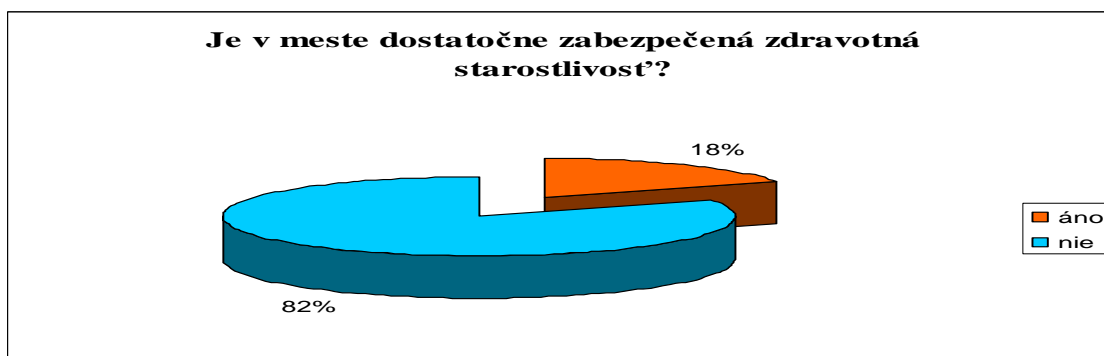
**Otázka 6: Je v meste dostatočne zabezpečená zdravotná starostlivosť?**

Príčinami nevyhovujúcej zdravotnej starostlivosti môžu byť rôzne faktory ako napr: zlý technický stav zdravotných zariadení, nedostatočná kvalifikácia zdravotného personálu, nedostatok finančných prostriedkov na zakúpenie moderných zariadení a mnohé ďalšie. Obrátili sme sa na oslovených respondentov s otázkou, ako hodnotia zdravotnú starostlivosť v meste Topoľčany z hľadiska dostupnosti, kvality a ochoty zdravotného personálu.



**Graf 11**

**Hodnotenie zdravotnej starostlivosti v meste Topoľčany**



*Zdroj: vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu*

Z grafu 12 môžeme sledovať, že až 82 % respondentov si myslí, že v meste nie je dostatočne a primerane zabezpečená zdravotná starostlivosť. Práve títo oslovení sa stretli s neochotou personálu, s ich neodbornosťou, alebo zlým, neudržiavaným technickým stavom zariadení, dlhými čakacími lehotami atď. Zvyšných 18% respondentov si myslí, že situácia nie je kritická a nestretli sa s hore uvedenými dôvodmi.

**Otázka 7: Je v meste dostatočne zabezpečená sociálna starostlivosť?**

Rovnako ako aj zdravotnícka starostlivosť, tak aj sociálna starostlivosť v meste Topoľčany je veľmi dôležitá. Ďalšia otázka sa týkala, nakoľko sú obyvatelia spokojní so zabezpečením sociálnej starostlivosti v meste.

**Graf 12**

**Hodnotenie sociálnej starostlivosti v meste Topoľčany**



*Zdroj: vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu*

---

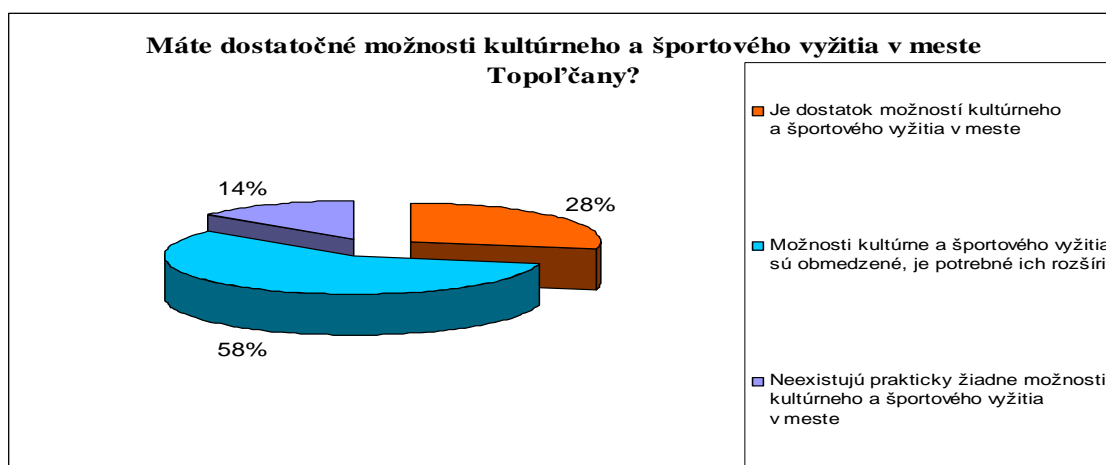
Graf 12 znázorňuje spokojnosť občanov mesta Topoľčany so zabezpečením sociálnej starostlivosti v meste Topoľčany. Až 70 % respondentov uvádza, že v meste nie je dostatočne zabezpečená sociálna starostlivosť. K druhej možnosti: áno v meste je dostatočne zabezpečená sociálna starostlivosť sa priklonilo 30 % respondentov.

**Otázka 8: Máte dostatočné možnosti kultúrneho a športového vyžitia v meste Topoľčany?**

Naša predposledná otázka smerovala k dostatočným možnostiam kultúrneho a športového vyžitia v meste Topoľčany.

**Graf 13**

**Spokojnosť občanov s možnosťami kultúrneho a športového vyžitia**



*Zdroj: vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu*

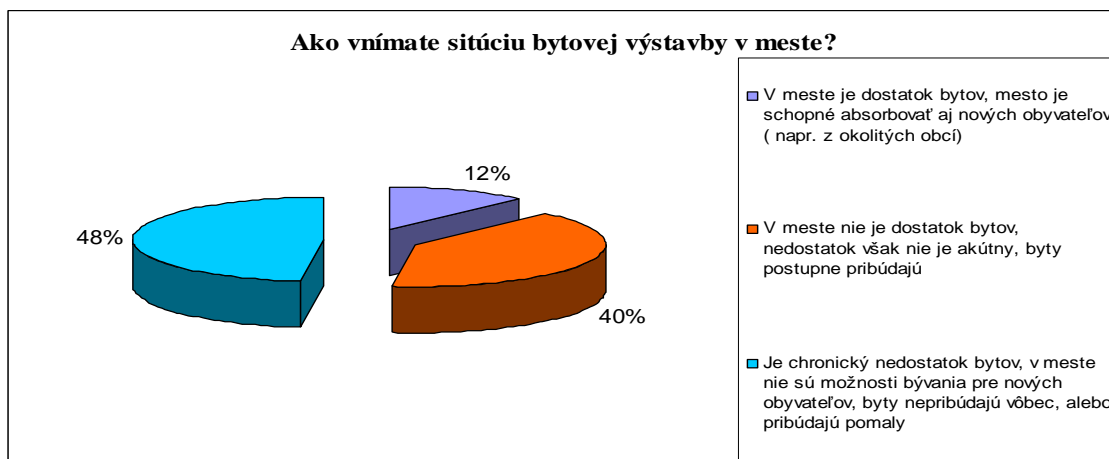
Grafické znázornenie spokojnosti občanov s možnosťami kultúrneho a športového vyžitia je znázornené v grafe 13. Z celkového počtu 50 respondentov sa 58 % zhodlo, že možnosti kultúrneho a športového vyžitia sú značne obmedzené, je ich potrebné rozšíriť. 14 % oslovených vyjadrilo, že nemajú prakticky žiadne možnosti kultúrneho alebo športového vyžitia v meste Topoľčany.

---

**Otázka 9: Ako vnímate situáciu v rámci bytovej výstavby v meste?**

**Graf 14**

**Posúdenie stavu bytov v meste Topoľčany**



*Zdroj: vlastné spracovanie na základe dotazníkového prieskumu*

Celková situácia bytovej výstavby v meste Topoľčany je znázornená v grafe 14. Obmedzené možnosti bývania pre nových obyvateľov, chronický nedostatok bytov, ako aj pomalé alebo žiadne pribúdanie nových bytov pociťuje 48 % opýtaných respondentov. Len 12 % respondentov je presvedčených o tom, že v meste je dostatok bytov a je schopné prijímať nových obyvateľov napr. z okolitých obcí.

### **Zhrnutie**

Dotazníkovým prieskumom sme zisťovali, v akých oblastiach vidia obyvatelia mesta Topoľčian najväčšie nedostatky. Najviac obyvateľov sa priklonilo k alternatíve Komunikačné a marketingové aktivity. Z 50 respondentov, 22 % oslovených sa priklonilo k tejto možnosti. Verejný poriadok a bezpečnosť vnímajú občania ako oblasť bez zásadných nedostatkov.

Kvalita a dostupnosť poskytovaných služieb v meste patrí k téme, ktorá nezostane bez povšimnutia obyvateľov Topoľčian. Najviac oslovených respondentov sa pozitívne priklonilo k alternatíve vybavenie mesta elektrinou. Keďže 99,5 %

---

obyvateľov Topoľčian je zásobovaných plynom, ich spokojnosť tiež bola značná. Najmenej spokojní sú obyvatelia so zdravotníckou a sociálnou starostlivosťou.

So stavom cestných komunikácií a chodníkov bolo nespokojných najviac respondentov najmä v produktívnom veku, ktorí využívajú dopravný prostriedok na premiestňovanie sa za prácou, vzdelaním. Najviac opýtaných respondentov sa priklonilo k možnosti, že väčšina cestných komunikácií a chodníkov je v dobrom stave, ale prevládajú aj tie komunikácie a chodníky, ktoré si žiadajú opravu. Zvyšná časť opýtaných respondentov sa vyjadrila kriticky k danej problematike.

64 % respondentov si myslí, že premávka je plynulá a relatívne bezpečná. K tejto možnosti sa priklonili opýtaní v produktívnom a poproduktívnom veku.

Keďže v každej domácnosti nemôže chýbať mobilný telefón, či internet, je logické, že najväčšia spokojnosť s telekomunikačnou sieťou bola na mieste. Svoju spokojnosť vyjadrili oslovení hlavne v predproduktívnom veku. V rámci rozvinutosti a dostupnosti technickej infraštruktúry, najmenej spokojných respondentov bolo s odpadovým hospodárstvom. Svoju nespokojnosť vyjadrilo až 66 % respondentov v produktívnom a poproduktívnom veku.

Dostatočné zabezpečenie zdravotnej starostlivosti v meste závisí hlavne od dostatku finančných prostriedkov na zabezpečenia moderných zdravotných zariadení, od dostupnej kvalifikácie zdravotného personálu a ďalších faktorov. Až 82 % opýtaných respondentov, obzvlášť v produktívnom a poproduktívnom veku sú nespokojní so zabezpečením zdravotnej starostlivosti v meste Topoľčany. Predpokladáme, že vychádzali hlavne zo skúseností a osobných zážitkov, ktoré zažili v čase, keď pomoc lekárov potrebovali.

Aj sociálna starostlivosť v meste Topoľčany je neustále kritizovaná. Zastaralé zariadenia a nedostatok finančných prostriedkov na ich obnovu, či chýbajúce sociálne zariadenia v meste spôsobujú, že ľudia vyhľadávajú modernejšie sociálne zariadenia v okolitých mestách.

Najviac opýtaných respondentov sa priklonilo k možnosti, že je potrebné rozšíriť obzor kultúrneho a športového vyžitia. Hlavne respondenti nad 15 rokov nemajú dostatočné možnosti kultúrneho vyžitia. Práve títo opýtaní uvádzali, že mesto je obmedzené na diskotéky, či koncerty väčších kapacít pre nedostatok priestoru. Naopak, oslovení v poproduktívnom veku zastávajú názor, že je dostatok možností pre kultúrne a športové vyžitie.

---

Bytová situácia v meste Topoľčany bola jedna z otázok, ktorá zaujala obzvlášť respondentov nad 30 rokov, ktorí plánujú kúpu bytu. Práve títo respondenti reagovali na chronický nedostatok bytov v meste. K tejto alternatíve sa priklonilo až 48 % oslovených. Naopak opýtaní nad 15 rokov uvádzali možnosť dostatku bytov v meste ako aj schopnosť absorbovať nových obyvateľov. Tu jednoznačne svoju úlohu zohrávala nevedomosť a nerozhodnosť mladých respondentov.

---

## 5 Návrh na využitie poznatkov

Technická a sociálna infraštruktúra je nevyhnutným predpokladom sociálno – ekonomického rozvoja celého priestoru a jeho jednotiek. Je aj nevyhnutným predpokladom rozvoja jednotlivých regiónov. Dôležitou úlohou mesta je preto poskytovanie rôznych infraštruktúrnych zariadení. Kvalitné školy, zdravotnícke zariadenia, ako aj sociálne zariadenie, kvalitná cestná sieť a napojenosť na inžinierske siete dokážu zvýšiť atraktivitu mesta pre občanov ako aj pre podnikateľské subjekty. To si v súčasnosti vyžaduje veľký obnos finančných prostriedkov, ktoré sú najväčším problémom v každom meste.

Podporovať mladé rodiny s deťmi by malo byť prvoradým záujmom poslancov mestského zastupiteľstva ako aj samotného primátora mesta Topoľčian. Je potrebné mladej generácii zabezpečiť vyhovujúce podmienky pre ich existenciu. V rámci výstavby bytov mesto Topoľčany plánuje do budúcnosti s výstavbou nových, na údržbu nenáročných bytov, ktoré majú slúžiť najmä mladým rodinám. Malo by byť prioritou mesta, ponúknuť uspokojivé podmienky na bývanie mladým rodinám s deťmi.

Čoraz viac obyvateľov mesta Topoľčian sa prikláňa k názoru, že mesto nie je dostatočne zabezpečené sociálnou ako aj zdravotníckou starostlivosťou. Nespokojnosť vychádza z neuspokojivého technického stavu sociálnych, zdravotníckych zariadení, ako aj v chýbajúcich zariadeniach. Vzhľadom k tomu, že modernejšie zariadenia prispievajú ku kvalite života mnohých obyvateľov mesta Topoľčian, je potrebné vybudovanie chýbajúcich zariadení ako aj rekonštrukcia zastaralých sociálnych, zdravotníckych zariadení. S ich výstavbou a rekonštrukciou sú spojené nemalé finančné prostriedky, ktoré môžeme získať hlavne z európskych fondov ako aj zo štátnych dotácií.

Mesto Topoľčany v súčasnosti nedisponuje zariadením ako je noclaháreň so zariadením osobnej hygieny. Je potrebné riešiť problém bývania bezdomovcov. V súčasnosti najviac bezdomovcov eviduje autobusová stanica a je nepríjemné v budove, ktorá slúži širokej verejnosti na iný účel, stretnúť sa zo zápachom a nepríjemnou spoločnosťou. Samozrejme okrem prenocovania, by noclaháreň poskytovala aj iné služby ako napr: zabezpečenie stravy, ošatenia, obuvi, ako aj možnosť osobnej hygieny. Keďže výstavba takého typu zariadenia je finančne náročná, financie z mestského rozpočtu určite nebudú dostatočné.

---

Úroveň vzdelávania na školách by mala byť ďalšou prioritou mesta Topoľčany. Vzhľadom k tomu, že niektoré ZŠ a SŠ boli postavené už pred desiatkami rokov, si vyžadujú celkovú rekonštrukciu. Mesto Topoľčany s takouto rekonštrukciou začalo u ZŠ na ul. Škultétyho. Rekonštrukciu ukončilo minulý rok. Svoje 43. výročie v roku 2010 oslávila ZŠ na Tribečskej ulici. Jedná sa o najstaršiu ZŠ, rekonštrukcia by bola potrebná.

Najväčším problémom v meste Topoľčany je mestský park. Mesto síce disponuje s takýmto parkom, ale nestará sa o jeho udržiavanie a obnovu. Väčšinu voľného času v ňom trávajú mladé rodiny s deťmi, preto hlavne im by sme mali dopriať krásnu, čistú prírodu s dostatkom atrakcií pre najmenších. Jednou z možností pritiahnutia rodín s deťmi, je vybudovanie preliezok, šmýkاليek, a chýbajúcich pieskovísk, ktoré najmenším tak chýbajú. Priestory parku by som obohatila o menšiu ZOO, ako aj fontánu uprostred parku. Do parku by som umiestnila menší bufet, ktorý by slúžil účastníkom parku hlavne v letných mesiacoch ako možnosť občerstvenia. Zastaralé lavičky by som zrekonštruovala za modernejšie a rozšírila ich počet.

Hlavnou možnosťou realizovania športových aktivít je vybudovanie cyklistických chodníkov v meste. Najbližšie cyklistické chodníky nájdeme na trase Jacovce – Tesáre – Závada – Duchonka – Kulháň. Ako je známe, podmienky na ich vybudovanie sú priaznivé. Možnosťou ako zvýšiť realizovanie športových aktivít, je aj prenajímanie alebo sprístupnenie školských areálov pre širokú verejnosť.

S pribúdajúcimi motorovými vozidlami rastie aj potreba vyššieho počtu parkovacích miest v meste Topoľčany. Vzhľadom k tomu, že v meste je nedostatok parkovacích miest, mesto si vyžaduje rozšírenie priestorov na parkovanie. Navrhovala by som rozšírenie parkovacích miest v časti nemocnice, ako aj pred Spoločenským domom. Určite by som vytvorila parkovacie miesta hlavne pri činžiakoch, pri ktorých je akútny nedostatok miest.

V meste Topoľčany je aj nedostatok detských ihrísk pre najmenších. Keďže posledné demografické údaje ukazujú, že počet detí v meste pribúda, tak aj im by mesto malo venovať zvýšenú starostlivosť a pozornosť. Zastaralosť detských ihrísk a ich nefunkčnosť spôsobuje to, že mamičky s deťmi čoraz menej navštevujú takéto typ zariadenia. Voľný čas trávajú v nákupných centrách. Ich modernizáciou a celkovou rekonštrukciou určite pritiahneme pozornosť tých najmenších.

---

Mesto Topoľčany má pomerne dobre vybudovanú cestnú infraštruktúru a miestne komunikácie. Na druhej strane sú chodníky a cestné komunikácie v niektorých častiach mesta v zlom stave. Vzhľadom k tomu, že rok 2010 bol rokom pribudajúcich povodní, ani mesto Topoľčany tento živel neobišiel. Pretrvávajúci dážď spôsobil, že na niektorých cestných komunikáciach sa objavili výmole a jamy, ktoré bránia motorovým vozidlám v plynulej, neprerušovanej jazde. Takéto výmole môžeme nájsť hlavne na križovatke smerom k autobusovej stanici. Z toho vyplýva, že rekonštrukcia v meste je určite potrebná, v záujme zvýšenej bezpečnosti obyvateľov mesta.



---

## 6 Záver

Mesto s dobre rozvinutou kvalitnou infraštruktúrou je ďaleko atraktívnejšie ako mestá bez infraštruktúry. V rámci Nitrianskeho kraja plní mesto Topoľčany hlavne funkciu terciárneho centra, ktoré zabezpečuje vyššiu špecifickú obslužnú infraštruktúru pre všetkých obyvateľov všetkých obcí okresu Topoľčany. Vzájomné zosúladenie medzi ostatnými sídelnými pólmi záleží hlavne aj od dobudovania komunikačnej infraštruktúry. V záujme odľahčiť centrum mesta Topoľčany vzišla myšlienka vybudovať obchvat mesta mimo jeho zastavované územie. Cieľom obchvatu bolo vytvoriť dopravnú trasu cesty I / 64, ktorá by prechádzala mimo mesta Topoľčany. Zámerom bolo odkloniť tranzitnú dopravu z centra mesta. V januári v roku 2011 došlo k ukončeniu stavby. V súčasnosti ešte stále nedošlo k otvoreniu obchvatu. K celkovému zlepšeniu dopravnej situácie v meste Topoľčany je potrebné dokončiť II. etapu obchvatu mesta smerom na Krušovce. K úplnému vylúčeniu tranzitnej dopravy by došlo len v prípade, keby sa obchvat štátnej cesty II /499 napojil na existujúcu cestu I / 64.

V meste Topoľčany bolo v roku 2009 zaznamenaných 63 km miestnych komunikácií, ktoré sú v horšom technickom stave. Mesto minulý rok v marci odštartovalo projekt pod názvom Regenerácia centra mesta. Projekt bude financovaný z európskych fondov, prostredníctvom Regionálneho operačného programu. Projekt pozostáva hlavne z rekonštrukcie miestnych komunikácií, chodníkov a verejných priestranstiev. Plánované ukončenie projektu je v marci v roku 2012.

Rozširovanie služieb prostredníctvom Slovenských telekomunikácií je v meste dominantný a citeľný. V poslednom období došlo hlavne k zvýšeniu počtu odberateľov vo sfére internetového pripojenia.

Na základe získaných údajov, ktoré nám poskytol ŠÚ SR a ÚŽP môžeme usúdiť, že množstvo komunálneho odpadu za posledné obdobie vzrástlo. V roku 2010 najmenšiu položku odpadu tvorili žiarivky a iný odpad obsahujúci Hg, podobná situácia prevládala aj pri položke batérie a akumulátory. Naopak najväčšiu položku vyprodukovaného odpadu tvoril biologicky rozložiteľný odpad.

V oblasti bytovej výstavby sme došli k záveru, že v súčasnosti výstavba bytov zaznamenala pokles. Najväčší rozmach bytovej výstavby nastal v rokoch 1971 – 1990. Odvtedy výstavba bytov v meste Topoľčany slabne. Mesto plánuje výstavbu bytov na sídlisku „ Mravenisko“ v katastrálnom území Malých a Veľkých Bedzian, ako aj na

---

území medzi železničnou traťou, riekou Chotinou a vybudovanou časťou smerom na Chrabrany. Zatiaľ táto vízia mesta je pre nedostatok finančných prostriedkov nezrealizovaná. Najviac bytov bolo zaznamenaných v meste Topoľčany formou obecnej výstavby.

V rámci sociálnej infraštruktúry sme analyzovali aj zariadenia sociálnej a zdravotnej starostlivosti. Mesto síce disponuje dostatočným množstvom zdravotníckych, či sociálnych zariadení, ale kvalita, stav technických zariadení nie je v niektorých častiach mesta postačujúca. V meste Topoľčany sa nachádzajú 3 zariadenia pre seniorov, 3 domovy sociálnych služieb pre dospelých, domov sociálnych služieb pre deti, 1 detský domov a iné sociálne zariadenia. Hlavné zariadenia pre seniorov a obzvlášť budova Slovenského červeného kríža, ktoré sa v meste nachádzajú, si vyžadujú nutnú rekonštrukciu. V meste doposiaľ nepôsobí nocľaháreň pre bezdomovcov. V roku 2006 bola uvedená do prevádzky Nová poliklinika. NsP, ktorá sa nachádza v centre mesta, poskytuje obyvateľom aj ľuďom z okolitých obcí potrebnú zdravotnú starostlivosť. V meste sa nachádza aj opatrovateľská služba, ktorá poskytuje svoje služby aj ďalším 10 obciam. Počet lekární, ktoré sa v meste nachádzajú, je nadpriemerný.

Za posledné obdobie došlo k rastu v počte prevádzok obchodu, ako aj samotných služieb. V supermarketoch si obyvatelia Topoľčan môžu zabezpečiť nákupy každodennej spotreby. V meste Topoľčany bolo zaznamenaných 5 supermarketov. Vzhľadom k tomu, že mesto patrí k stredne veľkým mestám, tento počet je postačujúci.

Činnosť Tribečského osvetového strediska, Tribečského múzea a Tribečskej knižnice prispieva k rozvoju kultúry v meste. Mestské kultúrne stredisko v Topoľčanoch prispieva predovšetkým vlastnou kultúro – vzdelávacou a informačnou činnosťou. V meste pôsobí 8 hudobných kolektívov a 4 divadelné súbory. Nachádza sa tam aj centrum voľného času, ktoré vytvára priestor pre rozvíjanie praktických zručností detí a mládeže. Mesto je bohaté aj na organizovanie rôznych spoločenských podujatí.

V oblasti školstva mesto zaznamenalo 8 materských škôl, 7 základných škôl, ktorých počet sa od roku 2005 nemenil. Najväčšia základná škola v okrese Topoľčany s počtom žiakov 651, sa nachádza na ul. Tribečskej. Najmenší počet žiakov bol evidovaný v ZŠ na Tovarníckej ulici, s počtom žiakov 131. V meste pôsobia aj 3

---

gymnázia a 9 iných stredných škôl. Svoje zastúpenie tu má aj Súkromné konzervatórium Dezidera Kardoša. Bohatá športová tradícia je upriamená na stolný tenis, hádzanú, hokej, vodné pólo, basketbal, ale i kulturistiku. Najviac finančných prostriedkov v rámci športových zariadení mesto dalo do rekonštrukcie zimného štadióna. V meste je situovaná aj krytá plaváreň, ktorej súčasťou je detský bazén. Súčasťou športových zariadení v meste je aj letné kúpalisko, squashové a tenisové kurty, bowling, futbalový štadión, ako aj 4 fitnesscentrá. Veľké Bedzany sa môžu pýšiť jazdeckým western klubom. V meste pôsobí aj niekoľko ubytovacích zariadení. V priestoroch futbalového štadiónu sa nachádza Hotel Puk, ktorý svojou kapacitou, patrí medzi najväčšie ubytovacie zariadenia v meste.

V rámci dotazníkového prieskumu sme došli k záveru, že ľudia vidia najväčšie nedostatky v oblasti Komunikačných a marketingových aktivít mesta. Naopak občania evidujú najmenšie nedostatky v oblasti Verejný poriadok a bezpečnosť. Najviac nespokojných ľudí bolo so sociálnou a zdravotnou starostlivosťou v meste. Vybavenie mesta elektrinou a plynom zaznamenalo najväčšiu spokojnosť. Najviac ľudí sa priklonilo k alternatíve, že väčšina komunikácií a chodníkov sú v dobrom stave, priebežne sa opravujú. V oblasti automobilovej dopravy prevláda názor, že doprava je relatívne bezpečná, nevytvárajú sa kolóny. V oblasti technickej infaštruktúry najväčšie nedostatky prevládajú v odpadovom hospodárstve. Väčšina obyvateľov sa priklonilo k možnosti, že v meste su obmedzené možnosti kultúrneho a športového vyžitia. Ľudia vnímajú chronický nedostatok bytov v meste ako aj fakt, že byty vôbec nepribúdajú, alebo pribúdajú pomaly.

Na základe spracovania danej problematiky bolo sformulovaných aj niekoľko návrhov na zlepšenie situácie v meste Topoľčany.

---

## 7 Zoznam použitej literatúry

1. BELAJOVÁ, A. 2002. *Regionálna Ekonomika*. Nitra : SPU, 2002. 220 s. ISBN 80-7586-378-3.
2. BELAJOVÁ, A. 2004. *Regionálna ekonomika*. Nitra : SPU, 2004. 248 s. ISBN 80-805533-85-8.
3. BELAJOVÁ, A. – FÁZIKOVÁ, M. 2004. *Regionálna ekonomika*. Nitra : SPU, 2004. 245 s. ISBN 80-8069-344-7.
4. BELAJOVÁ, A. – FÁZIKOVÁ, M. 2005. *Regionálna ekonomika*. Nitra : SPU, 2005. 254 s. ISBN 80-8069-813-X.
5. BENČO, J. 1988. *Ekonomika nevýrobných odvetví spoločnosti*. Bratislava : SPN, 1988. 346 s.
6. BUČEK, M. 1992. *Priestorová ekonomika*. Bratislava : Edičné stredisko EU, 1992. 148 s. ISBN 80-225-04068.
7. BUČEK, M. 1985. *Priestorová a urbanistická ekonomika*. Bratislava : Alfa, 1985. 267 s. ISBN 80-225-2151-5.
8. BUCHANAN, J. 1998. *Public Finance in Democratic Process, Fiscal Institutions and Individual Choice*. Chapel Hill : The university of North Carolina Press, 1998. 154 s. ISSN 0032-3233.
9. DADO, M. 1999. *Spoločnosť založená na vzdelaní*, In : *Hospodárske noviny*, 1999/2.
10. DUBECOVÁ, I. 2000. *Regionálna analýza a plánovanie*. Nitra : SPU, 2000. 129 s. ISBN 80-7137-805-4.
11. DUBEN, R. – JÍROVÁ, H. – SOVA, V. 1987. *Sociální rozvoj*. Praha : Štátní pedagogické nakladatelství, 1987. 335 s. ISBN 14-578-87.
12. FALŤTAN, Ľ. – PAŠIAK, J. 2004. *Regionálny rozvoj Slovenska : východiská a súčasný stav*. Bratislava : Sociologický ústav SAV, 2004. 88 s. ISBN 80-85544-35-0.
13. GÚČIK, M. 2000. *Základy cestovného ruchu*. Banská Bystrica : Ekonomická Fakulta UMB v Banskej Bystrici, 2000. 152 s. ISBN 80-8055-355-6.
14. HAMALOVÁ, M. 1995. *Ekonomika miest a obcí*. Bratislava : Edičné stredisko EU, 1995. 158 s. ISBN 80-225-0610-9.
15. HAMALOVÁ, M. a kol. 1996. *Priestorová ekonomika*. Bratislava : Ekonóm EU, 1996. 89 s. ISBN 80-225-0750-4.

- 
16. HAMALOVÁ, M. – TVRDOŇ, J. – ŽÁRSKA, E. 1997. *Regionalistika*. Bratislava : BELIMEX, s.r.o., 1997. 99 s. ISBN 80-85327-43-0.
17. HRÚZA, J. 1977. *Slovník soudobého urbanismu*. Praha : Odeon, 1977. 342 s. ISBN 01-527-77.
18. IVANIČKA, K. 1983. *Základy teórie a metodológie socioeconomickej geografie*. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1983. 448 s. ISBN 67-115-83.
19. JANDOUREK, J. 2001. *Sociologický slovník*. Praha : Portál, 2001. 285 s. ISBN 80-7178-535-0.
20. JUROVÁ, M. 1999. *Europská unie – odvětví a infrastruktúra*. Praha : Computer Press, 1999. 115 s. ISBN 80-7226-219-X.
21. KOTLER, P. – AMSTRONG, G. 2004. *Marketing*. Praha : Grada Publishing, 2004. 856 s. ISBN 80-247-0513-3.
22. KRAJSKÝ ÚRAD ŽILINA, 2000. *Prezentácia Žilinského kraja*. Žilina : EDIS, 2000. 35 s. ISBN 80-71007-88-6.
23. KUČÍRKOVÁ, D. 2000. *Rozvoj vidieka a regiónov*. Medzinárodné vedecké dni. Nitra : b.v., 2000. ISBN 80-8656-542-0.
24. LACINA, P. 2003. *Vybavenosť SR vybranými zložkami technickej infrastruktúry v závislosti od stupňa rurality regiónov*. Súčasný problémy rozvoja vidieckeho priestoru. Zborník referátov z vedeckej konferencie s medzinárodnou účasťou. Nitra : SPU, 2003. 30 – 36 s. ISBN 80-8069-269-6.
25. LEHOCZKÁ, L. 2006. *Kultúrna identita Rómov*. Nitra. Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva, 2006. 113 s. ISBN 80-8050-945-X.
26. LEVICKÁ, J. 2008. *Sociálno – právna ochrana pre 3. ročník stredných odborných škôl*. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo – Mladé letá, s.r.o., 2008. 120 s. ISBN 978-80-10-01450-7.
27. MAIER, G. – TÖDLING, F. 1998. *Regionálna a urbanistická ekonomika II., regionálny rozvoj a regionálna politika*. Bratislava : Elita, 1998. 320 s. ISBN 80-8044-049-2.
28. MAIER, G. – TÖDLING, F. 1997. *Regionálna a urbanistická ekonomika*. Bratislava : Elita, 1997. 237 s. ISBN 80-8044-044-1.
-

- 
29. MAJLINGOVÁ, Ž. 2002. *Verejné služby*. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela, 2002. 313 s. ISBN 80-8055-754-3.
30. MAKOVICKÝ, E. 1981. *Sociálne lekárstvo a organizácia zdravotníctva*. Martin : Osveta, 1981. 932 s. ISBN 80-8044-049-2.
31. MALÍKOVÁ, M. 1997. *Reštrukturalizácia vidieka a potreba kultúry*. In : Verejná správa, 1997. 4 – 5 s. ISBN 80-7137-365-6.
32. MANDA, V. 1993. *Sociálno – ekonomické a kultúrne podmienky*. Nitra : VŠP, 1993. 127 s. ISBN 80-79958-233-4.
33. MANDYSOVÁ, M. a kol. 1996. *Smer ku globálnej informačnej superdiaľnici*. Bratislava : Slovenská technická knižnica, 1996. 41 s. ISBN – 80-85165-60-0.
34. MARCUS, A. 1996. *Managing environmental issues*. New Jersey : Prentice Hall, 1996. 378 s. ISBN 0-13-563891-7.
35. MARKUŠ, J. A kol. 1991. *Slovensko na prelome III. tisícročia*. Bratislava : Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1991. 180 s. ISBN 80-224-0358-X.
36. MARTINČEK, A. 1979. *Vodovody a kanalizácie*. Bratislava : Alfa, 1979. 192 s.
37. MATOUŠEK, O. a kol. 2005. *Sociální práce v praxi*. Praha : Portál, 2005. 351 s. ISBN 80-7367-002-X.
38. MIHALIK, J. a kol. 1994. *Trh práce a sociálne dôsledky ekonomickej reformy v Slovenskej republike*. Bratislava : Bradlo, a.s., 1994. 383 s. ISBN 80-7127-049-0.
39. MINISTERSTVO VÝSTAVBYA REGIONÁLNEHO ROZVOJA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. 2000. *Koncepcia štátnej bytovej politiky do roku 2005 s výhľadom do roku 2010*. Bratislava : Ústav vzdelávania a služieb, 2000. 30 s. ISBN 80-88836-66-2.
40. MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY. 2001. *Technické vybavenie a územný rozvoj Slovenska*. [online]. 2001. [cit. 15.2 2007]. Dostupné na nternete:  
[http://www.enviro.gov.sk/minis/uzemne/kurs\\_2001/1-sprava/09kompnow\\_k5.pdf](http://www.enviro.gov.sk/minis/uzemne/kurs_2001/1-sprava/09kompnow_k5.pdf).
41. MORAVČÍKOVÁ, D. – KUČÍRKOVÁ, D. 2004. *Rurálna sociológia*. Nitra : SPU, 2004. 116 s. ISBN 80-8069-348-X.
42. NAMEROVÁ, I. 1996. *Problémy vidieckého regiónu*. Bratislava : Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva, 1996. 76 s.
-

- 
43. NEMEC, J. 2001. *Verejná ekonómia*. Banská Bystrica : Ekonomická fakulta UMB, 2001. 113 s. ISBN 80-80553-85-8.
44. OČOVSKÝ, Š. 1989. *Domy, Byty, Bývanie*. Bratislava : Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1989. 228 s. ISBN 80-224-0019-X.
45. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO. 2007. *Ústredný portál verejnej správy SR*. [online]. 2007. [cit. 20.3.2007]. Dostupné na internete:  
<http://portal.gov.sk/Portal/sk/Dafault.aspx?CaltID=17&etype=18eventid=410>
46. ORBÁNOVÁ, D. – VELICHOVÁ, Ľ. 2008. *Podniková ekonomika 2*. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2008. 254 s. ISBN 978-00-10-01363-0.
47. REKTOŘÍK, J. a kol. 2001. *Ekonomika veřejného sektora*. Brno : Masaryková univerzita v Brne, 2001. 258 s. ISBN 80-210-2550-6.
48. REKTOŘÍK, J – ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol. 2002. *Sociální a technická infrastruktúra II. diel*. Brno : Masaryková univerzita, 2002. 134 s. ISBN 80-210-2956-0.
49. REZEŠ, A. 1997. *Budovanie dopravnej a komunikačnej infraštruktúry SR*. Bratislava : Hospodárske noviny, 1997.
50. SAMSON, Š. a kol. 2001. *Regionálna ekonomika*. Košice : Ekonomická fakulta technickej univerzity v Košiciach, 2001. 233 s. ISBN 80-77-033-716-8.
51. SKLENÁR, Š. 2002. *Odpadové hospodárstvo*. Nitra. [online]. 2002. [cit. 20.2.2005]. Dostupné na internete : [http://www.fzki/fakulta krajinného inžinierstva a pozemkových úprav/sklenár](http://www.fzki/fakulta_krajinného_inžinierstva_a_pozemkových_úprav/sklenár). 155 s.
52. SMATANOVÁ, R. 1997. *Dobrý učiteľ – Dobrý žiak*. Bratislava : Verejná správa č.10, 1997.
53. SRNA, O. a kol. 1991. *Sociálna infraštruktúra*. Výskumná štúdia. Bratislava : Výskumný ústav národohospodársky VŠE, 1991. str. 3 – 6.
54. SVETLÍK, J. 1978. *Plánovanie a výstavba miest a obcí*. Bratislava : Alfa, 1978. 248 s.
55. ŠÍPKA, E. 1981. *Náčrt sociálnej infraštruktúry Slovenska*. Bratislava : Elita, 1981. 50 s.
56. ŠTEPÁNKOVÁ, R. – HEINSCHOVÁ, M. 2009. *Urbanizmus a územné plánovanie*. Nitra : SPU, 2009. 178 s. ISBN 978-80-552-0307-2.
-

- 
57. TVRDOŇ, J. a kol. 1995. *Regionálny rozvoj*. Bratislava : Ekonóm, 1995. 174 s. ISBN 80-225-0671-0.
58. VAISHAR, A. 2003. *Geografie malých měst*. Brno : REGIOGRAPH, 2003. 132 s. ISBN 80-86377-10-5.
59. *ZÁSADY A PRAVIDLA ÚZEMNÍHO PLÁNOVANÍ*. Bratislava : Urbion, 1981.
60. ŽÁRSKA, E. 2007. *Komunálna ekonomika a politika*. Bratislava : Ekonóm, 2007. ISBN 978-80-225-2293-9.
61. ŽÁRSKA, E. – REPKOVÁ, E. – SEKERÉŠOVÁ, E. 2006. *Miestny rozvoj a finančná kapacita obcí*. Zborník vedeckých odborných príspevkov z medzinárodnej vedeckej konferencie konanej v dňoch 27 – 28.4 2006. Nitra : SPU, FEŠRR, 2006. ISBN 80-8069-722-0-II.časť.

Zákony a ostatné zdroje:

62. Zákon č. 154/1978 Zb.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciach z 15. januára 1978
63. Zákon č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja z 18. októbra 2001
64. Zákon č. 223/2001 Z.z o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov z 15. mája 2001
65. Vyhláška MŽP SR č. 284/2001 z 11. júna 2001
66. Metodika Štatistického úradu SR 2007
67. PHSR mesta Topoľčany na roky 2007 – 2013 Program hospodársko-sociálneho rozvoja mesta Topoľčany 2007 – 2013
- <http://www.topolcany.sk/zakladne-informacie.phtml?id3=671>
- [http://www.topolcany.sk/zakladneinformacie.phtml?id\\_menu=51777&limited\\_level=1&stop\\_menu=1](http://www.topolcany.sk/zakladneinformacie.phtml?id_menu=51777&limited_level=1&stop_menu=1)
- <http://www.topolcany.sk/historia-mesta.phtml?id3=63>
- <http://www.topolcany.sk/plan-rozvoja-mesta-topolcany-na-roky-2007-2013.phtml?id3=19805>
- <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=9490>
- <http://ddadssto.szm.com/starostlivost.html>
- <http://szsto.edupage.sk/about/?subpage=0&>



---

<http://www.zdravie.sk/sz/institucia/667-66717/nemocnica-topolcany-no.html>

<http://www.nsptopolcany.sk/main.php?strankaID=2>

<http://panoramy.sme.sk/panorama/150/topolcany-mestske-kulturne-stredisko-dom-kultury-parkovisko-pred-msks/?pr=154&p=171>

<http://www.stredne-skoly.sk/zoznam-skol/nitriansky-kraj/topolcany/>

[p://www.rrato.eu/rozvoj\\_okresu\\_to.pdf](p://www.rrato.eu/rozvoj_okresu_to.pdf)

<http://sportoviska.zoznam.sk/plavanie-vodny-sport/nitriansky/plavaren-topolcany>

<http://topolcany.virtualne.sk/sad-veolia-transport-nitra-prevadzka-topolcany.html>

<http://www.rail.sk/arp/slovakia/zst/155069.htm>

---

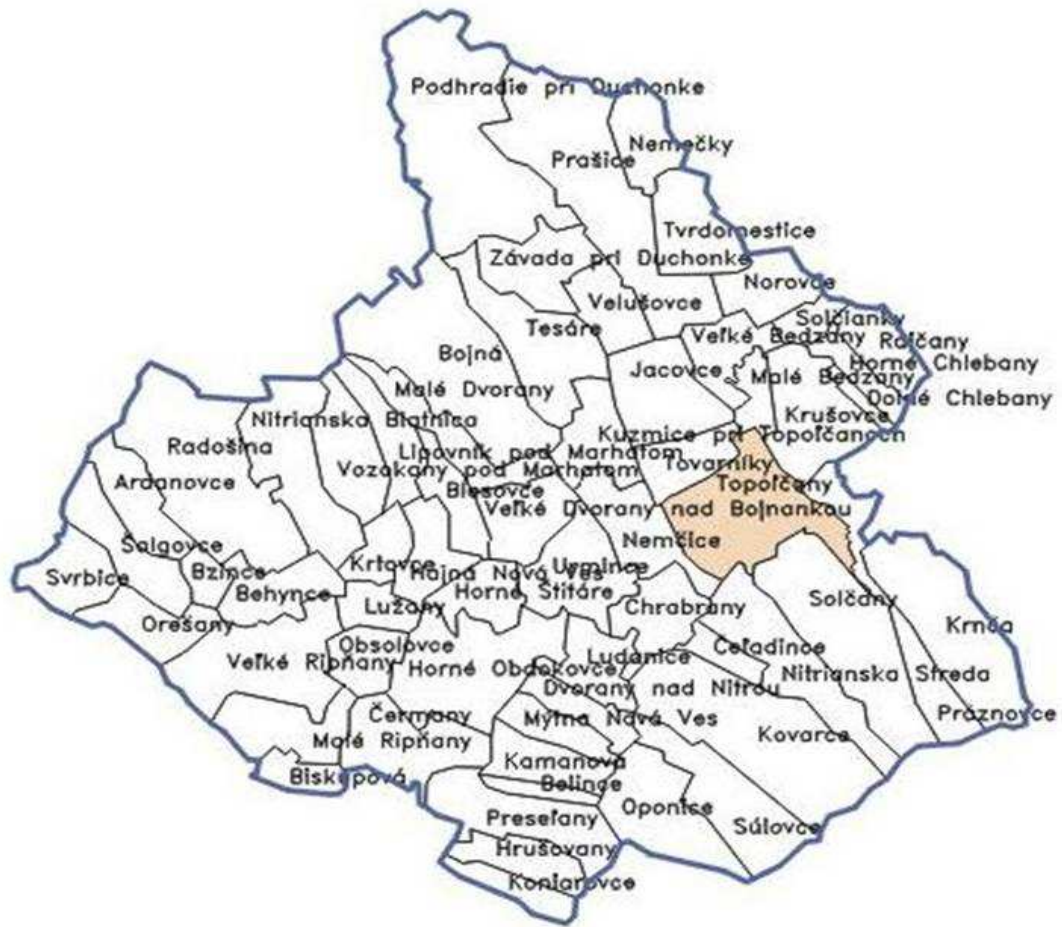
## **8 Prílohy**

### **Zoznam príloh**

- Príloha 1 Mapa okresu Topoľčany
- Príloha 2 Mapa cestnej siete okresu Topoľčany
- Príloha 3 Mapa cyklotrás v okrese Topoľčany
- Príloha 4 Mapa okolia Topoľčian
- Príloha 5 Mapa siete liniek MHD v Topoľčanoch
- Príloha 6 Vzor vypracovaného dotazníka

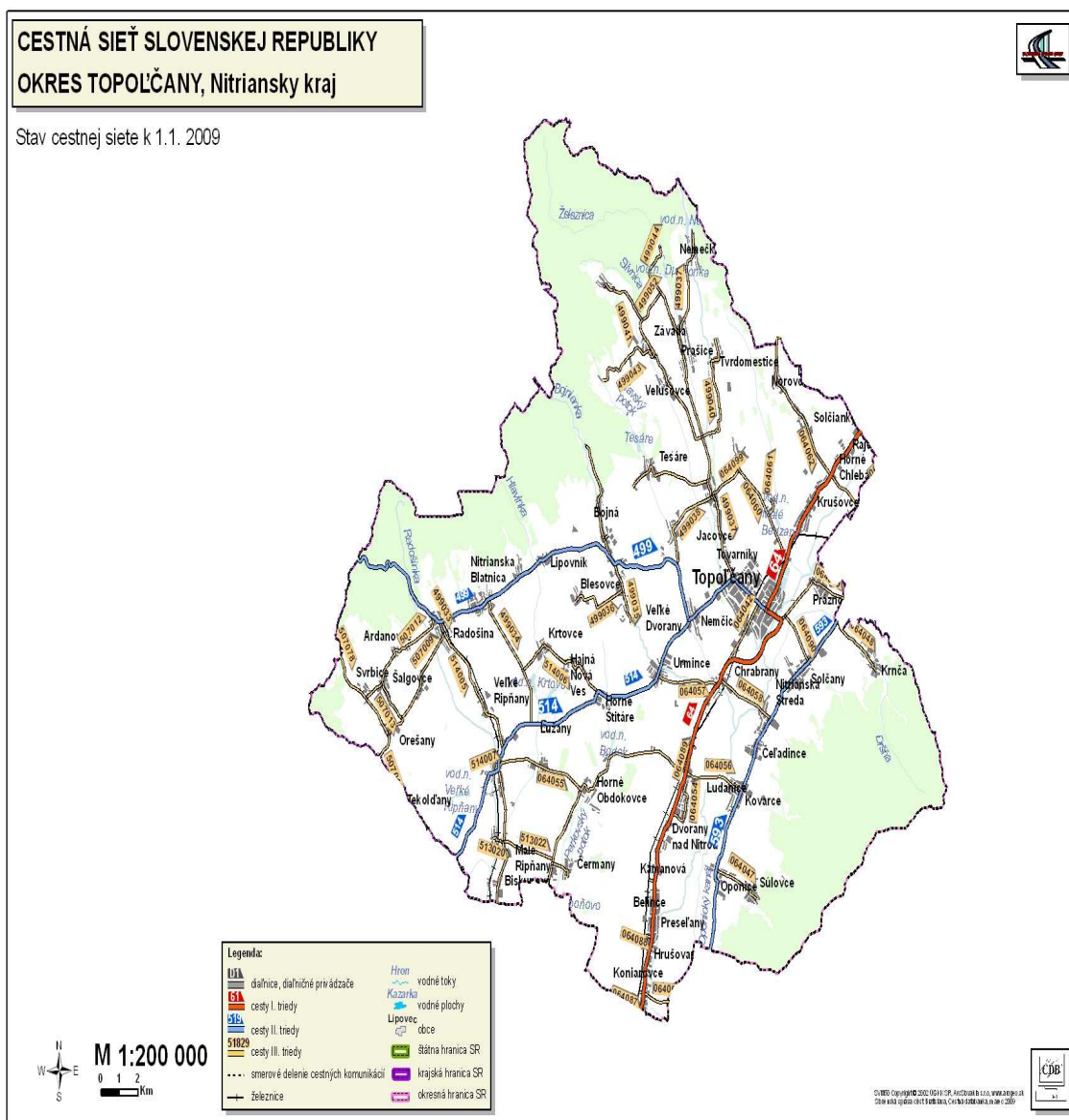
---

Príloha 1      Mapa okresu Topoľčany



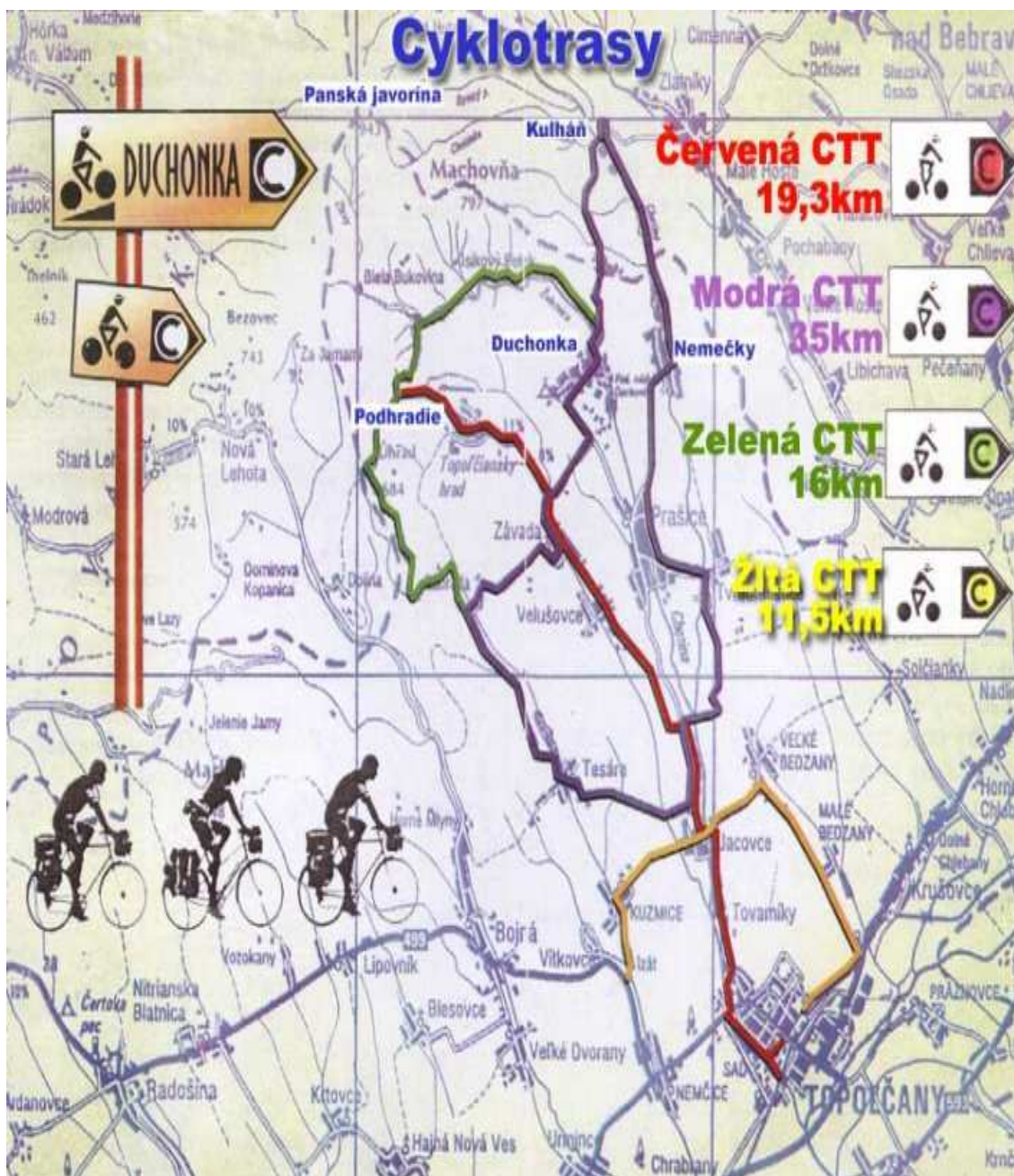
Zdroj: <http://www.geodesy.gov.sk/kataster/vkm/aktual/NR-Topolcany.htm>

Príloha 2 Mapa cestnej siete okresu Topoľčany



Zdroj: <http://rsucto.sk/data/uploads/csto.jpg>

Príloha 3 Mapa cyklotrás v okrese Topoľčany



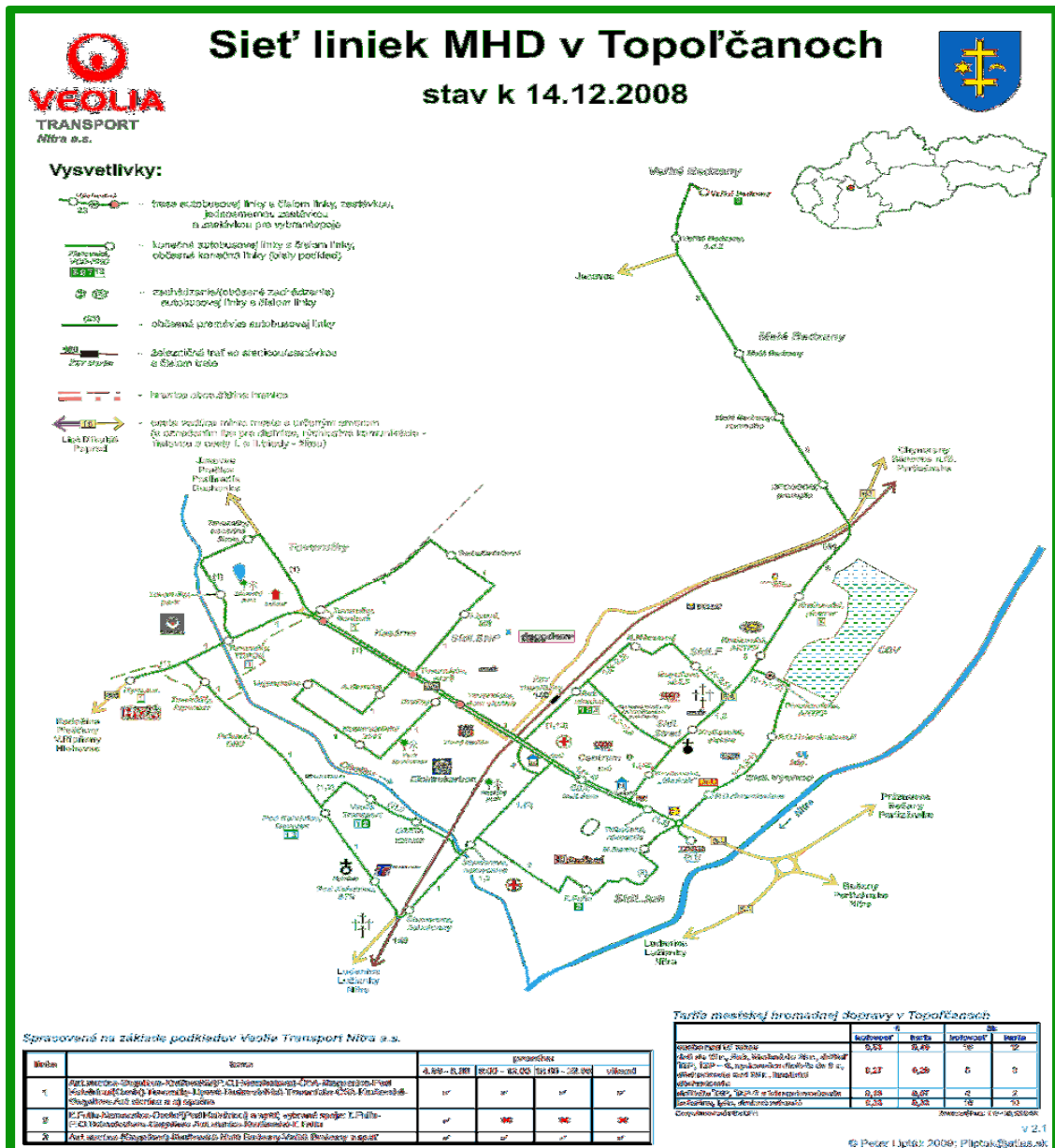
Zdroj: <http://chatarelax.wbl.sk/Rekreacia.html>

Príloha 4 Mapa okolia Topoľčany



**Mapa okolia**

Zdroj: <http://www.chatakukucka.sk/infochata.htm>



Zdroj: [http://www.mestskadoprava.net/index.php?mod=staticpages\\_view&page\\_id=32](http://www.mestskadoprava.net/index.php?mod=staticpages_view&page_id=32)

### **Dotazník**

Volám sa Zuzana Božíková a som študentkou 5. ročníka dennej formy SPU v Nitre. Navštevujem Fakultu európskych štúdií a regionálneho rozvoja, odbor regionálny rozvoj. Súčasťou mojej diplomovej práce je aj priložený dotazník na tému *Technická a sociálna infraštruktúra ako faktor pre rozvoj mesta Topoľčany*. Preto sa obraciam na Vás s prosbou o vypracovanie nasledujúcich otázok dotazníka, ktorý mi dopomôže objektívne zhodnotiť situáciu na danú tému v meste Topoľčany. Dotazník je anonymný a poskytnuté údaje nebudú zneužitú na iné účely. Vhodnú odpoveď zakrúžkujte, prípadne vyberte z uvedených možností.

**POHLAVIE:** a.) žena

b.) muž

**VEK:** a.) 15 – 25

b.) 26 – 45

c.) 46 – 60

d.) 65 a viac

**VZDELANIE:** a.) základné

b.) učňovské

c.) stredné

d.) vysokoškolské

s maturit.

#### **1. V ktorej oblasti vo Vašom meste vidíte najväčšie nedostatky?**

- a.) Ľudské zdroje
- b.) Ekonomické činnosti
- c.) Cestovný ruch
- d.) Technická infraštruktúra
- e.) Sociálna politika a infraštruktúra
- f.) Životné protredie
- g.) Informačné technológie
- h.) Komunikačné a marketingové aktivity mesta
- i.) Verejný poriadok a bezpečnosť



---

**2. Ste spokojní s kvalitou a dostupnosťou poskytovaných služieb v meste Topoľčany?**

(A – som spokojný, N – som nespokojný)

- a.) stav miestnych komunikáci
- b.) stav chodníkov
- c.) vybavenosť verejným vodovodom
- d.) vybavenosť mesta verejnou kanalizáciou
- e.) vybavenie mesta elektrinou
- f.) vybavenie mesta plynom
- g.) telekomunikačné siete
- h.) sociálna starostlivosť
- i.) zdravotnícka starostlivosť
- j.) školstvo
- k.) možnosti kultúrneho vyžitia
- l.) bytová výstavba
- m.) administratívno – správne zariadenia
- n.) zariadenia obchodu a stravovania

**3. Ako hodnotíte stav cestných komunikácií a chodníkov vo Vašom meste?**

- a.) Väčšina komunikácií a chodníkov je v dobrom stave, priebežne sa opravujú poškodené úseky, nahrádzajú sa úseky, ktoré sa nedajú opraviť
- b.) Niektoré komunikácie a chodníky sú v dobrom stave, niektoré komunikácie a chodníky sú vo veľmi zlom stave
- c.) Všetky komunikácie a chodníky sú v zlom stave, na niektorých úsekoch je doprava kritická

**4. Aká je podľa Vás úroveň automobilovej dopravy v meste Topoľčany?**

- a.) Premávka je plynulá celý deň, nevytvárajú sa kolóny, doprava je relatívne bezpečná

- 
- b.) Premávka je zhustená, pomalá, doprava je bezpečná len vďaka pomalej jazde a trpezlivosti vodičov
  - c.) Premávka je prehustená, tvoria sa kolóny, doprava je nebezpečná, niektorí vodiči ohrozujú ostatných účastníkov premávky

**5. Ste spokojni s kvalitou a rozvinutosťou technickej infraštruktúry?**

(A – som spokojný, N – som nespokojný)

- a.) energetická sieť
- b.) vodovodná sieť
- c.) telekomunikačné siete
- d.) odpadové hospodárstvo

**6. Je v meste dostatočne zabezpečená zdravotná starostlivosť?**

- a.) áno
- b.) nie

**7. Je v meste dostatočne zabezpečená sociálna starostlivosť?**

- a.) áno
- b.) nie

**8. Máte dostatočné možnosti kultúrneho a športového vyžitia v meste Topoľčany?**

- a.) Je dostatok možností kultúrneho a športového vyžitia v meste
- b.) Možnosti kultúrne a športového vyžitia sú obmedzené, je potrebné ich rozšíriť
- c.) Neexistujú prakticky žiadne možnosti kultúrneho a športového vyžitia v meste

**9. Ako vnímate situáciu bytovej výstavby v meste?**

- a.) V meste je dostatok bytov, mesto je schopné absorbovať aj nových obyvateľov (napr. z okolitých obcí)
- b.) V meste nie je dostatok bytov, nedostatok však nie je akútny, byty postupne pribúdajú

- 
- c.) Je chronický nedostatok bytov, v meste nie sú možnosti bývania pre nových obyvateľov, byty nepribúdajú vôbec, alebo pribúdajú pomaly